Середа, 2 липня 2003 року. № 120 (3120)

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Зростання цін: ажіотаж чи зловживання?

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Ранкове і денне засідання 1 липня

Ранкова «розминка», під час якої народні обранці оголосили депутатські запити та заяви, зокрема стосовно зловживань і ажіотажу навколо підвищення цін на хліб, крупу та борошно, була досить «спекотна» і довготривала.

(Закінчення на 2-й стор.).

ОФІЦІЙНО

Насамперед, кажуть, гроші, а потім — і хліб, і пісня

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин провів розширену нараду. Її мета — виробити узгоджені з урядом рішення, щоб поліпшити ситуацію, яка склалася останнім часом у сільському господарстві, зокрема на ринку зерна.

У заході, окрім народних обранців від Комітету ВР з питань аграрної політики та земельних відносин, взяли участь віце-прем'єр Іван Кириленко, інші представники Кабміну.

Під час обговорення визначено перелік законопроектів, які потрібно схвалити якнайшвидше. На розгляд народних депутатів уже нинішнього тижня надійдуть законопроекти «Про податок на додану вартість» і «Про підтримку виробництва та розвитку ринку сільськогосподарської продукції».

Учасники наради дійшли узгодженого висновку щодо необхідності внесення змін до державного бюджету-2003, аби спрямувати фінанси на підтримку сільгоспвиробників та сформувати державний резерв. Для цього, за оцінками фахівців, потрібно відшукати додатково ще 500 мільйонів гривень.

Нехай під нас змінюється НАТО?

Міністр оборони України Євген Марчук переконаний, що базування Чорноморського флоту Російської Федерації на українській території та інтеграція України в євроатлантичні структури не є взаємовиключаючими. Про це він заявив учора в Києві на спільній з главою Міністерства оборони Росії Сергієм Івановим прес-конференції. Є. Марчук нагадав, що базування ЧФ в Україні передбачено відповідною угодою. «Питання про його денонсацію не порушувалося і не порушуватиметься», — сказав він. Водночас український міністр оборони висловив сподівання на трансформацію самої НАТО. Поки що, як відомо, її стандарти унеможливлюють надання державами-членами території для дислокації військових підрозділів інших країн.

(Закінчення на 7-й стор.).

ЗНАК БІДИ

Кількість хворих на гепатит зростає

А Кабінет Міністрів тим часом зволікає

На жаль, за даними медиків, кількість захворювань на гепатит у Суходольську Луганської області зростає. Станом на 1 липня з цим захворюванням госпіталізовано 564 мешканці міста, в тому числі 164 дитини. Захворювання на вірусний гепатит «А» підтверджено у 375 хворих. Для їх лікування і упередження розповсюдження вірусу закуплено всі необхідні медикаменти, більш як шести тисячам осіб зроблено щеплення.

(Закінчення на 24-й стор.).

ПРОЩАВАЙ, АКАДЕМІЄ!

Цьогоріч в Інституті міжнародних відносин Київського національного університету ім. Тараса Шевченка дипломи молодих спеціалістів отримали 406 колишніх студентів. Усміхнені випускники в чорних магістерських мантіях чимось нагадували вихованців Ягеллонського університету часів Ренесансу. Однак сучасні пластикові дипломи, якими вони хизувалися, модельні сукні завжди ідеально одягнених міжнародниць та строгі костюми міжнародників засвідчували, що це сучасна молодь.

Провести уже фахівців у «доросле» міжнародне життя прийшли Міністр закордонних справ України Анатолій Зленко, директор Інституту міжнародних відносин КНУ ім. Тараса Шевченка Леонід Губерський **(на знімку)**, голова Комітету Верховної Ради з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин Геннадій Удовенко, голова Комітету Верховної Ради у закордонних справах Станіслав Сташевський, президент Національної телекомпанії України Олександр Савенко, керівник Головного управління з питань внутрішньої політики адміністрації Президента України Володимир Голуб та інші.

(Закінчення на 11-й стор.).

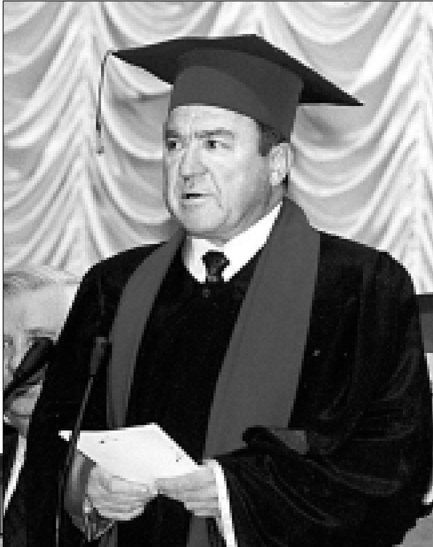

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У НОМЕР

Через річку без ризику

Здано в експлуатацію залізобетонний міст через річку Горинь поблизу села Збуж у Костопільському районі на Рівненщині. Сорокаметрову споруду зведено волинськими мостобудівниками за бюджетні кошти. Тепер сільські мешканці не матимуть клопотів, добираючись до райцентру. Досі люди ризикували, долаючи річку старим аварійним мостом. А маршрутки й автобуси перед такою перешкодою зсаджували пасажирів, а вже потім, на лівому березі, знову приймали їх «на борт», **повідомляє наш власний кореспондент Олександра ЮРКОВА.**

Долають мільярдний рубіж

На ВАТ «Сумське науково-виробниче об'єднання імені Фрунзе» стала до ладу повнокомплектна електростанція власного виробництва потужністю 20 мегават — ПГУ-20, яку виробничники виготовили і змонтували лише за півроку.

Колектив об'єднання, очолюваний ось уже три десятиліття Героєм Соціалістичної Праці Володимиром Матвійовичем Лук'яненком, вирішив виготовити цього року продукції на мільярд гривень! Знаючи працьовитість фрунзенців, мало хто й сумнівається в досягненні наміченого, адже лідери вітчизняного машинобудування вже відправили замовникам продукції на 500 мільйонів гривень, **повідомляє наш власний кореспондент Владислав ЖМУРКОВ.**

Український космонавт Ярослав Пустовий увійшов до складу міжнародного космічного загону «Кенедіен Ерроу»

ОФІЦІЙНО

Парламент має відігравати головну роль

Україна і Хорватія мають величезні резерви для співпраці. Про це йшлося під час учорашньої зустрічі Голови Верховної Ради України Володимира Литвина та міністра закордонних справ Республіки Хорватії Тоніно Піцула. Як повідомив прес-секретар глави парламенту Ігор Сторожук, окрім діяльності Верховної Ради, сторони обговорили суспільно-політичну ситуацію в Україні та Хорватії. Ішлося також про потребу активізації роботи міжпарламентських груп дружби, створених у парламентах двох країн. Як повідомив Ігор Сторожук, провідною темою розмови була головна роль парламентів у правовому забезпеченні реалізації міжурядових рішень, а також домовленостей між президентами двох країн. Володимир Литвин відзначив, що сьогодні Верховна Рада відіграє головну роль у забезпеченні стабільності у країні. Ще однією темою розмови була реалізація євроінтеграційних прагнень України та Хорватії. Як наголосив глава МЗС Хорватії, його країна за порівняно короткий відрізок часу пройшла шлях від суто президентської республіки до типово парламентської, метою цих змін був вступ до Євросоюзу.

Голова Верховної Ради прийняв запрошення відвідати з офіційним візитом Хорватію і повідомив, що цю подію заплановано на кінець вересня.

Компроміс можна знайти

Ми уже повідомляли, що 26 червня ц. р. Голова Верховної Ради України Володимир Литвин мав телефонну розмову з Маршалом Сейму Республіки Польща Мареком Боровським на його прохання. Як з'ясувалося під час розмови, польська сторона хоче внести деякі зміни до узгодженого проекту тексту заяви двох парламентів у зв'язку із 60-ю річницею трагічних подій на Волині. Сьогодні робоча група Верховної Ради України продовжила опрацьовувати пропозиції польських парламентаріїв, щоб зробити свій висновок щодо доцільності внесення змін в узгоджений варіант заяви двох парламентів. Ця сама тема знаходилася в центрі переговорів Маршала Сейму Республіки Польща Марека Боровського й заступника Голови Верховної Ради України Олександра Зінченка під час його робочої поїздки до Варшави. Вони констатували, що сторони наближаються до компромісу. Окрім того, під час розмови було обговорено питання міжпарламентського діалогу і хід підготовки першого засідання Міжпарламентської асамблеї України та Республіки Польща.

Власна інформація.

Оптимізм навпіл з тривогою

Політреформа і село стануть темами номер один нинішнього пленарного тижня в парламенті. Погоджувальна рада голів парламентських комітетів та лідерів депутатських фракцій і груп вирішила відвести на розгляд двох законопроектів про внесення змін до Конституції (президентського та депутатського) 30 хвилин (по 15 на кожен) у четвер, 3 липня. Цього самого дня планується проголосувати за направлення цих документів на висновок до Конституційного Суду. Із доповідями виступлять Міністр юстиції Олександр Лавринович та народний депутат Віктор Мусіяка від конституційної комісії. І лише після позитивного вердикту КС законопроекти обговорюватимуть по суті на наступній сесії. Втім, на погоджувальній раді лунали й інші пропозиції — перенести розгляд депутатського варіанта конституційних змін на наступний тиждень, а нинішнього продовжити міжфракційні політичні консультації. Остаточне рішення стосовно винесення депутатського законопроекту про політичну реформу в сесійний зал доручено прийняти тимчасовій спеціальній комісії ВР. Голова Верховної Ради України Володимир Литвин не став прогнозувати проходження проектів конституційних змін через сесійну залу, назвавши це «невдячною справою». Але настрій у глави парламенту, за його словами, оптимістичний.

На розгляд Верховної Ради у середу, 2 липня, винесено пакет законопроектів щодо ситуації на ринку зерна та на селі. Це, зокрема, проекти законів про порядок ввезення в Україну продовольчого зерна у 2003 році, зміни до Закону «Про державне регулювання імпорту сільськогосподарської продукції» (щодо нульової ставки ввізного мита на зерно і меляcу); зміни до Закону «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти»; зміни до деяких законодавчих актів України щодо регулювання діяльності у спеціальних (вільних) економічних зонах та на територіях пріоритетного розвитку щодо м'яса птиці; зміни до закону про ПДВ щодо об'єктів соціальної інфраструктури на селі. За словами Голови Верховної Ради України Володимира Литвина, на нараді у глави парламенту за участю аграрного комітету ВР, фракції аграрної партії та урядовців, яка відбулася напередодні свят, запропоновано винести на розгляд парламенту до кінця третьої сесії пакет законодавчих актів, які сприятимуть стабілізації ситуації на селі. Таких документів, на думку аграріїв, майже 60. Перед початком розгляду законопроектів із сільської тематики депутати вирішили заслухати інформацію уряду, оскільки для врегулювання ситуації в аграрному секторі, вочевидь доведеться приймати зміни до бюджету та вишукувати додаткові надходження.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У святково-вихідні дні багато депутатів, як засвідчила погоджувальна рада, продовжували працювати. Скажімо, лідер фракції БЮТ Юлія Тимошенко проводила моніторинг, як зросли в регіонах ціни на борошно та крупи, і запропонувала цього тижня порадитися, як уникнути ажіотажу та паніки, вже в значно ширшому колі — за участю лідерів усіх депутатських фракцій та груп, парламентських економічних комітетів та урядовців. А голова парламентського Комітету з питань будівництва, житлово-комунального господарства, транспорту та зв'язку, лідер НДП Валерій Пустовойтенко підрахував, що від перенесення вихідного, якщо свято припадає на суботу чи неділю, на наступний робочий день держава втрачає 150 млн. гривень доходів за один день і запропонував внести відповідні зміни до Кодексу законів про працю.

У середу, 2 липня, депутати також розглянуть урядовий проект закону про національну програму розвитку та реформування гірничо-металургійного комплексу України до 2010 року. На голосування у четвер, 3 липня, вже винесено майже 60 питань. Серед них — проекти постанови про календарний план проведення четвертої сесії ВР четвертого скликання, постанови про порядок висвітлення роботи четвертої сесії, проекти Кримінального-процесуального та Цивільно-процесуального кодексів, законів про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування та недержавне пенсійне забезпечення, про кооперацію, нова редакція закону про оренду землі та ін.

Загалом до порядку денного сесії на цей пленарний тиждень включено майже 140 питань, які охоплюють 150 законопроектів. Із них сім внесено Президентом України як невідкладні, а шість уряд просить розглянути в першочерговому порядку. За наполяганням профільних комітетів та уряду додатково пропонується включити до порядку денного і прийняти рішення щодо 23 проектів законів. До завершення третьої сесії залишилося лише два тижні, а тому Голова Верховної Ради України Володимир Литвин звернувся до голів парламентських комітетів із проханням підготувати до розгляду до кінця сесії всі законопроекти, визначені Президентом та урядом як невідкладні, проекти ратифікації міжнародних угод та проекти законів, повернуті до ВР з пропозиціями глави держави, щоб парламент зміг виконати всі свої зобов'язання.

Після погоджувальної ради тимчасова спеціальна комісія ВР з опрацювання змін до Конституції України на своєму засіданні доручила Голові Верховної Ради поставити на голосування постанову про направлення до Конституційного Суду двох законопроектів — президентського і депутатського. За таке рішення, як повідомив журналістам член конституційної комісії, лідер депутатської групи «Демократичні ініціативи» Степан Гавриш, проголосувало «за» — 11, «проти» — 6 депутатів. Однак, на думку С. Гавриша, це «доручення» суперечить Конституції України. «Така формула не відповідає статті 194 Основного Закону і конституційній практиці прийняття рішень Верховною Радою, коли стосовно кожного рішення приймається окрема постанова», — сказав депутат. На погляд С. Гавриша, таке рішення конституційної комісії пояснюється тим, що «значна частина депутатів переживають, що президентський законопроект буде проголосовано, а депутатський — ні.

Юліана ШЕВЧУК.

АКТУАЛЬНО

Грошовий доважок до атестата

Голова Донецької обласної ради Борис Колесников зустрівся із сиротами — випускниками 2003 року, які були найкращими у навчанні. Учорашнім школярам вручено цінні подарунки і грошові винагороди. Медалісти Олена Солопко, Марина Дмитрієва та Марія Разікова отримали по три тисячі гривень, Ксенія Лефтер, Вікторія Гаркач, Ольга Кузьміна, Денис Мороз і Олексій Константинопольський — по 2 тисячі. Крім того, всі запрошені тепер мають персональні комп'ютери.

Ліна КУЩ.

Фото прес-служби Донецької обласної ради.

Зростання цін: ажіотаж чи зловживання?

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

(Початок на 1-й стор.).

Ранкове і денне засідання 1 липня

Лідер комуністів Петро Симоненко заявив, що істотне зниження врожаю зумовлено не погодними умовами, а є результатом «руйнівної державної політики». І як вихід з цінової кризи запропонував призупинити всі президентські реформи і накласти мораторій на підвищення цін на сільськогосподарську продукцію. Відкласти всі питання та провести термінову нараду за участю представників Верховної Ради і Кабінету Міністрів вимагали соціалісти та блютівці. Богдан Губський («Народовладдя») закликав сесійну залу найближчим часом прийняти «економічно виважене» рішення для забезпечення стабільності на ринку зерна та «упередження негативних явищ стратегічного значення». А лідер «Нашої України» Віктор Ющенко, говорячи про втрачений контроль на ринку хлібопродуктів, застеріг проти загрози дестабілізації продовольчої безпеки України. І запропонував прийняти постанову, у якій, зокрема, було б передбачено відстрочення сплати сільськогосподарських виробниками податків, списання штрафів та пені, збільшення фінансової підтримки тощо. Іван Плющ («Демократичні ініціативи») нагадав, що за ситуацію відповідає коаліційний уряд і парламентська більшість, які вже повинні прозвітувати, «до чого вони допрацювалися». А Григорій Омельченко (БЮТ), наполягав на включенні до порядку денного цього тижня інформації Генерального прокурора України Святослава Піскуна про хід розслідування кримінальних справ стосовно вбивства журналістів Георгія Гонгадзе й Ігоря Александрова. Депутати погодилися на пропозицію Голови Верховної Ради Володимира Литвина напрацювати на нараді лідерів фракцій спільну постанову стосовно поліпшення ситуації з ціноутворенням і заслухати найближчим часом з цього питання уряд.

Гостра дискусія точилася і навколо законопроектів про акціонерні товариства, один з яких представив народний депутат Віктор Мусіяка. За його словами, в документі передбачено особливості регулювання відносин стосовно акціонерних товариств у сфері спільного інвестування, банківської та страхової діяльності, державних акціонерних товариств та холдингових компаній. Також встановлюється можливість діяльності закритих та відкритих АТ, статутний фонд, яких повинен бути не менш як 10 тисяч євро. У документі значну увагу приділено виплаті дивідендів, що допоможе уникнути можливих зловживань.

Співдоповідач, член Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку Сергій Бірюк, представляючи урядовий законопроект про акціонерні товариства, зазначив, що засновниками АТ можуть бути дві та більше особи. Крім того, на момент реєстрації товариства кожен засновник повинен оплатити не менш як 50 відсотків вартості придбаних акцій. А розмір статутного фонду має становити не менш як 5 тисяч євро. Проте Комітет ВР з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій, думку якого оприлюднив Георгій Скудар, одноголосно запропонував відхилити урядовий документ (законопроект Віктора Мусіяки комітет не розглядав, оскільки, за словами доповідача, його автор пообіцяв зняти свій документ до розгляду в сесійній залі). Георгій Скудар наголосив, що ухвалення такого законопроекту призведе до «безшабашного переділу» компаній і економічних втрат. У тому, що такі законопроекти приймаються не можуть, переконаний і комуніст Володимир Єщенко. А Юрій Кармазін охарактеризував документи як «надзвичайно сірі», що не забезпечують охорони державних інтересів. Думку Сергія Матвієнкова («Європейський вибір») стосовно того, що законопроект спрямований на вторинний переділ власності і захищатиме інтереси «крупного монополіста і мафії», підтримала і голова Спеціальної контрольної комісії ВР з питань приватизації Валентина Семенюк. Вона наголосила, що документ про акціонерні товариства потрібен, але в ньому треба чіткіше виписати повноваження держави.

Серед низки документів народні депутати розглянули законопроекти про внутрішні води, територіальне море та прилеглу зону України, а також зміни до закону про лізинг.

На початку ранкового засідання новий парламентарій Микола Кульчинський, обраний в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі від блоку «Наша Україна», склав присягу.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

Робити не для галочки, а для людини

У КОМІТЕТАХ ВР

Парламентський Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів провів у Харкові виїзне засідання. Депутатська делегація побувала в багатьох установах і на підприємствах регіону, покликаних розв'язувати проблеми престарілих, людей з фізичними вадами, займатися реабілітацією інвалідів. Як зазначив голова комітету ВР Петро Цибенко, парламентарії загалом залишилися задоволені побаченим — турботу про ці категорії населення в області видно багато в чому. Проте нерозв'язаних проблем, на жаль, значно більше, ніж досягнень. Людина з тими чи іншими каліцтвами, інвалід з дитинства та й просто стара людина почувається сьогодні скоріш ізгоєм суспільства, ніж його повноцінним членом.

Один із головних підсумків виїзного засідання комітету — Український науково-дослідний інститут протезування та відновлення працездатності інвалідів стане пріоритетним об'єктом депутатської уваги. Установа справді унікальна, до того ж єдина в країні, але використовується аж ніяк не на повну силу. Причина банальна — нестача коштів. Але хіба може держава претендувати на статус цивілізованої, європейської, якщо вона не в змозі забезпечити навіть мінімальні потреби людей, котрі випали за примхою долі із звичної колії життя.

Проблеми інвалідів Харківської області як промислового, густонаселеного регіону багато в чому типові для країни. Так, з одного боку, стан справ у цьому питанні начебто заслуговує похвальної оцінки діяльності влади, інститутів соціального захисту найуразливіших верств населення. Близько тисячі молодих людей з інвалідністю навчаються у вищих навчальних закладах, майже 200 — у спеціальному обліково-економічному технікумі, близько 300 — опановують робітничі професії. Депутатам показали Центр ранньої реабілітації, де дітям з фізичними вадами надають медичну допомогу вже в перші місяці життя; заводську лінію, де успішно працюють десятки інвалідів і отримують гідний заробіток. Пансіонат для ветеранів, де старість начебто не скривджено... Проте у людини мислячої і фізично здорової не може не з'являтися відчуття гіркоти і провини, коли йдеться про тих, хто з нами поруч, але неначе осторонь. У суспільстві, яке роздирають безліч проблем, його громадяни поки що не усвідомили, що на місці начебто неповноцінної людини будь-якої миті може опинитися будь-хто із нас. А отже, і ставлення до інвалідів як людей другосортних, на жаль, поки що ще правило, а не виняток з нього.

Більшість проблем, вважають депутати, не розв'язуються не тому, що на них немає коштів, а тому, що відсутнє елементарне бажання, співчуття. Голова підкомітету у справах інвалідів Валерій Сушкевич навів сумний приклад. Нещодавно почав курсувати новий швидкісний потяг між Харковом і Києвом — «Столичний експрес». Добру справу зроблено. Але конструктори і творці вагонів «забули», що в країні є інваліди, інвалідний візок до вагону заїхати не може — бракує двох сантиметрів.

Треба простягати руку допомоги тим, хто її найбільше потребує, якщо ми вже називаємо себе цивілізованими людьми. А починати, вважають депутати, треба хоча б з того, щоб не створювати труднощів для інвалідів під час будівництва нових будівель, проектування вулиць і площ. Безбар'єрними для початку мають стати бодай установи, які створено передусім для обслуговування старих людей, ветеранів та інвалідів. Але робити це потрібно не для галочки, а для людини. І тоді, як сказав один із учасників виїзного засідання комітету, 95 відсотків проблем інвалідів і старих людей зникнуть самі по собі.

Микола КОСИЙ.

Харків.

«Вибухонебезпечні» вибори

29 червня в Мукачевому проходили вибори міського голови, оскільки Віктор Балога, виборовши мандати народного депутата України та мукачівського міського голови, працює у Верховній Раді України.

Найзапекліша боротьба розгорнулася між Ернестом Нусером та Василем Петьовкою. За повідомленням Мукачівської міської територіальної виборчої комісії, Ернест Нусер отримав близько 41 відсотка голосів, Василь Петьовка — майже 50 відсотків. Спостерігачі зазначають, що вибори супроводжувалися численними порушеннями виборчого законодавства і з одного, і з другого боку.

Невідомо ким були взяті на озброєння й анонімні повідомлення в міліцію про замінування всіх 36 виборчих дільниць. За словами Уповноваженого ВР з прав людини Ніни Карпачової, котра у цей час перебувала в Мукачевому, за дві години до закінчення виборів надійшло анонімне повідомлення про можливі теракти на виборчих дільницях, а це загрожувало зривом виборів. Після її зустрічі з правоохоронцями проблему було знято.

— Тим часом деякі телеканали повідомили на всю Україну, що в Мукачевому відбуваються страшні речі, що все заміновано, — сказала Ніна Карпачова. — І це в толерантно налаштованому миролюбному регіоні, краї потужного туризму... Всі виборчі дільниці було перевірено й жодних натяків на вибухівку не виявлено.

Автор цих рядків між 17-ю та 19-ю годинами побував і в міській територіальній виборчій комісії, і на трьох виборчих дільницях і на міну, слава Богу, не наразився.

Про подальший перебіг подій стане відомо вже найближчим часом. А поки що, очевидно, велика робота чекає на суди...

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Ужгород—Мукачеве—Ужгород.

ОФІЦІЙНО

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

Про зміну меж міста Вінниця Вінницької області

Верховна Рада України **постановляє**:

Включити у межі міста Вінниця Вінницької області 141,0 гектара земель Агрономічної сільської ради, 23,6 гектара земель Бохоницької сільської ради, 87,1 гектара земель Вінницько-Хутірської сільської ради, 11,2 гектара земель Луко-Мелешківської сільської ради, 210,5 гектара земель Стадницької сільської ради, 165,9 гектара земель Стрижавської селищної ради, 106,7 гектара земель Якушинецької сільської ради Вінницького району і 28,0 гектара земель Вінницької міської ради та затвердити межі міста загальною площею 6868,0 гектара.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ, 19 червня 2003 року
№1014—IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Факультативного протоколу до Конвенції про ліквідацію усіх форм дискримінації щодо жінок

Верховна Рада України **постановляє**:

Ратифікувати Факультативний протокол до Конвенції про ліквідацію усіх форм дискримінації щодо жінок, підписаний від імені України 7 вересня 2000 року у м. Нью-Йорку.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 5 червня 2003 року.
№ 946-IV.

ФОТОФАКТ

Фото Сергія СВЕТЛИЦЬКОГО (УНІАН).

Українські морські піхотинці висаджуються на полігоні Чабанка (20 км від Одеси) під час операції міжнародних навчань НАТО «Кооператив партнер-2003». У навчаннях беруть участь більш як 5000 військовослужбовців із 11 країн (Болгарія, Грузія, Греція, Італія, Румунія, США, Туреччина, Франція, Україна, Азербайджан, Хорватія) та сил НАТО.

РЕАЛІЇ

■ *А тим часом*

Люди сушать сухарі

Зранку біля фірмового магазину Золотоніського комбінату хлібопродуктів (Черкаська область) шикується черга. Збираються переважно люди літні. Вони перемовляються про неурожай, про «скажені» базарні ціни... Коли починається торгівля, розмови припиняються. Кожен бере по п'ять-шість хлібин. До дванадцятої години дня полиці магазину порожні.

— Ми з початку року ціни на хлібобулочні вироби не підвищували, — каже генеральний директор комбінату Володимир Лук'янець. — «Цеглинка» нині коштує 70 копійок. Тож з'їжджаються покупці з усієї округи. Я пробував переконувати людей, що купувати на чорний день не варто — зерна вистачить, та покоління, яке пережило не один голод, нікому не вірить.

Дехто почав згодовувати хліб худобі та птиці. Адже це вигідніше, ніж купувати на базарі пшеницю по півтори гривні. Господарі, які самі пекли паляниці, також почали ходити до магазину, а торішнє збіжжя вирішили притримати на горищах.

— Хлібний ажіотаж виник штучно, — переконаний голова спостережної ради ВАТ «Черкасихліб» Олександр Табалов. — Ми випікали минулого літа щодоби 123 тонни хлібобулочних виробів. Сьогодні — 135—140. До того ж собі у збиток. Бо за кожну хлібину доплачуємо з власної кишені по дві-три копійки. Якщо кілька місяців тому Казахстан пропонував нам зерно по 680 гривень за тонну, то тепер — по 870—900... А українські продавці збіжжя правлять за тонну пшениці третього класу по 1100—1200 гривень.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Перестали буханці пекти

Випікання хліба припинили усі приватні пекарні Вінниччини. Таку інформацію оприлюднив голова облдержадміністрації Віктор Коцемир на нараді, де обговорювали ситуацію з підвищенням цін на хліб, борошно, макаронні вироби та крупи (протягом останнього часу вони подорожчали в середньому на 50 відсотків). Підвищення цін В. Коцемир назвав економічно необгрунтованим. За його словами, такі дії спричинені апетитами окремих підприємців, які сподіваються нагріти руки на тимчасовому ажіотажі на основні види продуктів харчування. Жодна приватна пекарня не випікає нині хліб, притримуючи борошно, доки ціна на нього не сягне максимуму.

Хліб споживачам поставляє найбільше хлібопекарське підприємство області ВАТ «Вінницяхліб», що забезпечує половину потреб мешканців області на основний продукт харчування. На 50 тонн підприємство збільшило щоденний випуск своєї продукції. Резервних запасів борошна і зерна, за словами голови правління товариства Віктора Ляховецького, вистачить до нового врожаю, а це значить, що ціни на хліб протягом найближчого часу підприємство не підвищуватиме. У загальнодержавному рейтингу область за рівнем цін посідає четверте—шосте місце, залежно від сорту хліба.

Та й перспективи на наступний урожай не такі, як дехто їх малює. Хлібне поле становить 170 тисяч гектарів озимої та 42 тисячі ярої пшениці. Навіть якщо на круг намолотять лише по 24 центнери, за підрахунками фахівців обласного управління сільського господарства і продовольства, отриманого зерна цілком вистачить для забезпечення продовольчих потреб та насіннєвого фонду.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Невже провокація?

Ажіотажний попит на борошно, крупи, макарони не оминув Волинь. Тут відчули його негативні наслідки ще в середині червня. Минулого тижня він досяг піку. Ціни збільшувалися по кілька разів на день. Але споживачів це не зупинило. Місцева влада кинулася знімати напруження на продовольчому ринку. З цієї причини в облдержадміністрації провели навіть прес-конференцію.

Продовольчого зерна до нового врожаю вистачить, запевнила присутніх заступник голови облдержадміністрації Галина Якимчук. Вона закликала не піддаватися на провокації спритних ділків, які хочуть нажитися на подорожчанні. Так, на півдні через посуху буде менший врожай, але не на Волині. Нині в обласному резервному фонді є 7100 тонн продовольчого зерна пшениці і жита. Місячна потреба області — 3750 тонн. Волинь у змозі забезпечити себе збіжжям з облрезерву. А зерновий врожай, очікується, становитиме понад 500 тисяч тонн. Тобто продовольчого і фуражного зерна, а також насіння в області не бракуватиме. Перші тисячі тонн зерна нового врожаю надійдуть на хлібоприймальні пункти наприкінці липня.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Гречаний ажіотаж

На тлі цьогорічного зернового буму чи не найпопулярнішою стала гречка. Завбачливі споживачі, надто діабетики, запасаючись, роблять на неї особливу ставку, а відтак зростає і ціна ходового товару. Так, у столиці за кілограм днями правили до семи гривень. Як **повідомляє наш власний кореспондент Віра ШПИЛЬОВА**, на Кам'янець-Подільському ринку дієтичну крупу збували по п'ять гривень. А тим часом заступник начальника Кам'янець-Подільського районного управління сільського господарства Леоніда Предиткевич запевнила: населення хвилюється марно — недоступним делікатесом гречка не стане. Район збільшив площі під цією культурою майже на 400 гектарів порівняно з минулим роком і тепер вони становлять 2142 гектари. Тож для паніки підстав немає.

ФОТОФАКТ

Фото Олександра СЕРГЄЄВА УНІАН.

Відвідувачі Києво-Печерської лаври мали можливість вклонитися мощам св. Андрія Первозваного, які було доставлено до Києва з Афона (Греція).

На знімку: предстоятель Української православної церкви митрополит Київський і всієї України Володимир (Сабодан) прикладається до реліквії.

Формула щастя дитини

Міжнародна благодійна організація «Надія і житло для дітей» уже п'ять років діє в Україні. Цю дату святкували на березі Чорного моря у Коблевому. Саме тут на базі відпочинку проходить творчо-оздоровча зміна для 370 дітей — вихованців дитячих будинків сімейного типу з 12 областей України. Там вони разом з дорослими будують місто, назва якому «Надія». Все в ньому, як у справжньому населеному пункті: міськрада, пошта, торгівля, суд, охорона правопорядку і навіть банк.

Усього в Україні зусиллями організації «Надія і житло для дітей" для 400 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, 53 будинки сімейного типу стали затишними домівками. Для них придбано житло, меблі, сучасну побутову техніку. На це спрямовано близько двох мільйонів доларів благодійних внесків жителів Великої Британії.

Поки дорослі обговорюють перспективи, діти виводять свою формулу щастя. Вона доволі проста: мама + тато + дім.

Олена ІВАШКО.

Миколаївська область.

КРИМІНАЛ

Затримано бандугруповання

Працівники міліції затримали бандугруповання, що мало в своєму арсеналі вогнепальну зброю.

— На його рахунку низка пограбувань, — розповідає начальник УМВСУ в Рівненській області, полковник міліції Михайло Цимбалюк. — А також вбивство, яке злочинці скоїли під час пограбування квартири заступника директора одного з рівненських ринків. Тоді загинув господар квартири П. Із чотирьох членів банди три свого часу відбували покарання за різні злочини. Нині працівники управління боротьби з корупцією та організованою злочинністю перевіряють причетність цих осіб до скоєння інших злочинів.

Олександра ЮРКОВА.

Справа зникла із суду

Із секретаріату Першотравневого суду Чернівців невідомий виніс двотомну кримінальну справу, порушену проти посадових осіб комунального підприємства «Чернівціводоканал». Чиновників звинувачують у розкраданні цукру на суму понад 150 тисяч гривень. Як заявив на прес-конференції заступник прокурора області Володимир Паровой, невідомий назвався працівником прокуратури, а працівники суду не здогадалися перевірити його посвідчення.

Сергій СУЛИМА.

«У моєму серці — свідчення любові...»

У Львові відкрито меморіальну таблицю із бронзовим зображенням Святійшого Отця Івана Павла II (автор — львівський скульптор Ярослав Скакун). У церемонії взяв участь папський нунцій Микола Етерович, єпископи з-за кордону, представники різних конфесій.

З цієї нагоди Папа надіслав лист-подяку до львівської громади. «У моєму серці залишилися свідчення віри, надії, любові», — пише він. Від часу візиту Папи минуло два роки, але львів'ян не полишає відчуття, що це було вчора. Святійший Отець залишив по собі промінь світла, що має здатність матеріалізуватися в добрих ділах. Голова Львівської облдержадміністрації Олександр Сендега зазначив у виступі, що після візиту Папи збільшився потік інвестицій на Львівщину, стали тіснішими контакти із західними державами.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

АКЦІЇ

Талант не знає відпочинку

переконані організатори дитячо-юнацької мистецької акції «Зелена академія»

В її рамках 60 вихованців творчих студій Києва та Львова поїдуть на тритижневий відпочинок до старовинного міста Остер, що на Чернігівщині. Юні обдарування і там розвиватимуть свої таланти. Майстер-класи для них проводитимуть такі відомі діячі культури та мистецтв, як Тамара Яценко, Ада Роговцева, Михайло Чемберджі та інші. Працюватимуть дві секції — театральна та художня. В останній особливу увагу приділятимуть пейзажам, бо у студіях діти здебільшого працюють над натюрмортами та портретами. Наступного року організатори беруться запровадити і музичну секцію.

Як зазначив міський голова Остра Віктор Кулик, цей захід буде корисний і для гостей міста, і для самих мешканців. Діти насолоджуватимуться мальовничим краєм і вдосконалюватимуть свої таланти, а остеряни матимуть змогу поспілкуватися із видатними діячами культури, які не так часто заїжджають у невеликі містечка. У програмі «Зеленої академії» передбачено концерти, творчі вечори та чимало інших заходів. Акція стартує завтра.

Надія ГОРБАТЮК.

Чистий прибуток

ТЕХНОЛОГІЇ

На Тарханкутській вітроелектростанції у Криму почав працювати вітрогенератор потужністю 600 кіловат на годину. Встановлену на висоті 60-метрової башти електростанцію бельгійського виробництва живить сила вітру від руху 25-метрових лопастей. Поряд готуються фундаменти для ще двох «шестисоток».

Їх розташують біля 58 «соток» виробництва дніпропетровського «Південмашу», які за неповні два роки дали 3,7 млн. кіловат-годин електроенергії. Вітчизняні вітряки успішно працюють і на Донузлавській, Мирненській та Судакській вітроелектростанціях. Невдовзі до них приєднається нове покоління ущестеро потужніших вітряків уже вітчизняного виробництва. Дніпропетровські конструктори обіцяють, що такі агрегати повністю окуплять себе за сім років, після чого даватимуть лише «чистий прибуток від чистої енергії».

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

ФЕСТИВАЛІ

Журналістська фієста на островах

На Черкащині відкрився восьмий Всеукраїнський фестиваль телерадіопрограм «Калинові острови». У конкурсах на всебічне висвітлення суспільних процесів в Україні, економічного та духовного відродження беруть участь Національна, всі обласні телерадіокомпанії України, а також творчі групи недержавних телерадіоорганізацій. Триватиме фестиваль до п'ятого липня. Перші дні творчого марафону показали розмаїття журналістських робіт у номінаціях «Шляхами незалежності», «Повернення із забуття», «Душі невичерпна криниця» та в інших.

«Голос України» як інформаційний партнер телерадіодійства також заснував ексклюзивний приз — за найоригінальнішу й самобутню роботу під назвою «Голос прийдешнього». Про переможців «Калинових островів» читайте в «Голосі України» в наступних числах газети.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

■ Фотофакт

Унікальна підводна лабораторія «Бентос-300», що затонула 2000 року, ржавіє на дні Севастопольської бухти. Хоча, на думку фахівців, вона могла б стати цікавим об'єктом для туристів.

Фото Володимира ВЕВДЮКА (Укрінформ).

Найкраща медсестра

Домнікію Новак, яка працює у військовому лазареті в Ізмаїлі, визнано найкращою медсестрою системи охорони здоров'я Прикордонних військ України. На конкурсі, фінальний етап якого проходив у Центральному шпиталі в Києві, вона показала відмінні теоретичні фахові знання і зразкові практичні навички. Переможниці конкурсу, окрім відзнак, вручено путівку до санаторію «Ялта».

Фото Олега ВЛАДИМИРСЬКОГО (УНІАН).

ФОТОФАКТ

У п'ятому міжнародному мотозльоті «Одеса-2003» взяли участь байкери з України, Молдови, Росії, Польщі, Німеччини, Англії та Швеції.

На знімку: під час марш-параду центром Одеси.

Пригода з японською іномаркою та золотими прикрасами

ПОСТ ДАІ

Село Колибаївка неподалік Кам'янця-Подільського. Автошлях нічим особливо не примітний, гладенький. Проте ще не було року, щоб не трапилося тут лихо, не скоїлася автопригода. Того пізнього вечора заступник командира Кам'янець-Подільської роти ДПС з роботи з персоналом капітан міліції Микола Крижановський повертався з чергування додому. Його наздогнали і повідомили, що поблизу села легковиком збито двох велосипедистів, одного з них смертельно травмовано, другого покалічено. Водій з місця пригоди втік.

Жертвами аварії стали чоловік та дружина (вона загинула) з Колибаївки. Слідчо-оперативна група роти з'ясувала, що аварію скоїв водій іномарки. Але якої? На місці пригоди знайшли шматочок скла. На ньому напис: «Made in Japan». Слідством було встановлено: це — «Мазда-Фемелі».

У МРЕВ повідомили, що таких автомобілів у місті дванадцять. Усі перевірили, та от саме дванадцятого не було. Рідні водія повідомили: подався до Одеси, до родичів. Там і відшукали авто. Водій уже підрихтував, пошпаклював машину і готував її до фарбування. Хоч як він викручувався, та у скоєному зізнався.

Інший випадок, що стався у Кам'янець-Подільському районі. Поблизу села Жванець увагу інспекторів дорожньо-патрульної служби роти Руслана Мельника та Анатолія Попроцького привернув автомобіль «Пежо-405», який порушив правила обгону. Водій поводився якось невпевнено.

— Щось не те, — подумав Анатолій Попроцький. У нього особливе відчуття.

— Їду з Києва, везу кореспондента, хіба не бачите, на машині чітко написано: «Прес-служба МВС», — повідомив водій.

На прохання пред'явити посвідчення невідомі наїзники розгубились. З авто вийшов чоловік у темних окулярах, зняв з руки широкий золотий браслет і замість посвідчення подав його інспекторам.

Та не на тих натрапили. Пізніше у зловмисників було вилучено чимало золотих виробів: кулони, ланцюжки, каблучки, цінні монети. А ще — гроші, комп'ютер, три мобільні телефони, виламані з дверей замки і навіть газові ключі, двоє пар рукавиць, зброя. З'ясувалося, злодії перебували в розшуку — на їх рахунку декілька сот пограбувань. У крадіїв знайшли цілі списки, де акуратно зазначено прізвище, ім'я та по батькові, домашню адресу потенційних жертв.

За затримання особливо небезпечних злочинців автоінспекторів Кам'янець-Подільської роти ДПС Анатолія Попроцького та Руслана Мельника відзначено наказом начальника управління внутрішніх справ.

Олександр МАКАРОВ.
Володимир ЕННАНОВ.

Генеральна репетиція без переможців

РЕГІОН: ПОЛІТИЧНИЙ СПЕКТР

Як відомо, на виборах міського голови Запоріжжя переміг Євген Карташов. За нині ще діючого голову облдержадміністрації проголосував 137 491 виборець — 49,31 відсотка від загальної кількості тих, хто взяв участь у голосуванні. Новообраний голова набрав голосів більше, ніж усі його конкуренти разом узяті. Однак мова не про те. Адже на виборах точилася боротьба не тільки претендентів на посаду міського голови, а й політичних партій, блоків, що провоДили генеральну репетицію перед президентськими виборами.

Де команда, без якої нам не жить?

Як відомо, партійних інтересів без економічних не буває. А Запоріжжя — промисловий центр, що викликає інтерес у багатьох. Цей інтерес або поєднує ті чи інші політичні сили, або роз'єднує їх. Залежно від того, хто за ними стоїть, зокрема фінансово-промислові групи. Якщо новоявлені конкуруючі олігархи йдуть на взаємовигідний компроміс, то домовитися між собою зможуть і їхні політичні партії.

Інше питання, які інтереси відстоюють ті самі донецькі, дніпропетровські чи інші угруповання? Чому, наприклад, не помічено особливого пріоритету в діях інших ФПГ щодо Запорожжя, де вони вже створили для себе плацдарми у вигляді деяких провідних підприємств міста?

На жаль, у тому числі й часта зміна керівників області та Запоріжжя (випадковості чи закономірності?) не дала можливості вчасно об'єднати місцеву фінансово-промислову еліту в єдину команду.

А що з них візьмеш?

У Запорізькому регіоні зареєстровано 89 обласних партійних організацій. Певно, немає потреби говорити про кожну з них. Більшість запоріжців не назве вам і десяти партій. Та це й не дивно. З усіх зареєстрованих в області парторганізацій реально діючих не так уже й багато. Як і раніше сильні позиції КПУ й СПУ. Професійно поставилася до розвитку своєї регіональної організації СДПУ(о). Відчутний вплив Аграрної партії, Партії регіонів, НДП. Своєрідною популярністю в місцевого електорату користується блок «Наша Україна». Можливо, навіть не так партії, що входять до нього, як лідер «нашоукраїнців» Віктор Ющенко. Судити про партію по її лідеру — такий вже у нашого електорату рівень політичної культури.

Торік майже всі партії, ведучи боротьбу за мандати народних депутатів, агітували виборців із практично однаковими програмами. Чому ж ця єдність не відбилася на роботі парламенту? Чи не свідчення це недосконалості законодавчої бази для нормального розвитку політичних партій? Розгорніть Закон «Про політичні партії». Дуже гарно прописані в ньому права партій, але не їхні обов'язки. А якщо в партії немає обов'язків, то що з неї взяти?

Електорат утомився...

Вибори міського голови Запоріжжя, як і передбачалося, стали насправді суперництвом лише трьох з 27 претендентів. Опозиція підтримала кандидатуру народного депутата Петра Сабашука. У його передвиборній кампанії безпосередню участь узяли лідер «Нашої України» Віктор Ющенко, глава Соцпартії Олександр Мороз, керівник партії «Солідарність» Петро Порошенко, заступник голови партії «Реформи і порядок» Сергій Соболєв. Щоправда, менш активними були представники дуже впливової в регіоні КПУ.

Однак здавалося, коли запоріжці підтримають Сабашука так, як підтримали комуністів і «нашоукраїнців» на виборах-2002, він просто приречений на перемогу. Напевно, саме на це й розраховували опозиціонери. Але в результаті виборів укотре проявилися головні больові точки опозиційних партій...

«Так, — зазначив П. Сабашук, — знов перемогла влада. Але як вона перемогла? 57 відсотків городян (більше половини запоріжців) узагалі не прийшли голосувати. Вони не повірили владі, але, на жаль, не повірили й у те, що можуть змінити її».

На виборах міського голови Запоріжжя за народного депутата Петра Сабашука проголосувало 35 114 виборців — 12,6 відсотка тих, що прийшли на дільниці. Дійсно, є над чим поміркувати лідерам опозиційних сил напередодні президентських виборів.

Несподіваною для багатьох запоріжців стала підтримка обласною організацією Партії регіонів не голови облдержадміністрації Євгена Карташова, який, кажуть, стояв біля її витоків, а місцевого підприємця Володимира Кальцева. Але ж напевне не випадково за В. Кальцева агітували представники не тільки фракції Партії регіонів, а й СДПУ(о).

На запитання, чому соціалісти підтримали саме Сабашука, а не, наприклад, іншого «опозиціонера», Володимира Кальцева, Йосип Вінський відповів: «Хто вам сказав, що Кальцев — опозиціонер? Вже одне те, що він обіцяє плідно співробітничати з керівником обласної виконавчої влади у разі його обрання, говорить, що він провладний кандидат».

Мал. Віктора ПОПОВА.

Претендуючи на посаду міського голови Запоріжжя, Володимир Кальцев набрав 76 549 голосів. За нього проголосувало 27,45 відсотка городян, що прийшли на виборчі дільниці.

Кожен має свій вибір

Від деяких політологів після виборів міського голови я чув про прихований розкол у майже 20-тисячній запорізькій обласній організації Партії регіонів. Повірити в це важко. Після повернення з засідання політради Партії регіонів керівник її обласної організації Борис Петров заявив: «Наш лідер, Прем'єр-міністр Віктор Янукович, наголосив, що тільки системний підхід може допомогти нашій державі розв'язати проблеми економічного зростання. Так от, у програмі Володимира Кальцева я побачив цей системний підхід».

Становище, в якому опинилися деякі народні депутати, обрані в області від Партії регіонів, і сам Борис Федорович, зрозуміле. «Щодо Євгена Григоровича Карташова, то я його глибоко поважаю, — запевнив голова правління ВАТ «Укрграфіт». — Але не зовсім розумію, чому він визнав за необхідне балотуватися на посаду міського голови».

Певно, злукавив Борис Петров. Якби Євген Карташов був обраний, а не призначений керівником області, він ніколи б не претендував на посаду міського голови.

Цікава з цього приводу думка одного з моїх колег: «Євген Карташов — людина Президента, у цьому він неодноразово зізнавався привселюдно. Але подальша політична доля Леоніда Кучми виглядає дуже туманно. Нині час державним людям вибирати собі табір. Опозицію залишимо, її вплив скоріше психологічний. Є дві політичні сили, чий вплив сьогодні на чиновників дуже реальний: СДПУ(о), оскільки це — глава адміністрації Президента Віктор Медведчук, і Партія регіонів — глава Кабміну Віктор Янукович. За всіма ознаками, Євген Карташов примкнув до табору Медведчука. Що на це вплинуло? Можливо, зволікання з офіційним призначенням Карташова на посаду голови облдержадміністрації з початку поточного року. Наказ вийшов з адміністрації Президента тільки в середині березня. Те, що два з половиною місяці областю керувала людина, м'яко кажучи, нелегітимна, не повинно нікого хвилювати. У нас політика вище законів і норм».

Проголосували за стабільність

Рішення Є. Карташова балотуватися на міського голову не підтримали керівники цілої низки підприємств міста, багато лідерів обласних парторганізацій. Ні, швидше за все, вони були не проти кандидатури Євгена Карташова, а за стабільність у регіоні, що намітилася й посприяла соціально-економічному розвитку краю. За рівнем заробітної плати Запорізька область вийшла на 3 місце в Україні. Доходи бюджету зросли на 18 відсотків і досягли 1,67 млрд. грн. Збільшено бюджетні надходження на освіту, охорону здоров'я, культуру. Запоріжжя почало приваблювати інвесторів. Протягом минулого року створили 22,3 тисячі робочих місць...

От за таку стабільність і проголосували запоріжці, обравши міським головою Євгена Карташова. Адже обирали вони його аж ніяк не за партійною характеристикою. До речі, за словами новообраного міського голови, він залишається поки що безпартійним. Поки що. Бо, видно, Євген Карташов уже давно визначився з партійними симпатіями. У разі, коли Верховна Рада проголосує за пропорційну систему, він має намір обов'язково зайняти відповідне місце в одній з партій. Не здивуюся, якщо це буде та ж таки СДПУ(о) чи навіть Партія регіонів, яка не підтримала його.

Хто ж переміг на виборах міського голови Запоріжжя? Запоріжці голосували за стабільність. Але чи збережеться вона з приходом нового керівника області? Не хотілося б, щоб місто та область перетворилися на джерело нарощування політичних і економічних м'язів інших регіонів. Про який вже тут спецстатус Запоріжжя казати!

«Краще вже свій, аніж чужий», — балакають нині в коридорах місцевої влади в чеканні чергового голови облдержадміністрації. І правда, краще свій... Хоча, власне, і свій може стати (бути) чужим.

Олександр АБЛІЦОВ.

Запоріжжя.

МОНІТОРИНГ

Партії, які вибираємо - 3

Наші власні кореспонденти продовжують цікавитися громадською думкою читачів нашої газети. Цього разу їм відповідали жителі Автономної Республіки Крим, Волинської, Донецької та Хмельницької областей. Ми попросили наших співвітчизників, щоб вони відповіли на запитання: **«Як ви оцінюєте законодавчу діяльність депутатських груп та фракцій за п'ятибальною системою?»** Ось як розподілилися симпатії наших респондентів:

«Наша Україна» — 3,1 бала;
Соціалістична партія України — 2,94;
Комуністична партія України — 2,62;
Народно-демократична партія — 2,49;
Блок Юлії Тимошенко — 2,5;
СДПУ(о) — 2,45;
«Регіони України» — 2,11;
Аграрна партія України — 2,09;
«Європейський вибір» — 1,74;
«Народовладдя» — 1,5;
Партія промисловців і підприємців та «Трудова Україна» — 1,45;
«Демократичні ініціативи» та «Народний вибір» — по 1,25 бала.

Знову на перше місце наші читачі поставили блок Віктора Ющенка «Наша Україна». Продовжує залишатися у трійці лідерів і Соціалістична партія України. Зате доволі низькі оцінки отримав Блок Юлії Тимошенко, який опинився на п'ятому місці, а на третє вийшли комуністи. Цікаво, що вперше за весь період опитувань на чільне місце серед представників провладних партій вийшла Народно-демократична партія, значно потіснивши об'єднаних соціал-демократів і «Регіони України».

Дивує також те, що вкрай низько наші респонденти — також уперше в цьому опитуванні — оцінили об'єднання Партія промисловців і підприємців та «Трудова Україна». Зрозуміло, що є й регіональні відмінності. Так, донеччани найвище оцінюють діяльність фракції «Регіони України». На другому й третьому місцях розмістилися інші улюбленці гірничого краю — комуністи й представники депутатської групи «Європейський вибір». Цікаво, що жителі Донецької області однаково оцінюють антагоністів — блок «Наша Україна» та об'єднаних соціал-демократів, які з результатом 2,45 бала посіли сьоме—восьме місця.

Трійка лідерів у кримчан має такий вигляд: «Європейський вибір» — 3,95 бала, Народно-демократична партія та Партія промисловців і підприємців та «Трудова Україна» — по 3,4 бала. За ними розташувався блок «Наша Україна», в якого 3,25.

А от волиняни свої симпатії розділили між «Нашою Україною» (3,45 бала), «Батьківщиною» (3,0) та соціалістами (2,95 бала).

У жителів Хмельницької області найбільше поваги викликає діяльність соціалістів, які виставили їм 3,45 бала. «Наша Україна» отримала у цьому краї оцінку 3,25, а комуністи — 3,1 бала.

Помітна ще одна тенденція: на Волині і в Хмельницькій області абсолютно нічого не знають про діяльність депутатських груп «Демократичні ініціативи», «Народний вибір», «Народовладдя» та «Європейський вибір». Здивували, відверто кажучи, високі оцінки «Європейського вибору» в Автономній Республіці Крим.

Проте можна стверджувати: поляризації думок у наших респондентів, які проживають у різних регіонах країни, фактично немає. Вони віддають перевагу тим партіям, які постійно на слуху, беруть участь у різноманітних акціях. За винятком хіба що донеччан, які своїх уподобань не міняють і підтримують «регіональників», котрих нещодавно очолив Прем'єр-міністр України, а донедавна керівник Донецької області Віктор Янукович. Але, як бачимо, навіть підтримки такої області надто малувато, щоб бути лідерами у всеукраїнському масштабі.

Володимир КОРОЛЮК.

Рольф Конерсман — наполовину українець

В очах Рольфа Конерсмана з'явилися сльози, коли його підвели до ліжечка дворічного українського малюка після тяжкої операції на серці. За дитину «дихав» апарат. Найімовірніше, Рольф не чув у ці хвилини, як йому бадьоро по-англійськи рапортують, що практично все обладнання цієї реанімації, та ще багатьох палат і операційних — німецька гуманітарна допомога. Думаю, він згадав реанімацію в Німеччині, а в ній іншу дитину — свою доньку...

До Інституту хірургії та трансплантології АМН України Рольфа Конерсмана привело прохання його українських партнерів із Асоціації «Допомога родинам Чорнобиля» допомогти інститутові замінити стару лампу однієї з операційних новою, що відповідала б сучасним стандартам. Вона конче потрібна хірургам, які роблять найскладніші операції, зокрема і на серці.

— Україна не в змозі забезпечити наших хірургів необхідним для роботи обладнанням, — з жалем констатував президент Асоціації «Допомога родинам Чорнобиля» Георгій Бацула, котрий супроводжував Рольфа Конерсмана. — Дякуємо, що хоч Німеччина в міру можливості допомагає.

На жаль, реалії нинішнього життя такі, що інститут, справді, не в змозі сам купити все потрібне обладнання. Його керівництво докладає максимум зусиль, щоб постійно оновлювати клініку, але зробити це відразу і скрізь просто нереально. Адже не таємниця, що щорічно з державного бюджету хірурги недоотримують по 20—30 відсотків коштів. У Міністерстві охорони здоров'я добре знають про це і тому завжди перед зустрічами з представниками інституту делікатно нагадують: «Можете казати про що завгодно, крім грошей». І лікарі змушені шукати партнерів, які можуть надати безплатну допомогу.

Одним із таких партнерів є асоціація, котра щороку допомагає лікарням Києва та інститутам АМН України на сім мільйонів євро. Коли асоціація звернулася до німців, попросивши вирішити проблему з лампою, то один із постійних німецьких партнерів Рольф Конерсман відповів, що спробує допомогти українським хірургам. Рольф вийшов на німецьку фірму-виробника медичного обладнання і отримав від них проспект. Чи треба казати, що коли він прочитав пропозицію фірми, то вирішив, що допомога нереальна: німці не зможуть заплатити за таку лампу, бо вона надто дорого коштує. Але коли виробники дізналися, що цей дорогий прилад буде придбано як подарунок для українських хірургів, то вони зробили чималі знижки. Зрештою її ціна становила 30 тисяч євро. Для того щоб подарунок прибув до України, у Німеччині провели велику роботу, і німці неабияк здивувалися, коли цей гуманітарний вантаж було не так просто забрати з української митниці. Однак усі формальності все-таки вдалося уладнати. На знак вдячності за подарунок хірурги пообіцяли безплатно прооперувати білоруську дитину з Гомеля з серйозним пороком серця. Білоруси, які постраждали від чорнобильської трагедії, не мають на операцію тисячу доларів, тому звернулися з таким проханням до асоціації, і вона познайомила їх з лікарями інституту.

— Я сам маю доньку, якій 20 років тому в Німеччині було зроблено операцію на серці, — сказав в інтерв'ю «ГУ» Рольф Конерсман. — Я захоплююся такими лікарями, як хірурги, котрі щоденно рятують дітей та дорослих! Ми працюємо для України одинадцять років. Із них дев'ять — спільно з асоціацією «Допомога родинам Чорнобиля». Тисячу сто дітей і дорослих ми запросили на відпочинок до Німеччини, привезли до України 61 гуманітарний транспорт. Я приїжджаю зі своїми друзями до України вже 22 рази.

— Чому ви допомагаєте нам?

— Бо люблю Україну. Мене приголомшила звістка про чорнобильську катастрофу. Я подумав, що чимось зможу допомогти українцям. Після перших п'яти років допомоги Україні моя мама сказала: «Рольф, мені здається, що я стала українкою, тож ти вже наполовину українець!».

Крім того, що Рольф працює в банку, він не захотів нічого розповідати про себе: «Про мене багато розповідати нема чого!». Але, подумавши, радісно сказав: «Незабаром у мене з'явиться український онук!». З'ясувалося, що його син одружився з українкою, і вони очікують збільшення родини. Рольф сподівається, що український онук буде здоровий і щасливий: «Досить у родині однієї хворої дитини».

Яна ОСАДЧА.

На знімку: Рольф Конерсман **(ліворуч)** та Георгій Бацула.

Бактерії стали реставраторами

В Італії безнадійно пошкоджені часом фрески XVI століття було відновлено... бактеріями, відомими під назвою Pseudomonas stutzeri. Вчені вирішили з їхньою допомогою зняти наліт, що накопичився упродовж багатьох століть, геть закривши фігури та помутнивши кольори. Відреставрована бактеріями фреска має назву «Звернення Святого Ефісіо». Це робота відомого тосканського художника Спінелло Аретіно. Фрески Аретіно прикрашають внутрішню огорожу кладовища Кампосанто в місті Піза, неподалік знаменитої Пізанської башти.

Крім Аретіно, в Кампосанто зберігаються фрески Буонаміко Буфалмако, П'єроді Пуччо, Антоніо Венціано та Бенозо Гоцолі. Всі вони належать до школи прерафаелітів. Загальна площа фресок становить дві тисячі квадратних метрів.

1944 року на Кампосанто американська авіація помилково скинула бомбу. Коли згодом було прийнято рішення спробувати відновити фрески, їх витягли зі стін і вмонтували у спеціальні бетонні рами. Фахівці вважають, що хімічні речовини клею, який використовували для цього, а також засоби для чищення, завдали найбільшої шкоди фрескам.

Вітчизняний виробник у прямому розумінні слова

Один із найвідоміших французьких рестораторів і кухарів Алан Дюкас заявив, що французькі шеф-кухарі зазнають високої конкуренції з боку їхніх колег з Італії, Іспанії і навіть США. Проблема, на його думку, полягає не в тім, що якість французької кухні падає. Дюкас вважає, що молоді кухарі, які працюють за межами Парижа, часто залишаються поза увагою. Отже, починаючи з жовтня, він планує призначати молодих кухарів з усієї Франції на двотижневий термін до своїх ресторанів.

Примусовий рентген

Уряд США вирішив використати спеціальну апаратуру в контрольних точках безпеки аеропортів, щоб побачити пасажирів без одягу. На таке рішення американських авіаперевізників підштовхнуло те, що детектори металу не можуть виявити пластикову зброю та вибухові речовини.

Випромінювання апаратури, за словами фахівців, не перевищує випромінювання сонця погожої днини, отож здоров'ю пасажирів нічого не загрожує. Таке саме обладнання вже використовують на алмазних копальнях у ПАР і в деяких в'язницях США. Але самих пасажирів шокує не сама апаратура, а можливість з'явитися оголеним перед незнайомими людьми. Фахівці розмірковують над тим, як змусити апаратуру ретушувати особливо пікантні деталі людської анатомії.

На знімку АП: Сюзан Халловел, директор секретної лабораторії, в якій розробили рентгенівський апарат для аеропортів, на собі демонструє роботу їхнього виробу.

КАЛЕНДАР

Звичка зводити рахунки з життям

Марго Хемінгуей померла 2 липня 1996 року за загадкових обставин у власній квартирі в Санта-Моніці, штат Каліфорнія, у віці 41 року. Це сталося через 35 років після того, як покінчив життя самогубством її знаменитий дід Ернест Хемінгуей. Точнісінько день у день.

Кларенс Едмондс Хемінгуей був типовим представником «вікторіанської» епохи. Він був лікарем і жив у передмісті Чикаго на одній вулиці зі своєю майбутньою дружиною Грейс. У них народилися три дівчинки і два хлопчики. Другу дитину назвали Ернестом. Коли він підріс, батько почав залучати його до полювання на птахів і риболовлі, а мати — до музичення на віолончелі. Ернест на все життя зненавидів віолончель і полюбив полювання та риболовлю. Коли йому виповнилося дванадцять, дід подарував хлопчикові першу рушницю.

Значно пізніше від мисливця народився письменник Ернест Хемінгуей, який жив у Парижі, їздив на корриду до Памплони, на сафарі до Африки, на війну до Мадрида. Він одружувався, розлучався, заводив дітей, і щороку писав дедалі краще. А батька письменника творчість його старшого сина ніколи не радувала. Роман «І сходить сонце» він прочитав, додавши огиду, й інакше, як «ця книжка», його не називав. Йому було трохи більш за п'ятдесят, проте Кларенс уже почувався старим дідом: мучили діабет, фінансові проблеми і думка, що життя минуло марно. Одного дня Кларенс Хемінгуей повернувся додому, зняв капелюха, пальто і вирушив прилягти до обіду... Про те, що батько застрелився, Ернест дізнався з телеграми: «Тато покінчив життя самогубством. Терміново приїзди».

Ернест Хемінгуей, ідучи за труною і підтримуючи матір, думав, що батько не зміг вибрати таку долю, в якій не було б страждань. Він не так уже й часто розмовляв про це

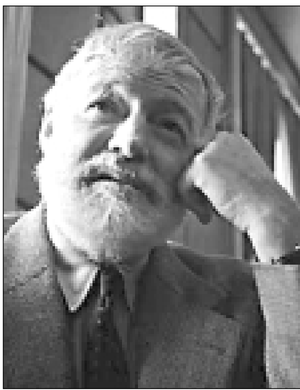

з друзями і ніколи не говорив на цю тему із журналістами. Лише один раз у колі близьких друзів Ернест не витримав: «Може, він злякався... Був хворий... Були борги...». Про самогубство Хемінгуей розмірковувати любив і зазвичай висловлювався в цьому сенсі різко негативно. Немовби усе ще доводив батькові його неправоту. Тільки за 20 років, готуючи до виходу чергове перевидання роману «Прощавай, зброє!», Хемінгуей написав у передмові: «Мені завжди здавалося, що батько поспішив, але, можливо, більше терпіти він не міг. Я дуже любив батька і тому не хочу висловлювати жодних міркувань».

Після смерті батька Ернест продовжував жити бадьоро і весело, постійно випробовуючи свою сміливість (чи вбиваючи батьківське боягузтво?) скрізь, де тільки випадало. І жінок він також любив відчайдушних. Збігали роки. Страх, що його він заганяв усередину впродовж довгих років, розквітнув манією переслідування: Хемінгуей почав боятися агентів ФБР, марсіан, фінансового краху. Рідні вирішили знову покласти його до клініки нервових розладів, куди ніколи не доберуться всюдисущі агенти і де лікують кров'яний тиск. Хемінгуей начебто погодився, сказав, що сам збере все потрібне, і вирушив до кімнати, де стояли його рушниці. Тоді його встигли зупинити. Застрелився він 2 липня 1961 року у віці 62 років, не залишивши жодної записки. Коли 1982 року його брат Лестер Хемінгуей також застрелився, американська преса зазначила, що, очевидно, в цій сім'ї суїцид стає стійкою звичкою. І не помилилася. Через чотирнадцять років загинула онука Ернеста — Марго Хемінгуей...

Зі своїми батьками вона давно не спілкувалася, з обома чоловіками розлучилася, а дітей у неї не було. Газети констатували: не надто знамента актриса, не надто успішлива фотомодель, не надто добропорядна жінка середніх років, яка надто очевидно любила випити, померла. Можливо, через передозування...

Років за десять до загибелі вона єдиний раз у житті з'їздила на корида до Памплони і вжахнулася, вперше розійшовшись у смаках з дідом. Вона не любила кров і вибрала свій, акуратніший, спосіб покінчатися з життям — таблетки. Так чи так вона залишилася вірною похмурій і дивній «звичці» Хемінгуеїв. Адже звички наслідує кожне нове покоління, як колір волосся або очей.

Підготувала **Яна СТАДІЛЬНА.**

До речі

Під час інтерв'ю з послом Куби в Україні Хосе Пересою Чапо я звернула увагу на фото затишної кімнати у журналі, що лежав на столі. Пан посол пояснив, що це кімната Ернеста Хемінгуея. «Ми зберегли тут усе так, як було при Хемінгуеї», — сказав він. Така повага до пана Хемінгуея з боку кубинської держави мене здивувала, адже відомо, що під час перебування у Гавані він шпигував на користь США... Однак пан Чапо сказав: «Хемінгуей був великим письменником. А великим людям можна пробачити дрібні примхи».

Тетяна ПАСОВА.

Рівень інфляції не буде високим?

Стратегія допомоги Україні (СДУ) на 2003—2007 роки перебуває на останній стадії підготовки і становитиме майже 3,5 млрд. доларів. Про це столичним журналістам заявив новопризначений Голова представництва Світового банку (СБ) в Україні Душан Вуйович. Регіональний директор СБ по Україні, Білорусі та Молдові Лука Барбоне додав, що дви фахівці СБ збираються обговорювати план СДУ з представниками Верховної Ради, а також з членами уряду для того, щоб точно визначити форму допомоги СБ Україні. Нині СДУ передбачає продовження Програмної системної позики як головного знаряддя підтримки бюджету. Якщо саме така форма буде затверджена, то, за словами Луки Барбоне, СБ щороку реалізовуватиме 3—4 проекти в рамках СДУ. Зокрема, нині впроваджуються такі проекти, як модернізація статистичної системи України та підготовка фінансування селищних районів.

На зустрічі також йшлося і про прогнози інфляції на наступне півріччя. Нагадаємо, що Міністерство економіки та з питань євроінтеграції і Національний банк України останнім часом не виключають того, що прогнозована інфляція в наступному півріччі може зрости від шести до восьми відсотків. Не останню роль тут відіграла і ситуація, що склалася на ринку зерна. Однак, на думку пана Вуйовича, економічна ситуація в країні досить сприятлива. «Ми прогнозували інфляцію на рівні 5—6 відсотків. Це реальна цифра. Останні макроекономічні розрахунки не показують жодних підстав для того, щоб переглядати ключові прогнози. Загалом я не думаю, що ситуація викликає тривогу. Проте це не означає, що уряд має послабити свою увагу до економічних питань. Тож ми вважаємо, що рівень інфляції не буде високим», — заявив Душан Вуйович.

Тетяна ПАСОВА.

Сектор поділять

Польща, Україна та Іспанія направлять до Іраку кожна по військовій бригаді і поділять польський сектор на три підсектори, **повідомляє Бі-Бі-Сі.** Українська бригада у складі 1800 військовослужбовців відповідатиме за провінцію Васит на південний схід від Багдада.

Заміна Карлосу Паскуалю

Американський сенат затвердив кандидатуру Джона Хербста на посаду посла США в Україні. Про це повідомив американський Держдепартамент.

51-літній Джон Хербст з 2002 року працює послом США в Узбекистані. Раніше обіймав посаду генконсула США в Єрусалимі, працював помічником посла в країнах колишнього СРСР, у посольствах у Тель-Авіві (Ізраїль), Москві (Росія), Ер-Ріаді (Саудівська Аравія). Його дружина — росіянка за походженням. Має п'ятьох дітей.

Недоторканний Берлусконі став до керма Євросоюзу

Учора Італія перебрала головування в Європейському союзі. Отож до кінця нинішнього року тимчасовим, так би мовити, обличчям ЄС стане італійський прем'єр-міністр Сільвіо Берлусконі.

Із окреслених самим прем'єром завдань італійського президентства чи не найважливішими є два: покращити відносини ЄС із США та досягти згоди щодо остаточного тексту конституції Євросоюзу. І в тому, й у іншому випадку йдеться про подолання певних розбіжностей у поглядах членів союзу, отож обидва завдання потребуватимуть істотних дипломатичних зусиль.

Однак навіть не це є найпершим, на що звертають увагу в зв'язку із початком головування Італії в ЄС. Засобам масової інформації випала чергова нагода поміркувати над контраверсійною постаттю пана Берлусконі. В Італії його, як відомо, звинувачують в давньому, ще 1985 року злочині — підкупі суддів. У середині червня італійський парламент ухвалив досить суперечливий закон, який гарантує Сільвіо Берлусконі прем'єрський імунітет. Однак днями міланський суд висунув офіційні заперечення проти цього закону і звернувся по роз'яснення до Конституційного суду. Поки що справу Берлусконі призупинено. Однак цілком імовірно, що за кілька місяців усе розпочнеться знову і, окрім справ європейських, італійському прем'єру доведеться активно займатися менш приємними власними проблемами.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Фото АП.

За і проти мечеті

Ізраїльська влада зруйнувала вчора підмурівки мечеті, яку збиралися побудувати в Назареті. Мечеть мали звести неподалік однієї з головних християнських святинь — храму Благовіщення, що викликало невдоволення з боку Ватикану. За рішенням суду було задоволено позов його, а також кількох американських церков, що вимагали зупинити будівництво. А нинішні дії ізраїльтян спричинили протест серед місцевих мусульман, багато з яких вийшли на вулиці і намагалися завадити знищенню мечеті.

Вибухи, жертви...

Обстановка в Іраку продовжує нагадувати В'єтнам часів американської окупації. Вчора в центрі Багдада на бомбі підірвався американський військовий автомобіль. За словами очевидців, американські військові витягли з нього чотирьох тяжко поранених солдатів. Інцидент стався в центрі столиці Іраку біля університету Аль-Мустансірія.

А пізно увечері в понеділок скоєно ще один теракт: внаслідок потужного вибуху в одній із мечетей іракського міста Ель-Фаллуджа загинуло щонайменше п'ятеро осіб. Ще чотирьох було поранено. За словами іракців, вибух спричинено американською ракетою. Американські військові в Ель-Фаллуджі кажуть, що в мечеті було сховано вибухівку.

Лівія пропонує стратегічне партнерство

Із Лівії повернулася українська делегація на чолі з віце-прем'єром України Віталієм Гайдуком. Минулої неділі він зустрівся із секретарем Головного Народного комітету цієї країни з іноземних справ А. Шелгамом. За підсумками зустрічі Віталій Гайдук повідомив журналістам, що Україна належить до 15 держав, з якими Лівія хотіла б будувати відносини на засадах стратегічного партнерства.

На зустрічі із Секретарем ГНК з питань економіки і торгівлі А. Бельхайромомом, що відбулася того самого дня, обидві сторони констатували, що обсяг товарообороту між нашими країнами далекий від потенційного. Під час візиту Віталій Гайдук також зустрівся із заступником секретаря ГНК з питань послуг М. Маатугом, з яким обговорив, зокрема, спільний проект будівництва залізниці у Лівії, розмови про яке тривають близько восьми років.

Під час переговорів значну увагу було приділено питанню тимчасової трудової міграції. Нині в Лівії працює близько трьох тисяч українських медиків, і Тріполі планує запросити до себе ще п'ять тисяч наших лікарів. Для цього треба врегулювати низку питань щодо їхнього соціального захисту. Віце-прем'єр нагадав, що двостороння угода про працевлаштування і тимчасову міграцію готується вже чотири роки, і висловив упевненість, що цей документ буде підписано найближчим часом.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ Київ

Нехай під нас змінюється НАТО?

(Початок на 1-й стор.).

Сумнівно, звісно, що НАТО поміняється так радикально і зручно для Києва, як мріє про те Євген Марчук. Тим часом під час офіційного візиту Сергія Іванова до України було підписано Міжурядову угоду про ліквідацію і порядок повернення авіаційної техніки, що є на ремонтних підприємствах Міноборони України та Росії. «Йдеться про знищення літаків стратегічної авіації згідно з російсько-американським договором СНО-1», — повідомив журналістам С. Іванов. Підписано також контракт про навчання спеціалістів зенітно-ракетних систем С-300 Збройних Сил України з проведенням тактичного навчання з бойовою стрільбою Міноборони Росії.

Щодо суперечностей, які виникли у сторін під час спільної роботи над військово-транспортним літаком Ан-70, то Сергій Іванов заявив: «Російська сторона поставила низку запитань, зокрема по двигуну. Як мені відомо, в Запоріжжі готують на них відповіді і після їх отримання випробування Ан-70 можуть поновитися». Міністр оборони РФ також нагадав, що Москва вважає Київ своїм стратегічним партнером і, зважаючи на це, будує з Україною свої взаємовідносини.

■ Абуджа

Ціни зростають, люди гинуть

У Нігерії під час масових демонстрацій протесту через підвищення цін на пальне загинуло вісім осіб. Четверо застрелено поліцією в Абуджі під час сутичок, а ще четверо загинуло в Лагосі внаслідок наїзду автомобіля на групу демонстрантів.

■ Відень

Контрольний візит

Глава МАГАТЕ Мохаммед аль-Барадеї відвідає 9 липня Іран. Передбачається, що під час його візиту обговорюватимуть питання, пов'язані з жорсткішим міжнародним контролем над ядерною програмою Ісламської Республіки.

■ Душанбе

Гуманізм торжествує

Парламент Таджикистану затвердив проект закону про зміну та доповнення до Кримінального кодексу республіки, що передбачає скасування смертної кари стосовно жінок. Депутати нижньої палати парламенту також скоротили з п'ятнадцяти до п'яти кількість статей, що передбачають смертну кару стосовно чоловіків.

■ Єреван

Машиністам бракує грошей

Рух поїздів у Єреванському метро було зупинено вчора внаслідок страйку машиністів, які вимагали стовідсоткового підвищення заробітної плати. Нині середня зарплата машиністів метрополітену становить 60—90 тисяч драмів (102—155 американських доларів).

ФОТОФАКТ

Портрети колишнього китайського комуністичного лідера Мао Цзедуна продаються тепер у Китаї в антикварних та сувенірних крамничках. Проте комуністична партія, 82-гу річницю з дати створення якої святкували вчора в КНР, до «антикваріату» записуватися аж ніяк не збирається. Президент країни Ху Дзіньтао, зокрема, закликав своїх однопартійців наполегливіше працювати на благо суспільства і партії.

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

СУСПІЛЬСТВО

Коли не діє закон і відсутня мораль, П’ємонт може перетворитися на Палермо

Як відомо, Президент України увільнив голову Львівської облдержадміністрації Мирона Янкова, зажадав відставки тамтешніх керівників силових структур. Народний депутат України Петро ПИСАРЧУК (фракція об’єднаних соціал-демократів) не з чужих розповідей знає про криміногенну ситуацію у столиці Галичини. Під час двох зустрічей він не лише ділився враженнями, а й дав оцінку рішенню глави держави.

— Петре Івановичу, як сталося, що Львів нині перехопив естафету найкримінальнішого міста?

— Передусім тому, що відбулася надзвичайна централізація правоохоронних органів. А це дає змогу місцевим працівникам правопорядку давати Києву інформацію в рожевих тонах, як це їм вигідно.

По-друге, на Львівщині з 1990-х років голови облдержадміністрацій були не готові, не вміли, а може, й не бажали здійснювати громадський контроль над роботою правоохоронних органів. Не треба соромитися це визнавати, бо в органах виконавчої влади і місцевого самоврядування переважають економічні проблеми, ділять бюджет, намагаються ремонтувати дороги.

А сфера правоохоронної діяльності сьогодні несе велику загрозу стабільності, подальшому розвитку. Бо існує поголовна корупція, домінує неправда. А незахищеність людей може вилитися в дестабілізуючий суспільно-політичний чинник.

На Львівщині в роки незалежності майже щорічно міняли генералів міліції, але від того стан справ не поліпшувався, а навпаки — погіршувався. Я хотів би зазначити, що Львів має особливе географічне місцерозташування, що відбивається на роботі правоохоронних органів. Бо вони сконцентрували свої зусилля на західній митниці. Здебільшого спрямовують зусилля проти контрабанди. І результати їхньої праці нещодавно оприлюднила комісія, яка дійшла висновку, що контрабанди не меншає, а більшає. Тому що контрабандисти працюють під «дахом» правоохоронних органів. Там крутяться надзвичайно великі гроші. Вони — основний мотив роботи правоохоронних структур, породжують конфлікти між ними.

А суспільство вводять в оману, що правоохоронні органи бідні, що бракує бюджетного фінансування, що немає грошей. Це також — правда. Але, з другого боку, якщо подивитися на палаци полковників, у яких вони живуть, автомобілі, на яких вони їздять, то таке твердження — цинізм, який важко віднайти. І це породжує у людей недовіру до правоохоронних органів, страх.

— Покійний В’ячеслав Чорновіл, який був першим головою обласної ради, говорив про Львів як про «локомотив реформ» в українській економіці...

— ...В’ячеслав Максимович щиро у це вірив...

— ...А от нині ви стверджуєте, що підприємцям у Львові дедалі важче працювати. Мені відомо, що був замах на ваше життя, застрелили вашого найближчого соратника...

— У мене немає сумніву в тому, що правоохоронні органи поділили не тільки кордон, а й починають ділити сфери впливу в бізнесових структурах, списуючи все на кримінальні розборки, вигадуючи легенди. Я сьогодні впевнено й цілком відповідально заявляю, що жодне замовне убивство у Львові не обійшлося без участі колишніх чи діючих правоохоронців.

Схожа ситуація склалася навколо торгового центру, який я очолював. І я вдячний Генеральній прокуратурі, котра взяла цю справу в своє відання. Переконаний: крапки над «і» будуть розставлені і громадськість знатиме правду про те, що стало причиною усіх кривавих розборок.

Хоча вже сьогодні можу стверджувати: я знаю, хто виконував замовлення, хто організовував. Правоохоронцям залишилося тільки затримати цих людей і довести їхню вину в суді. Потім ми зможемо говорити про це докладніше.

— Петре Івановичу, скажіть, будь ласка, якщо ви знаєте про це, то чому й досі ніхто не зреагував?

— Не вистачає волі й політичної мудрості, спрацьовує принцип кругової поруки. Честь мундира важливіша для наших правоохоронців, передусім місцевих прокурорів. Їх влаштовує ситуація паритету. І така «тиха заводь», яка утворилася у Львові, усіх влаштовує, бо кожен про іншого щось та знає, у всіх трохи рильце в пушку

— Але існує централізована структура правоохоронних органів. То куди дивляться Міністерство внутрішніх справ, Генеральна прокуратура?

— Я хочу сказати, що в мене немає підстав пускати критичні стріли на адресу перших керівників цих структур. Бо я зустрічався і з Юрієм Смирновим, і Станіславом Піскуном. Завдяки цьому розслідування у справі замаху на моє життя зрушило з місця.

Хочу навести такий приклад: у 20-х числах квітня було вчинено збройний напад серед білого дня на колишнього мого помічника, нині банкіра Володимира Дяківа. На щастя, усе обійшлося. Водій не розгубився, встиг розвернутися і, хоча по них стріляли, швидко від’їхати з місця пригоди.

А сталася вона у Перемишлянському районі, де я народився. І мушу констатувати: народ заляканий. Після мого відкритого листа міністр внутрішніх справ прислав працівників УБОЗу для розслідування цього інциденту. Але Дяків боїться писати заяву. Бо йому телефонували додому і залякали. Він також бачить, чим закінчуються мої героїчні потуги, хоча я й народний депутат. Протягом двох років віз не зрушив з місця. А після того, як поскаржився у Генеральну прокуратуру, спалили автомобіль доньки мого соратника, теперішнього директора торгового центру. А тому він не хоче писати заяву, хоче приховати факт нападу на нього.

— Але, скажімо, в Одесі ситуація була не краща, та коли за вказівкою Президента створили оперативно-слідчу групу...

— Власне кажучи, цими своїми публічними виступами я хотів би привернути увагу і Президента України, інших керівників держави до ситуації у Львові, яка в плані роботи правоохоронних органів є загрозливою. Це — справа для фахівців з питань національної безпеки: приїхати, неупереджено розібратися в усьому і розставити всі акценти. Ідеться не про те, що я ображений, що в мене є особисті претензії чи не влаштовують якісь політичні аспекти. Ідеться про те, що людина, яка проживає на Львівщині, зовсім не захищена, безправна.

Найпарадоксальніше в цій ситуації те, що вона кляне не місцевого генерала чи прокурора, а Президента, уряд і державу.

— Петре Івановичу, так сталося, що в день нашої першої розмови Президент України ухвалив указ про звільнення керівника Львівської облдержадміністрації...

— З приводу рішення Леоніда Кучми є багато розмов, чуток, домислів, спекуляцій. Однак ці розмови — не що інше, як політика. Точніше — гра в політику. Якщо аналізувати те, що відбулося, з позиції здорового глузду, то я вважаю рішення Президента трохи запізнілим. Але, як то кажуть, краще пізно, ніж ніколи.

Бо, можливо, повторюся: ситуація була вельми загрозлива. Чим загрозлива? Люди, які очолювали правоохоронні органи на Львівщині, були нездатні змінити ситуацію на краще, бо вжилися, обросли зв’язками. Інколи ці зв’язки попахували криміналом. А тому справжній стан речей прикрашали. Для прикладу. УВС області надало в Київ інформацію про те, що на теренах області залишилося не зліквідованим одне злочинне угруповання. Більше лицемірство годі й вигадати.

А тому, на мій погляд, ситуація, яка складалася на Львівщині, могла спричинити соціальний бунт. Бо люди бачили, що діється навколо, були залякані, говорили про це пошепки. Скажімо, якщо взяти минулий рік, то практично кожного місяця у Львові було скоєно вбивство. Львів почали порівнювати з Палермо.

З точки зору піклування про виборців, про людей, про народ, а це — найважливіша політика, важливіша за кланові, групові інтереси, то, вважаю, ми повинні схвально поставитися до рішення Президента України.

— Ставлю запитання, не вельми для вас приємне. Політичні противники об’єднаних соціал-демократів вважають: таким чином партія хоче взяти контроль над областю. Ви входите до складу фракції СДПУ(о). А тому у відповідь ваші опоненти можуть сказати: немає нічого дивного, що ви обстоюєте рішення Президента.

— Я завжди їм кажу: а як мені дивитися в очі матері мого побратима, соратника Семенюка. Ця людина, яка була аполітичною, будувала, працювала, створювала робочі місця, у розквіті сил пішла з життя у мирний час. А тому, якби есдеки конституційним шляхом узяли владу в області, навели там лад, що й відчули б люди, то я б тільки схвалював це.

Але ситуація, яка склалася в області, у правоохоронних органах, це результати праці, підходів, розуміння і тих людей, думку яких навели. А тому вони мали б мовчати.

Сьогодні хочуть зняти прокурора області, який — суджу про це не з політичної, а професійної точки зору — вів розслідування моєї справи і заявляв: якби я не ходив до Генерального прокурора і якби він мене не послухав та не направив свою оперативну слідчу групу, то ця справа ніколи не була б розслідувана. То до чого тут політика?

І таких справ, які «висять» роками, на жаль, дуже багато. Прокуратура, та й правоохоронні органи в цілому, на Львівщині конкурують не на полі боротьби з організованою злочинністю, а на кордоні, про що ми говорили раніше. А тому рішення Президента, повторюся, відповідає інтересам жителів регіону.

— Проте ваші політичні опоненти стверджують: головне джерело корупції на Львівщині — податкова адміністрація, яка, мовляв, контролює й кордон. А як відомо, її очолює брат лідера об’єднаних есдеків Сергій Медведчук...

— Хочу вам сказати: можна лише поспівчувати Медведчуку-молодшому. Бо, як родич Віктора Володимировича, він став жертвою, об’єктом розмов про розгул корупції у податковій адміністрації.

Податківці — не ангели. Їх не люблять не тільки в Україні. Не берусь порівнювати, де більше корупції, де менше. Як член комісії Верховної Ради, яка вивчає роботу митниць, можу відповідально заявити: кордон контролювала не податкова адміністрація, а УБОЗ, прокуратура, СБУ. Податкова — десь там далеченько. Це — факт.

А взагалі я хотів би сказати, що податкова працює в рамках того законодавства, яке ми їй дали. І слава Богу, що сьогодні в державі інше розуміння місця, ролі податкової адміністрації. Ідеться про те, що якщо в мене є якась суперечка з податковою адміністрацією, то я подаю позов до суду. І — все.

А от у стосунках з правоохоронними органами діє не закон, а бізнес. А тому їх треба реформувати. Від них треба забрати економіку. Прокуратура нехай собі здійснює нагляд за законністю, а від МВС і СБУ треба забрати економічний блок. Бо вони долучилися до переділу власності й нерідко стають заручниками криміналу. І тоді вже немає жодної моралі, бо після їхніх дій залишаються спустошені фірми, поламані долі, ще гірше — небіжчики.

Розмову вів Володимир КОРОЛЮК.

ЧИТАЙМО «ГОЛОС» РАЗОМ!

ОЛЕСЬ ПОШИВАЙЛО, директор Національного музею-заповідника українського гончарства в Опішні, доктор історичних наук, депутат Полтавської обласної ради:

— Я уважний і прискіпливий читач «Голосу України» ще з початку 90-х років. Що насамперед подобається? Намагання видання мати власне неповторне обличчя і широкий плюралізм думок на її сторінках. Чітка державницька позиція із часів здобуття державою незалежності й до наших днів: ваш голос звучав завжди, до нього прислухалися, з ним рахувалися. Прагнення бути об’єктивними, якою мірою це вдається і взагалі можливо. Різноманіття політичної, економічної, соціальної інформації. Постійний діалог з читачами, захист інтересів простої людини...

Загалом можна стверджувати, що «Голос» має свою численну аудиторію. Гадаю, і надалі утверджуватиметься її авторитет в інформаційному просторі країни. Ми всі разом відповідальні за духовне здоров’я нації, яке, ніде правди діти, дуже й дуже потерпає від іноземної навали, що загрожує нашим державним інтересам. Тому наш голос тут має бути спільним. Більше уваги приділяйте діяльності органів місцевого самоврядування, соціальним проблемам, екології, культурі, вихованню юного покоління...

Григорій ГРИНЬ.

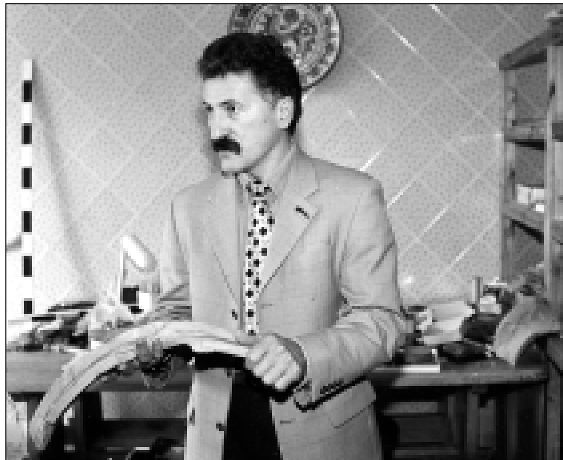

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Затримали, випустили чи арештували, поскаржитись ніколи

Реальне забезпечення дотримання прав громадян, визнаних підозрюваними або обвинуваченими, на стадіях порушення кримінальної справи і досудового слідства — одне з найактуальніших завдань законодавства. Це випливає з конституційно закріпленого принципу пріоритету прав людини у зв'язку з особливою вразливістю прав таких осіб. Практика свідчить про те, що працівники органів дізнання і досудового слідства на стадії порушення кримінальної справи і досудового слідства все ще допускають порушення прав, свобод і законних інтересів підозрюваних та обвинувачених.

Тому виникають цілком логічні запитання. Зокрема, як у такій ситуації громадянин може захистити свої порушені права. Що можна зробити для їх відновлення?

Видається, що за нинішнього стану речей органи прокуратури не можуть повноцінно виконувати покладені на них обов'язки нагляду за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання та досудове слідство, оскільки самі виконують функцію досудового слідства і, по суті, зацікавлені у прийнятті тих чи тих процесуальних рішень.

Поза сумнівом, що основною гарантією захисту прав, свобод і законних інтересів осіб у кримінальному процесі має стати інститут судового контролю за діями посадових осіб органів дізнання, досудового слідства і прокуратури. Тільки суд, як неупереджений і незалежний орган, може якісно захистити порушені права, свободи і законні інтереси громадянина, реабілітувати його тощо.

Як відомо, ст. 55 Конституції гарантує кожному право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб. На жаль, передбачений кримінально-процесуальним законодавством порядок оскарження рішень і дій працівників органів дізнання та досудового слідства має певні вади і не гарантує швидкого і повного відновлення порушеного права.

Значна кількість норм кримінально-процесуального законодавства, покликаних забезпечити процес оскарження дій посадових осіб органів дізнання, досудового слідства і прокуратури, насправді дедалі обмежує право людини на судовий захист, відкладаючи його на певний час, а інститут реабілітації особи і досі не введено в кримінально-процесуальне законодавство.

Згідно з ст. 234 КПК України дії слідчого можуть бути оскаржені прокуророві або до суду. Скарги на дії слідчого розглядаються судом першої інстанції під час попереднього розгляду справи або розгляду її по суті, якщо інше не передбачено КПК. Отже, підозрюваному чи обвинуваченому, який заявив скаргу до суду на стадії досудового слідства, потрібно щонайменше дочекатися закінчення досудового слідства. Це стосується і порядку оскарження дій прокурора (ст. 236 КПК). Навряд чи такий стан сприяє дотриманню права людини на судовий захист.

Особливо неоднозначним у контексті захисту конституційних прав громадянина видається процес оскарження підозрюваним до суду факту його затримання. Так, відповідно до ч. 7 ст. 106 КПК України скаргу розглядає суддя водночас з поданням органу дізнання про обрання запобіжного заходу. Якщо скарга надійшла після обрання запобіжного заходу, її розглядає суддя протягом трьох діб з часу надходження. Але коли подання не надійшло або у разі, якщо скарга надійшла після закінчення 72-добового терміну після затримання, її розглядає суддя протягом п'яти діб з часу надходження.

Аналізуючи норми, ч. 7 ст. 106 КПК України, можна дійти висновку, що в будь-якому разі (навіть якщо затримання було незаконне) скаргу підозрюваного відразу ніхто не розглядатиме, практично розгляд справи відбудеться після перебігу терміну затримання, коли порушене право поновити буде вже неможливо. Але сама суть подання скарги полягає в тому, щоб її розглядали негайно і в разі відсутності підстав, передбачених ст. 106 КПК України, особу можна було негайно звільнити.

Окремого розгляду потребує питання про можливість підозрюваного звернутися до суду. У разі відсутності в підозрюваного захисника його можливість

звернутися зі скаргою на затримання до суду — мінімальна, оскільки працівники органів дізнання та досудового слідства не дадуть йому такої можливості попри те, що такі дії є злочином, передбаченим ст. 374 КК України.

Донедавна кримінально-процесуальне законодавство не передбачало можливості оскарження рішення слідчого про порушення кримінальної справи щодо особи. Як свідчить практика, одного нагляду прокуратури за законністю порушення кримінальних справ (ст. 100 КПК України) недостатньо, а оскаржити рішення про порушення кримінальної справи до суду було неможливо.

Своїм рішенням у справі № 1-12/2003 від 30 січня 2003 р. Конституційний Суд України визнав неконституційними положення ч. 6 ст. 234, ч. 3 ст. 236 КПК України, що не передбачали можливості розгляду судом скарг на постанови слідчого, прокурора про порушення кримінальних справ стосовно особи на стадії досудового слідства. Він наголосив на неконституційності вказаних норм, яка полягає в неможливості розгляду судом скарг на постанову про порушення кримінальної справи щодо особи на стадії досудового слідства, перенесення їхньої перевірки судом на стадію попереднього розгляду справи суддею або на стадію розгляду її по суті, відстрочка судового контролю — все це обмежує конституційне право людини на судовий захист.

Попри те, що з моменту вступу рішення Конституційного Суду України у законну силу пройшов певний час, відповідні зміни до закону з приводу механізму (процесу) оскарження особою рішення про порушення щодо неї кримінальної справи не внесені й досі.

Зауважте, глава 22 КПК України передбачає лише можливість оскарження дій органу дізнання, слідчого і прокурора, а не відновлення порушених прав і завданої шкоди.

Отже, для відновлення порушених прав і відшкодування заподіяної шкоди громадянину потрібно буде звертатися до суду, але не на підставі КПК України, а на підставі Закону України «Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянинові незаконними діями органів дізнання, попереднього слідства, прокуратури і суду». Згідно зі ст. 14 цього закону заяву про оскарження постанови про відшкодування шкоди, завданої незаконними діями органів дізнання, попереднього слідства чи прокуратури, на вибір громадянина може бути подано до суду за місцем його проживання або за місцезнаходженням відповідного органу дізнання, попереднього слідства чи прокуратури. Сторони у цих справах звільняються від сплати судових витрат.

Немає потреби наголошувати на складності такої процедури. Громадянин, як суб'єкт кримінально-процесуальної діяльності, за логікою речей повинен мати б право оскаржити рішення органу дізнання, слідчого або прокурора на підставі норм КПК, а вже після цього заявляти відповідні вимоги в суд на підставі норм Закону України «Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянинові незаконними діями органів дізнання, попереднього слідства, прокуратури і суду» для відшкодування завданої шкоди та поновлення прав.

Як бачимо, процедура ускладнена, не забезпечує оперативного і належного захисту прав, порушених діями вказаних посадових осіб. З огляду на це, необхідна відповідна корекція процесуального закону. Виправити зазначені недоліки, зробити процедуру захисту в суді прав, свобод і законних інтересів людини і громадянина простішою та ефективнішою може проект нового КПК України, що прийнято парламентом у першому читанні і робота над вдосконаленням змісту якого нині триває у профільному парламентському комітеті.

Василь ОНОПЕНКО,
голова Комітету з питань правової політики Верховної Ради України.

МІЛІЦЕЙСЬКІ ІСТОРІЇ

Мета благородна, дії — принизливі

Так оцінюють у Кременці «подвиг» капітана міліції Людмили О. Прізвища не називаю лише через гуманні мотиви. На жаль, наша героїня не керувалася ними, коли несла службу на місцевому ринку. Захищаючи громадян від злодіїв, хуліганів та інших зловмисників, оперуповноважений відділення карного розшуку перестаралася. Як стверджує один з багатьох свідків, О. двічі проводила обшук «з вивертанням кишень і обмацуванням тіла Дмитра в приміщенні продуктового павільйону».

Уявіть собі: підходить тендітна жінка до хлопця, що стоїть біля входу, і вимагає, відрекомендувавшись, вивернути кишені. Законослухняний Дмитро Скоропляс тут же виконав наказ стража порядку. Людмилу це не задовольнило. Вона безцеремонно витягла футболку із штанів, підняла светр, розстебнула... закотила... заглянула... І все це на очах у продавців і покупців. Нічого не знайшовши, жінка наказала хлопцю йти геть. Дмитро, який чекав на маму й хвору бабусю, що ледь пересувалася, виконав і цю команду — від гріха подалі. Та незабаром повернувся, бо родичі ось-ось мали з'явитися з покупками, котрі він повинен був віднести додому.

І тут знову з'явилася жінка з карного розшуку. Вона вдруге «обшмонала» хлопця, запитала, чий він син і чому так підозріло стоїть біля входу. Дмитро терпляче пояснив, та Людмила примусила його йти за нею. Зустрівши кількох знайомих Скоропляса, що підтвердили його родовід, капітан зажадала залишити територію ринку і спровадила «підозрюваного» за ворота.

А в той самий час його шукали мати й бабуся. Дізнавшись про обшук онука, остання знепритомніла, упала, вдарившись головою об залізобетонний бордюр.

— Мама була без ознак життя, уся в крові, — згадує Лариса Пасічник. — Звичайно, усі думки були про неї. І лише з дому вввечері я додзвонилася до оперуповноваженого О. Капітан сказала: діяла, мовляв, з метою захисту громадян. Скаржтеся, мені боятися немає кого.

Доки бабуся оговтувалася від струсу мозку і синців, мама Дмитра ходила й писала до інстанцій. Уперше її запросили до міліції через три (!) тижні. Спочатку до районної, а потім обласної. Щоразу стверджували, що капітан О. вибачиться, а самі вони через газету розкажуть про інцидент, в якому правоохоронці виявилися не на висоті. «Потішили», що Людмилі О. «за неправомірні нетактичні дії» оголошено сувору догану і її ось-ось переведуть із пониженням в інше місто.

На скаргу Пасічник відреагував і прокурор району, який відзначив неналежне виконання обов'язків товаришем капітаном.

А що ж сама Людмила О.? Та нічого.

Працівники правоохоронних органів практично всі свої гріхи списують на специфіку роботи під кодовою назвою «оперативно-розшукова діяльність». Мовляв, ліс рубають — тріски летять. Шукаємо злочинців, а хіба одразу визначиш, хто є хто.

Не знаю, як в інших ситуаціях, а в Кременці щодо цього лукавлять.

Саме прізвище бабусі мало б остудити гарячу голову занадто старанного капітана. Марія Дмитрівна Прокопчук, відмінник народної освіти, учитель вищої категорії, 30 років пропрацювала вчителем, зокрема і в школі, яку закінчувала оперуповноважений. Як почувалася шанована в місті жінка, коли почула, що її внука обшукали і вели по базару як злочинця?..

Людмила О. не могла не знати, що цей інцидент надовго прикував і без того хвору Марію Дмитрівну до ліжка, а її дочку Ларису й онука поставив у принизливе становище, змусивши виправдовуватися. Маленький Кременець довго «гудів»: «пов'язали» Дмитра.

Публічного вибачення від правоохоронців досі вимагає зганьблена сім'я. Совість Людмили О., як видно, спить. Та хіба начальство не відповідальне за своїх надто завзятих підлеглих перед потерпілими?

Іван ІЛЛЯШ.

Тернопільська область.

Документ на столі презентацій

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

Наприкінці минулого тижня в залі засідань вченої ради Інституту міжнародних відносин презентовано книгу «На скрижалях історії. З історії взаємовідносин урядових структур, громадських організацій України з українсько-канадською громадою в 1940—1980 роках».

Книга створена зусиллями Інституту історії НАНУ та Фундації української спадщини Альберти. Це фундаментальний збірник документів, зокрема, з колишніх архівів ЦК КПУ та КДБ, дипломатичного архіву МЗС. Презентація була так само солідною, як сама книга, обговорення якої тривало добрих дві години. Та й виступати було кому, адже сюди прийшли голова Фундації української спадщини Альберти В. Маковецький, директор фундації Ю. Москаль, академіки НАНУ П. Тронько та В. Смолій, народні депутати І. Драч, І. Бокий, представники Посольства Канади в Україні та Посол України в Канаді Ю. Щербак.

Те, що сухо заявлено в заголовку книги («з історії взаємовідносин»), насправді було неоднозначним, навіть драматичним. Складність тих взаємин показує лиш один приклад: пам'ятник Шевченку в Торонто було встановлено... за спеціальним дозволом Сталіна на прохання Хрущова! Це не анекдот, радянський режим, сподіваючись утворити в Канаді свою «п'яту колону», таки підтримував канадських українців, передусім прорадянські орієнтації. До речі, нагадав Юрій Щербак, ця частина еміграції навіть не одразу сприйняла самостійну Україну.

Це видання започатковує багатотомну серію книг «Україна—Канада: історія та сучасність». Наступною книгою буде збірка документів не менш цікавих: про стосунки двох країн у 20—30-х роках XX століття.

Віктор ГРИНЕВИЧ.

ПОЛІТИКА

Адміністративний договір: потреба чи примха?

20 червня 2003 року на ранковому засіданні Верховної Ради України розглядали, зокрема, проект Адміністративного процесуального кодексу України (АПК України).

Загалом схвально відгукуючись про сам проект, деякі народні депутати України запитували: чи доцільний адміністративний договір, що він, власне, собою являє? Дехто взагалі відкидав таке поняття, як адміністративний договір, мотивуючи це тим, що «владні управлінські функції передбачають безальтернативність поведінки їх учасників».

Мені б хотілося з точки зору юриста-практика, керівника робочої групи, яка працювала над зазначеним проектом АПК України, пояснити сутність цього правового явища.

Горизонтальні відносини

Слід зазначити, що останнім часом одним із перспективних напрямів розвитку правового регулювання державного управління визнають використання адміністративних договорів органами виконавчої влади у правотворчій та правозастосовчій діяльності. Сучасна практика державного управління свідчить про наявність договірних елементів у практиці органів виконавчої влади. Горизонтальні управлінські відносини набувають дедалі більшого поширення в умовах ринкової економіки.

Договір — універсальний засіб правового регулювання, застосовується він як регулятор суспільних відносин у багатьох галузях права.

Проект АПК України дає визначення поняття «адміністративний договір» як договір, побудований на публічно-правових нормах, що регулює добровільне погодження волі двох (або більше) суб'єктів права, один з яких — суб'єкт управління, про встановлення (припинення, зміну) взаємних адміністративних прав і обов'язків.

Учені-правознавці визначають адміністративний договір як правовий акт управління, що утворюється на підставі норм права двома (або більше) суб'єктами адміністративного права, один із яких обов'язково є органом виконавчої влади, може містити в собі загальнообов'язкові правила поведінки (нормативний характер) або встановлювати (змінювати, припиняти) конкретні правовідносини між його учасниками (індивідуальний характер).

Публічно-правова природа

Саме життя потребує запровадження такого поняття, як адміністративні договори. Так, поняття «договір» у значенні форми регулювання управлінської діяльності вжито і в чинному адміністративному законодавстві України. У частині п'ятій статті 35 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» прямо сказано, що «для здійснення спільних програм місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування можуть укладати договори, створювати спільні органи та організації».

■ ■ ■

Правовою базою адміністративних (нормативних) договорів є Конституція і чинне законодавство України.

■

Отже, договірні форми діяльності органів державного управління сьогодні пов'язуються не лише з їх господарським (цивільно-правовим) регулюванням.

Адміністративні договори найчастіше мають нормативний характер, що пояснюється їх публічно-правовою природою і функціональним призначенням.

Правовою базою адміністративних (нормативних) договорів є Конституція і чинне законодавство України. Ці договори виконують функцію заповнення прогалин у праві, доповнюючи і конкретизуючи чинне законодавство, де однією зі сторін виступає орган державної влади, при цьому що більше місце в управлінській ієрархії посідає державний контрагент, то вища юридична сила договору.

Адміністративні договори укладаються в публічних інтересах, їх цільова спрямованість — досягнення загального блага, вони містять правила поведінки не тільки і не стільки безпосередніх учасників договору, скільки інших колективних й індивідуальних суб'єктів. Нормативний договір, отже, не обмежується дією у системі сторін, що домовляються, а має зовнішнє юридичне вираження. Він передбачає існування суворої формальної процедури укладання і спеціальний порядок вирішення спорів та конфліктів, пов'язаних з їх виконанням, а також неможливість в односторонньому порядку зміни або відмови від виконання договірних умов (форс-мажорні норми тут не застосовуються). Крім того, на відміну від індивідуальних договорів, зміст яких — комерційна таємниця, для нормативного договору характерне його офіційне оприлюднення.

Відсутність форм регулювання

Треба погодитися, що адміністративно-правовий договір — це нове і ще недостатньо осмислене явище тому, що сама природа державного управління припускає імперативність односторонніх юридично-владних волевиявлень, оскільки договірні зв'язки виходять із рівності їх учасників. А незаперечним стримувальним чинником його розвитку є відсутність у законодавстві України форм правового регулювання публічно-правового договору.

Водночас адміністративні договори на практиці дедалі більше входять до діяльності органів виконавчої влади і місцевої адміністрації, хоча адміністративний режим їх реалізації, відповідальність органів державного управління за порушення власних зобов'язань, порядок вирішення розбіжностей, що з'являються, законодавством дотепер не врегульовано.

Укладати адміністративні договори можна між суб'єктами управлінської діяльності (внутрішньоапаратні), суб'єктами виконавчої влади та іншими державними (самоврядними) організаціями, державними і недержавними організаціями, суб'єктами управління і громадянами.

В умовах ринкової економіки, хоч як це парадоксально, роль держави підвищується, хоча зовсім недавно переважала думка про те, що її вплив мусить бути зведений до нуля, бо ринок утвориться сам по собі. Однак досвід розвинених країн засвідчує, що держава і надалі відіграє активну роль, наприклад, у соціальній сфері.

В Україні питання про встановлення в соціальному праві інституту адміністративно-правового договору першочергове. На практиці мають місце формування адміністративно-договірних відносин із забезпечення соціального життя.

Захист населення

Так, у багатьох містах України роблять спроби запобігти випадкам, коли до старих і самотніх пенсіонерів приходять «доброзичливці» і в обмін за житлову площу обіцяють піклуватися

■ ■ ■

Договір — універсальний засіб правового регулювання, застосовується він як регулятор суспільних відносин у багатьох галузях права.

■

про них до кінця життя, причому часом така «турбота» має сумні наслідки. Щоб уберегти цю категорію людей від шахраїв, управлінням соціального захисту населення доцільно було б організувати відділення індивідуального договірного обслуговування престарілих. З кожним пенсіонером укладати договір, згідно з яким управління брало б на себе визначені зобов'язання. Наприклад, його працівники щоденно зобов'язані відвідувати пенсіонера, купувати йому продукти, готувати їжу тощо. Управління соціального захисту вносить квартплату й оплачує комунальні послуги, а в разі його смерті зобов'язується нести всі витрати, пов'язані з похованням.

Установи соціального обслуговування, які надають свої послуги, зобов'язані укладати з громадянами літнього віку та інвалідами, прийнятими на платне обслуговування, або з їхніми законними представниками, договори, що визначають види та обсяг наданих послуг, терміни їх надання, а також порядок і розмір оплати таких послуг.

Як адміністративні договори доцільно розглядати і так звані договори про концесії публічної (державної) служби, за допомогою яких орган виконавчої влади, і особливо місцева адміністрація, делегують господарським товариствам і об'єднанням, а також особам, що ведуть підприємницьку діяльність, тобто юридичним і фізичним особам, частину своїх функцій і повноважень із забезпечення життєво важливих суспільних потреб та інтересів громадян, підтримання порядку на відповідних територіях.

До того ж завдання, які мають вирішувати органи місцевого самоврядування, можна виконувати різними способами, зокрема, шляхом укладання адміністративного договору. Наприклад, з відповідним підприємством, делегувавши йому частину повноважень, які належать органу місцевого самоврядування, у даному разі із забезпечення чистоти в місті; передати приватній комп'ютерній фірмі повноваження зі складання електронного міського земельного кадастру, обробки картографічної інформації тощо.

Ці приклади досить переконливо доводять доцільність укладання таких договорів.

Отже, одним із першочергових завдань розробників проекту АПК України було визначення такого поняття, як адміністративний договір, який за своєю суттю відповідав би реаліям сьогодення, давав правову можливість і обґрунтування діям суб'єктів адміністративних правовідносин.

Володимир СТЕФАНЮК,
перший заступник голови Верховного Суду України, заслужений юрист України, кандидат юридичних наук.

Гарантії права на голос

У КОМІТЕТАХ ВР

Комітет із питань державного будівництва та місцевого самоврядування спільно з Інститутом виборчого права провели науково-практичну конференцію «Гарантії виборчих прав громадян та демократичного характеру управління виборчим процесом». Учасники зібрання обговорили виборчі права громадян та гарантії їх здійснення в Україні, досвід законодавства інших країн, проблеми оскарження виборчого законодавства.

* * *

Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів на виїзному засіданні в Харкові розглянув стан виконання законодавства України у сфері соціального захисту людей з особливими потребами. Упродовж двох днів члени комітету ознайомилися з роботою організацій, установ соціального захисту, реабілітації громадян похилого віку, інвалідів, дітей-інвалідів.

* * *

Комітет із питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій рекомендував парламенту підтримати зміни до Закону «Про приватизацію державного майна» (стосовно лікеро-горілчаних підприємств). Проектом пропоновано скасувати заборону на приватизацію майнових комплексів підприємств, що виготовляють вина і лікеро-горілчані вироби. Водночас залишається незмінною норма про заборону приватизації підприємств, що виготовляють спирт.

* * *

Комітет із питань соціальної політики та праці рекомендував Верховній Раді прийняти в першому читанні проект змін до деяких законів України про соціальний захист ветеранів війни і жертв нацистських переслідувань, внесений народним депутатом Василем Надрагою. Законопроект передбачено з переліку категорій осіб, які належать до ветеранів війни за Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», вилучити осіб, яким надано статус жертв нацистських переслідувань та доповнити відповідними переліками пільг Закон України «Про жертви нацистських переслідувань».

* * *

Комітет із питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки провів «круглий стіл» з обговорення законопроекту «Про погашення заборгованості за енергоносії», внесеного до парламенту народними депутатами України Володимиром Бронніковим, Андрієм Клюєвим та Леонідом Грачем. Учасники обговорили механізми погашення заборгованості, до яких належать списання, взаєморозрахунки, реструктуризація, часткова оплата та рефінансування тощо.

За повідомленнями інформуправління ВР.

Прощавай, академіє!

(Початок на 1-й стор.).

Анатолій Зленко, зокрема, зазначив: «За роки існування українського зовнішньополітичного відомства та інституту в нас склалися відносини, які я назвав би стратегічним партнерством. Більшість кадрового складу МЗС вважають КІМО своєю альма-матер. Цьогоріч МЗС готове через конкурсну процедуру зарахувати на дипломатичну службу близько 30 випускників. Він також підкреслив, що люди з «новим нестандартним мисленням, активні менеджери як повітря потрібні на державній службі».

Дякуючи інституту за науку, випускник Олег Волошин зазначив: «Кажуть, що вчителі — інженери людських душ, а наших викладачів можна сміливо назвати конструкторами нашої кар'єри».

Кореспондент «ГУ» попросила пана Губерського поділитися думками про підготовку кадрів в Інституті міжнародних відносин КНУ імені Тараса Шевченка:

— Нині ми випускаємо молодих фахівців, яких готували на чотирьох відділеннях: міжнародних відносин, міжнародного права, міжнародних економічних відносин та міжнародної інформації. Разом з нашими співвітчизниками інститут закінчують молоді люди із дванадцяти країн світу.

Відомо, що раніше не було потреби у такій великій кількості фахівців-міжнародників. Кадри в основному готували в Московському державному інституті міжнародних відносин, а в Україні функціонував лише факультет міжнародних відносин. Переважною більшістю студентів цього факультету були громадяни зарубіжних країн. Тому структура студентського контингенту була така: майже 90—95 відсотків — іноземці і лише п'ять — наші співвітчизники. Тепер ситуація докорінно змінилася. Упродовж останніх років постала велика потреба у підготовці фахівців з міжнародних відносин. Тож ми рішуче змінили наш стратегічний курс, передусім збільшили прийом. Майже 70 відсотків наших випускників працюють у Міністерстві закордонних справ, зарубіжних представництвах, посольствах. Багато наших викладачів є співробітниками посольств.

Щороку в інституті оновлюються навчальні плани та програми, наповнюється зміст навчального процесу новими нормативними курсами, спецкурсами. Адже у сучасному світі слід бути дуже мобільним, не можна відставати від ритму життя й історичних реалій, які складаються на міжнародній арені. Отож перед професорсько-викладацьким складом стоять дуже непрості завдання. Тим більше що указом Президента України наш інститут визначено головним навчально-підготовчим центром підготовки фахівців-міжнародників.

— Відомо, що чотирнадцять випускників інституту цього року вперше отримали одразу два дипломи з міжнародного європейського права: український та французький...

— Кілька років тому ми започаткували нову форму співробітництва зі всесвітньо відомим французьким університетом — Сорбонною. Щороку вибираємо 15—20 студентів, які володіють французькою мовою і мають бажання спеціалізуватися з європейського права. До Києва приїжджають групи французьких професорів, які читають цим студентам курси з європейського права, яких не викладають у нас. Потім ці студенти складають відповідні іспити і отримують два дипломи: український та французький.

Тетяна ПАСОВА.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Михайло ЧЕЧЕТОВ: «Приватизація — не самоціль. Приватизація повинна працювати на відродження економіки країни»

Нещодавно Кабінет Міністрів України схвалив законопроект про Фонд державного майна. В чому його суть? І чому закон з такими муками народжується? З такими запитаннями звернувся до Голови ФДМУ ***Михайла ЧЕЧЕТОВА.***

— Почну з останнього, — сказав він. — Я не думаю, що закон народжується в муках. Просто надто багато зацікавлених інстанцій і людей, яким він небайдужий. Ось через це в проект весь час вносяться поправки, він удосконалюється.

Головний камінь спотикання — це позиція, кому фонд буде безпосередньо підлягати. В Кабінеті Міністрів, на мою думку, знайшли соломонове рішення. В його стінах виписали алгоритм такої підлеглості, який найліпше вписується в канву політичної реформи, яка проводиться в країні. Всі ми бачимо, що на підході в Україні модель парламентсько-президентської республіки. Це той устрій, коли парламентська більшість формуватиме уряд і відповідатиме за його діяльність. Тобто уряд і парламентська більшість будуть, як сіамські близнюки. У цій ситуації питання, кому підлягатиме Фонд державного майна України — уряду чи парламенту, — істотного значення не має. Відштовхуючися від такого бачення результату політичної реформи, цей алгоритм виписали так: ФДМУ підзвітний Верховній Раді і підпорядкований Кабінету Міністрів.

Щодо суті проекту закону, то тут уперше чітко виписано функції фонду, його права й обов'язки. За політичних штормів проведення різноманітних конкурсів, коли виставляються на приватизаційний ринок, я сказав би, ласі об'єкти державної власності, — це дуже важливо. І оскільки бажаючих комерційних структур, політичних, фінансово-промислових груп багато, а переможцем має стати хтось один, все це супроводжуватиметься політичним нагнітанням пристрастей. Тому прийняття закону про ФДМУ — це той твердий грунт під ногами, який справді дасть можливість фонду будувати свою роботу у форватері загальнодержавних інтересів.

— Тобто ви почуватиметеся більш незалежними, ніж раніше?

— Як на мене — більш захищеними законодавством.

— Ви, Михайле Васильовичу, присвятили багато років свого життя, щоб виробити нарешті нову концепцію приватизації. Чи цілком виписана ця концепція? Чи готові ви до її затвердження українським парламентом?

— Так, сьогодні завершена робота над новою програмою приватизації.

— Яка її головна ідея? В чому принципові відмінності від попередньої?

— Якщо попередні програми розраховувалися на рік, два, три, то нинішня — на шість років. Але справа не лише в строках. Головна відмінність нової програми приватизації в тому, що вона націлена на завершення цього процесу в Україні як широкомасштабного соціально-економічного проекту реформування власності, який розпочався на початку 90-х років і буде завершений у 2008 році. Тобто мислиться у 2008-му підвести риску під приватизацією. Частина майна буде передана новим власникам, частина — залишиться за державою, але далі всі процесі приватизації канують в Лету. Всі майнові стосунки після цього будуватимуться на абсолютно іншій основі, на інших законах.

Це перше. Ключове. А сама ідеологія, сама концепція спрямовується на те, щоб привести функції фонду у відповідність до його назви — Фонд державного майна України. Зауважте: не приватизації, а майна.

Ми звикли, що ФДМУ займається приватизацією. Але постає запитання: чому під час створення на початку 90-х років минулого століття його не назвали приватизаційним? Значить, задумувалось щось значно більше, ніж просто приватизація майна.

Ось тому ці акценти тепер розставляють на місця. У програмі підкреслюється, що фонд уже виступає не лише як головний приватизатор — це було одним із його складових, — а як головний розпорядник державного майна, головний його контролер і управитель. Тобто мета фонду — забезпечити корпоративне управління й високу ефективність діяльності державних підприємств.

Виходячи з цього, перед нами ставиться перше завдання: провести цілковиту інвентаризацію всієї власності в Україні. Хоч як дивно, у нас досі немає чіткої статистики, обліку державного майна.

— Тому що це було декому вигідно?

— Очевидно. Якщо зібрати дані про власність міністерств і відомств і порівняти із статистичними, виходить абсолютно різна картина. Тому треба звести разом усі види власності в Україні, зробити єдиний реєстр і класифікацію. І засвітити, що в нас в Україні робиться з власністю.

Другий принциповий момент — це використання коштів від приватизації. Протягом кількох років ми діяли, на мій погляд, неетично і неморально, коли на рівні держави вписували в доходи бюджету гроші, одержані від приватизації. Історично склалося так, що одні покоління будували підприємства, а наше — продає. Але ж будуть жити ще і наші діти, онуки. Отже, мабуть, правильно було б, якби ми, одержавши естафетну паличку від батьків і дідів у вигляді підприємств, передали її майбутнім поколінням у вигляді грошей за ці підприємства. Маю на увазі те, що кошти, одержані від приватизації, не можна просто проїдати, їх треба спрямовувати у розвиток економіки, вкладати в розвиток стратегічних для країни галузей.

Грошей у країні, як і в окремій сім'ї, на все завжди не вистачатиме. Тому, хоч би як було важко, ми мусимо раз і назавжди прийняти жорстке державне рішення: 25 відсотків віддай, і не гріши, на подальшу розбудову економіки, її стратегічних галузей. Іншими словами, спрямуй їх у завтрашній день.

Наступне питання таке: а скільки ми повинні залишити державної власності? Міністерства і відомства зацікавлені залишити за собою якомога більше підприємств, бо від цього залежатиме їх впливовість і навіть штатний розпис. Вони декларують цю необхідність, знаходять нібито вбивчу мотивацію. Але є інші, жорсткі реалії: на більшості державних підприємств фізичне зношення техніки становить від 50 до 90 відсотків. Окремі з них такі добиті, що туди навіть небезпечно з'являтися.

Ці підприємства вимагають величезних фінансових ін'єкцій. І питання стоїть так: якщо ви вимагаєте залишити за собою підприємство, то повинні взяти на себе відповідальність за його долю і визначити конкретні фінансові зобов'язання. Адже, залишивши собі державні підприємства, ми відсікаємо їх від можливості залучення приватних інвестицій.

Ми не підемо далі у своєму розвитку, якщо не збалансуємо свої завищені бажання покерувати державною власністю з реальними можливостями допомогти їм, щоб підприємства нормально працювали. Інакше вони приречені.

В іншій ситуації потрібно набратися мужності і відпустити їх на вільні хліби. Годі миритися з тим, що підприємства приватизуються тільки тоді, коли вони добиті до кінця, коли люди не одержують зарплату й готові вийти на вулицю і коли ці підприємства не варті і ламаного гроша. Ось що стоїть за рядками програми, де йдеться про реформування галузей.

— І ще запитання, Михайле Васильовичу, до вас як керівника і політика. Є чимало фактів, коли власник, приватизувавши підприємство, не тільки не поліпшує його роботу, а навпаки, приводить до цілковитого занепаду. Як боротися ФДМУ з такими явищами?

— Я ще коли був народним депутатом не раз казав, що сходці повинні бути двомірними — вести і вгору, і вниз. Якщо ми щось продали, і новий власник не виконує своїх зобов'язань, веде підприємство до краху, то, мабуть, держава повинна мати законодавчий механізм, який давав би можливість відродити статус-кво, повернути до державної власності підприємство і потім через повторну приватизацію знайти гідного власника.

Інтерв'ю взяв Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

ДОСВІД

На сторінках «Мера» — Трускавець

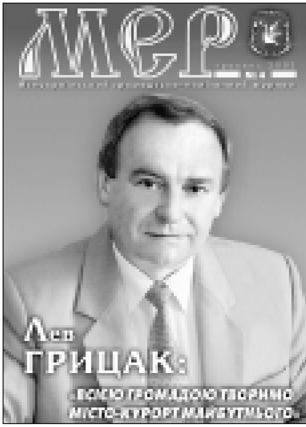

Вийшов черговий номер Всеукраїнського громадсько-політичного журналу «Мер». Присвячений він Трускавцю.

Журнал пропонує читачам бодай подумки побувати в цьому чарівному місті, яке останнім часом оновилося, стало ще привабливішим. Лише «Нафтуся» залишилася такою самою унікальною, як і була, такою ж цілющою, животворною диво-водою. Вже 175 років слугує вона людям і служитиме завжди. В цьому переконаний Лев Ярославович Грицак, лікар за фахом. До речі, вперше в історії міста-курорту виконавчу владу в ньому очолює саме лікар, і це, на мою думку, дуже добре. Бо нинішній міський голова Трускавця — особистість непересічна, відповідальна, сповнена любові до всього рідного, українського. А про Трускавець годі й казати. Адже це місто відіграло величезну роль у становленні його як фахівця, управлінця, політика, акцентує головний редактор журналу «Мер», заслужений журналіст України, магістр державного управління Богдан Білейчук.

Трускавчани знають і поважають Л. Грицака. Ще відтоді, як він працював головним лікарем санаторію «Карпати». Шанують за порядність, інтелігентність, людяність, ерудованість. Здатний сам захоплюватися роботою, спортом, мистецтвом, він сформував собі й команду таких самих людей, сповнених розуміння свого високого обов'язку перед містом, його громадою.

Мета в міського голови благородна й складна: зробити Трускавець курортом європейського рівня. Звичайно, це непросто. Але плани у мерії є.

Чим нині живе Трускавець? Про що насамперед його клопоти? Як долає труднощі, будуючи нове життя, створюючи духовні цінності? Про все це — у розмові з міським головою Левом Грицаком.

Матеріали четвертого номера часопису промовисто свідчать про розвиток, поступ всесвітньо відомого бальнеологічного курорту до кращого. Тож нехай справдяться всі сподівання і міського голови, і трускавецької громади!

ФОТО І КОМЕНТАР

Ніщо не зникає безслідно...

Цей знімок зроблено чимало років тому в одній із південних республік Радянського Союзу. Сталося тоді стихійне лихо — землетрус. П'ятиповерхова «хрущовка» в лічені секунди перетворилася на купу уламків. Її руїни саме і розбирають з допомогою автомобільного крану «Ивановец».

Землетруси в тій місцевості — не дивина, тому будинки там зазвичай і проектуються, і зводяться з обов'язковим дотриманням комплексу протисейсмічних заходів. Варто їх дотримуватися — і будинкові не загрожує руйнування. Подивіться: на задньому плані —п'ятиповерхівка. Вона вистояла, бо зведена, поза всяким сумнівом, без порушення будівельних норм і правил.

Та окремого пояснення потребує передній план знімку. Що то за споруда, що віддалено нагадує велетенський стелаж чи етажерку? Це лоджії зруйнованого будинку. Річ у тім, що дім був збудований без лоджій (так було передбачено проектом), а винахідливі мешканці вирішили звести їх власними силами. І їм це вдалося. Хоча зовні прибудова вийшла й не дуже приваблива (і цегла неоднакова, і кладка неохайна), але цементу господарі не шкодували. Звісна річ — для себе старалися.

Праворуч видно руїни двоповерхового дитячого садка (на щастя, діток під час лиха в ньому не було). Так збіглося, що він будувався водночас із лоджіями. Імовірно, що це й стало визначальною обставиною для його сумної долі... От справді: ніщо не зникає у природі безслідно, цемент лише «перетік» з однієї будови на іншу.

Автор цього фото — науковець НДІ будівельних конструкцій, прізвища якого я, на жаль, не занотував, за що його дуже перепрошую.

Олександр БАКУН.

Пробуксовки на головних векторах

БАЛАНС МІСЯЦЯ

Давно минули ті часи, коли з 30 червня, що промайнув на календарі, країна підбивала піврічні підсумки розвитку. Ми давно вже живемо без плану в голові, за так званими законами вільного ринку. А тому — деградуємо чи розвиваємося, хто знає?
І все-таки минулий місяць позначений низкою подій, гідних належати у певному сенсі до категорії підсумків. Новітньої епохи суверенітету рідної держави.

Цінам не накажеш

Саме в червні відбувся небачений після 98 року стрибок цін. На найосновніші для зубожілого народу продукти. Борошно вроздріб подорожчало в 1,5-2,5 разу. Гречка, пшоно, горох — не відстають. Не втрималася і соняшникова олія. Одне слово, усі ті продукти, що довго зберігати можна. Тільки дурневі ще не видно: у країні продовольча паніка. І не на порожньому місці.

Взимку — мороз без снігу. Напровесні — кірка льоду на полях, по якій вода не в грунт ішла, а тікала до найближчого розпадку. Влітку без дощу чорноземи розтріскалися — рука по плече запросто входить. Тут ще й сарана в десяти областях з'явилася. Ось-ось на крило стане. За біблійними переказами, тварючка ця — істинно божа кара. Бабусі по селах хрестяться: «Армагеддон прийшов, спаси і сохрани, Господи...» Одинадцять років спасав. На дванадцятий — відвернувся. Менш містично налаштовані діди післявоєнний, 47-го року, голод згадують. Мовляв, тоді теж на квадратному метрі по три колоски виростало, й ті порожні...

Але Богу — Богове. А людям — земне. Під урожай 2003 озимими майже на 15 відсотків менше засіяли. Ярий клин — на 10 відсотків менший за торішній. Уціліла озимина (а в деяких областях до 80 відсотків пропало!) мало що без вологи, так ще й на голодному пайку сходила. Ледве більше половини посівів тільки й удалося підгодувати. Та й то не ситно. Не по 6,5 т/га на круг, як у минулі часи, а всього по 800 кілограмів органіки. Мінеральних добрив, в основному азоту, 25 кг/га замість колишніх 132 і комплексних. Втім, така агротехніка далеко вже не перший рік на наших ланах домінує. І не від недомислу й лінощів селянських, а від безпросвітної вбогості ресурсів — головного підсумку дванадцятирічного реформування села. Ну, а зголодніла земля кого нагодує? Простий народ, на відміну від чиновників, цю істину пам'ятає, тому й панікує.

А що ж керманичі? Як водиться, заспокоюють. Але дуже оригінально. Я сказав би, кулуарно. Тут би на сполох бити, по всіх каналах кричати, що, мовляв, дорогі співвітчизники, заспокойтеся. Не витрачайте свої жалюгідні копійки (запасаються продовольством, зрозуміло, найзнедоленіші) без потреби. Адже не можна ж вважати зверненням до народу, що почав панікувати, преамбулу, якою в останню середу червня відкрив засідання Кабінету Міністрів перший віце-прем'єр, міністр фінансів Микола Азаров. Хто, крім присутніх, почув його запевнення в тому, що уряд тримає ситуацію під контролем? Та й якби навіть почув, хто повірить, коли в районній глибинці південних областей за кіло цукру вже по п'ять гривень просять?

За його словами, підстав для ажіотажного попиту на продукти харчування тривалого зберігання в країні немає й уряд найближчим часом вживе заходів для нормалізації ситуації на продовольчому ринку, що приведе до зниження цін.

Вибачте, пане Азаров, але дозвольте вам не повірити, що ціни знизяться. Тому що заходи, які, за вашими словами, будуть вжиті, пардон, голим адмініструванням явно пахнуть. А як ще накажете оцінити передбачуваний і вами ж озвучений проект закону, що «дозволить уряду (цитую майже дослівно. — **І. Н.**), не чекаючи на те згоди Верховної Ради, вилучати, в умовах спекулятивного ажіотажу і спекулятивних коливань цін, надприбуток».

Куди, цікаво, вилучати — до скарбниці? Але кому ще, як не вам, колишньому главі податкової держадміністрації, відомо, з яким бажанням розстаються зі своїми надприбутками фірми й фірмочки, що торгують продовольством? Це раз. Кому краще, як не Миколі Азарову, відомо, які торгівці, при тому, що мають справу з готівкою своїх співгромадян, хитромудрі схеми вигадують, щоб не тільки над-, але й звичайний прибуток від державного ока сховати? Це два. І ще. Уряд має у своєму розпорядженні достатні, як заявив перший віце-прем'єр, ресурси, щоб закупити зерно, борошно і крупи за нормальними цінами. І не робить цього з тієї причини, що через продовольчу паніку ціни на них в Україні вдвічі перевищили світові. Коли це так, то що заважає імпортувати? Диви, дві-три сотні тисяч тонн круп чи борошна з-за бугра дійсно повернуть ціни на місце. Тільки от у ресурсну достатність Кабміну повірити важко. Після дванадцяти років гучних, на весь світ, ридань з приводу перманентного браку коштів.

А тому дозволю собі спрогнозувати інше. Стрибкоподібне — в найближчі два-три місяці — зростання цін ще й на молочні продукти. Тому що коли нам уряд, в особі Миколи Азарова, усе-таки певну ситість гарантує, то великий рогатий та інший худобі — аж ніяк. Перехідних запасів кормів і минулого врожайного сезону на зимівлю не вистачило. За рік майже 600 тисяч корівок наказали довго жити. В основному з маточної череди. І вона продовжує зменшуватися не щодня, а щогодини — годувати-бо худобу (повторю, не тільки великорогату) немає чім. Посіви багаторічних трав вимерзли, нові — не піднялися. Хоч бери та згадуй часи брежнєвського застою і, поки не пізно, дітлашню на заготівлю гіллячкового корму посилай.

За молоком зазвичай дорожчає м'ясо. Але так надовго ми не заглядатимемо. А от урядові варто було б. Щоб вчасно вжити заходів. Щоб і з іншими продуктами харчування не вийшло так само, як з борошном, крупами і цукром.

Податок на бідність

Президент, за статусом головнокомандувач усіх Збройних Сил країни, констатував, що українська армія найбільша в Європі (не рахуючи російської), але при цьому... як би це м'якше сказати, другої свіжості, чи що. Тобто практично небоєздатна. Про це Леонід Кучма заявив на засіданні РНБО після поїздки до Севастополя. Міністр оборони Володимир Шкідченко відразу подав у відставку. Знаючі люди кажуть, що рапорт він заготував завчасно...

Але простого обивателя перманентні переміщення у верхах давно вже мало цікавлять. До політичного тасування він давно звик і воно йому нецікаве. А от питання, якого біса йому стільки недієздатних чоловіків утримувати, непокоїть його дуже. Цього року майже два мільярди тільки цієї статті на армію піде. І потім: де ж результати реформ? Бо не можна ж вважати ними триразову зміну форми за неповних 12 років. А це теж гроші платників податків. І чималі. Самих полковницьких мундирів 6,5 тисячі щоразу доводилося шити заново. Подейкують, що в нашій недієздатній армії генералів більше, ніж у всіх країнах НАТО разом узятих. До речі, за натовськими нормативами навіть на нашу величезну армію полковників вистачило б усього півтори тисячі. Тим часом у нас навіть начальник санаторію — генерал.

І потім. Доки буде в Україні загальна військова повинність? Адже в ринкових умовах, якими вони склалися в Україні, в армію йдуть діти виключно незаможних наших співгромадян. А тому рекрутський набір перетворюється на своєрідний податок на бідність, як (щоправда, з приводу армії російської) справедливо зазначив відомий нам Єгор Гайдар.

Скільки років живемо у гласності й демократії, а армія як була для простих громадян, так і залишається чорним ящиком. Одне цілком очевидно. Поки що дванадцятий рік реформу збройних сил не здійснюють, а забалакують. І ще одна цікава цифра. Гроші, витрачені нашими генералами і полковниками на тилове забезпечення нашої армії торік (не рахуючи коштів на поточне утримання особового складу), у 37 разів перевищували витрати на матеріально-технічне забезпечення підготовки військ! Нівроку. Не армія, а якась госпчастина. Звідки ж гроші на зарплату вчителям візьмуться?

До речі, мій племінник, який два роки відслужив в елітному полку під Києвом, у Гончарівську, вийшов молодшим сержантом—навідником танкової гармати. Однак у бойовій машині жодного разу навіть не сидів. Наводити гармату і стріляти вчився просто в зразково-показовій казармі на примітивному тренажері.

Діло труба

І ще один підсумковий момент. Сплеск пристрастей навколо знаменитої труби Одеса—Броди.

Узагалі то й говорити про цей диво-проект не хочеться. І все-таки деякі цифри наведу. 674 кілометри труби, що лежить на українській території, обійшлися нашій державі майже в півмільярда у. о. Чи піде труба далі на Плоцьк і Гданськ — як і досі, величезне питання. Утримання непрацюючого нафтопроводу щорічно потребує до 20 мільйонів тих само у. о. У робочому стані сьогодні — шматочок труби під Одесою довжиною всього 52 кілометри, та й той працює на реверс. На решті 622 кілометрах відбувається пасивне зношення. Самі труби (деякі вже 8 років лежать у землі порожніми) таке «навантаження» можуть витримати максимум років дванадцять. Глибока консервація нафтопроводу коштує 20—25 відсотків його первісної вартості.

Ці цифри тим більше пригнічують, що пенсіонерам нашим живеться дедалі сутужніше. А вклади ці гроші держава в пенсійний фонд, але не на проїдання, а на накопичення, диви, і мрія наших нардепів, яку минулого червня вони висловили в законі, — про доведення мінімальної пенсії до прожиткового (268 гривень) рівня, — могла б втілитися в терміни цілком визначені.

Цікаво, погодьтеся, було б зробити хоча б піврічний моніторинг витрат нашої держави, подібних до витрат на будівництво горезвісної труби.

Чому я все про неї згадую? Та тому, що цей нафтопровід — єдиний за всі роки незалежності здійснений нашою державою проект будівництва потужного нового промислового комплексу. Непрацюючого. З причин, далеких від економічних інтересів будь-якого неупередженого українця.

Поки що не передбачається наповнити його ні каспійською, ні арабською, ні іракською нафтою. Ну так запустіть його весь на реверс нафти російської! Адже пропонують, сякі-такі. А там побачимо. Потенційні партнери по євроазійському нами вигаданому коридору нас зрозуміють. Як зрозуміла Англія Росію з ідеєю Північно-Європейського газопроводу по дну Балтійського моря до берегів туманного Альбіону. Капіталісти — вони такі. Завжди розуміють, що вкладені гроші мають приносити віддачу. А не збільшувати до нескінченності витрати.

До речі, 130 мільйонів гривень, виділених Міноборони на проведення миротворчих операцій, теж можна занести до видаткової частини з будівництва труби. Тому що деякі наші далекоглядні політики не приховували в червні свої розрахунки на те, що участь України в іракських справах поруч з Польщею допоможе заповнити трубу. Мовляв, американці підтримають на знак вдячності український проект транспортування азіатської нафти до Європи через Одесу. Мовчать невдячні американці. І гроші моїх співвітчизників як летіли, так і летять в трубу. Та що гроші, життя продовжує котитися невідомо куди...

Ігор НАУМЕНКО.

ПЕРСПЕКТИВИ

Президент відвідав будівництво газопроводу

24 червня під час поїздки на Одещину Президент України Леонід Кучма відвідав будівництво газопроводу-відводу до міста Білгорода-Дністровського Одеської області, замовником якого виступає дочірня компанія «Укртрансгаз» НАК «Нафтогаз України».

Рішення добудувати відгалуження було прийнято компанією на виконання доручення Президента для розвитку газифікації регіону, розширення українського ринку газу та вирішення екологічних проблем. На сьогодні населення використовує для власних потреб скраплений газ, а опалення міста здійснюється мазутом. Це призводить до істотного забруднення місцевості, що має статус санаторно-курортної зони.

Об'єкт плановано збудувати в два етапи. На першому буде прокладений трубопровід від ГРС «Овідіополь» до Білгорода-Дністровського. Довжина газопроводу становитиме 20,9 км, з яких 5,8 км пролягатиме по дну Дністровського лиману. На другому — газопровід-відгалуження буде з'єднано безпосередньо з магістральним газопроводом Одеса—Гребеники та побудовано резервну нитку переходу через лиман. Для здійснення прокладання труб по воді компанія планує використати досвід фахівців ДАТ «Чорноморнафтогаз», що входить до структури «Нафтогазу України».

НАК «Нафтогаз України» вже закупив необхідну кількість труб для будівництва першої черги газопроводу. На сьогодні ведуть ізоляційні роботи, а у вересні компанія приступить безпосередньо до польових. Продуктивність газопроводу становитиме 60 млн. т газу на рік, робочий тиск — 5,4 мПа. Всі матеріали для облаштування об'єкта закуплять в українських виробників.

Згідно з проектом, затвердженим Кабінетом Міністрів України, на будівництво першої черги газопроводу-відгалуження буде витрачено 44,7 млн. грн. З них 15 млн. грн. грошовими коштами виділяє НАК «Нафтогаз України», ще 30 млн. грн. буде профінансовано за рахунок повернення коштів боржників Одеської області перед підприємствами «Нафтогазу України» за спожитий природний газ до 2002 року. У такий спосіб компанія направлятиме всі кошти, отримані за борги, на розвиток Одеського регіону.

Газопровід-відвід до Білгорода-Дністровського забезпечить природним газом не тільки саме місто, а й санаторно-курортну зону навколо нього. Це істотно підвищить привабливість місцевих курортів та сприятиме розвитку туристичної інфраструктури. Завершення будівництва планується на четвертий квартал 2004 року, **повідомляє прес-центр «Нафтогаз України»**.

Для довідки. Будівництво газопроводу-відгалуження до Білгорода-Дністровського не єдиний проект НАК «Нафтогаз України» з газифікації населених пунктів України, який компанія проводить за власні кошти. Протягом 2002 року «Нафтогаз України» ввела в експлуатацію 400,13 км газопроводів та відведень від них (зокрема, газопровід Джанкой—Феодосія—Керч завдовжки 268,3 км) та 89,9 км газорозподільчих мереж. У квітні цього року компанія приступила до будівництва ще трьох великих газопроводів в АР Крим: до Судака, відгалуження до с. Янтарне Красноградського району, перемички між газопроводами Передове—Севастополь-3 та Сімферополь—Севастополь (введення в дію останнього дасть можливість забезпечити надійність газопостачання Севастополя в зимовий період).

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо правової охорони інтелектуальної власності

Верховна Рада України **постановляє**:

І. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Цивільному процесуальному кодексі України:

1) частину першу статті 4 доповнити словами «а також для вжиття передбачених цим Кодексом заходів, спрямованих на запобігання правопорушенням»;

2) частину першу статті 10 після слова «державної» доповнити словами «або іншої захищеної законом»;

3) у частині першій статті 48 слова «в розмірі до одного неоподатковуваного мінімуму» замінити словами «до десяти неоподатковуваних мінімумів»;

4) доповнити главою 4-А такого змісту:

«Глава 4-А. Запобіжні заходи

Стаття 62^{1}. Підстави вжиття запобіжних заходів

Особа, яка має підстави вважати, що її права порушені або існує реальна загроза їх порушення, має право звернутися до суду з заявою про вжиття запобіжних заходів до пред'явлення позову.

Стаття 62^{2}. Види запобіжних заходів

Запобіжні заходи включають:

1) огляд приміщень, в яких відбуваються дії, пов'язані з порушенням прав;

2) накладення арешту на майно, що належить особі, щодо якої вжито запобіжні заходи, і знаходиться в неї або в інших осіб.

Стаття 62^{3}. Заява про вжиття запобіжних заходів

Заява про вжиття запобіжних заходів повинна містити:

1) назву суду, до якого подається заява;

2) точну назву заявника і особи, щодо якої просять вжити запобіжні заходи, їх місце проживання або місцезнаходження, а також назву представника заявника, коли заява подається представником;

3) вид і суть запобіжного заходу;

4) обставини, якими заявник обґрунтовує необхідність вжиття запобіжних заходів;

5) перелік документів та інших доказів, що додаються до заяви;

6) підпис заявника або його представника, якщо заява подається представником.

До заяви про вжиття запобіжних заходів додаються документи, які підтверджують сплату державного мита у встановлених законом порядку і розмірі. Разом з заявою про вжиття запобіжних заходів подаються її копії відповідно до кількості осіб, щодо яких просять вжити запобіжні заходи.

Заявник повинен подати відповідну позовну заяву протягом десяти днів з дня постановлення ухвали про вжиття запобіжних заходів. Після подання заявником позовної заяви запобіжні заходи діють як способи забезпечення доказів або як способи забезпечення позову.

Стаття 62^{4}. Порядок розгляду заяви про вжиття запобіжних заходів

Заява про вжиття запобіжних заходів розглядається в порядку, встановленому статтею 38 цього Кодексу, не пізніше двох днів з дня її подання.

У разі обґрунтованої вимоги заявника заява про вжиття запобіжних заходів розглядається лише за його участю без повідомлення особи, щодо якої просять вжити запобіжні заходи.

Суд має право вимагати від заявника додати до заяви будь-який наявний у нього доказ про порушення або загрозу порушення його прав.

Суд може зобов'язати заявника забезпечити його вимогу заставою, достатньою для того, щоб запобігти зловживанню запобіжними заходами, яка вноситься на депозит суду. Розмір застави визначається судом з урахуванням обставин справи, але не повинен бути більшим від розміру заявленої шкоди.

Про вжиття запобіжних заходів суд постановляє ухвалу, в якій зазначає обрані запобіжні заходи, підстави їх обрання, порядок і спосіб їх виконання, розмір застави, якщо така призначена. Копії ухвали надсилаються заявнику та особі, щодо якої мають бути вжиті запобіжні заходи, негайно після її постановлення. У разі постановлення ухвали за участю заявника без повідомлення особи, щодо якої просять вжити запобіжні заходи, копія ухвали надсилається особі, щодо якої вжито запобіжні заходи, негайно після її виконання.

У разі відсутності підстав для вжиття запобіжних заходів, а також невиконання вимог, передбачених частиною третьою цієї статті, суд постановляє ухвалу про відмову в задоволенні заяви про вжиття запобіжних заходів.

Стаття 62^{5}. Наслідки подання заяви про вжиття запобіжних заходів, що не відповідає вимогам закону

Суддя, встановивши, що заяву про вжиття запобіжних заходів подано без додержання вимог, викладених у статті 62^{3} цього Кодексу, або не оплачено державним митом, постановляє ухвалу про залишення заяви без руху, про що повідомляє заявника і надає йому строк для виправлення недоліків.

Коли заявник відповідно до вказівок судді у встановлений строк не виконає всі перелічені у статті 62^{3} цього Кодексу вимоги та не сплатить державне мито, заява вважається неподаною і повертається заявнику, про що суддя постановляє мотивовану ухвалу.

Стаття 62^{6}. Виконання ухвали про вжиття запобіжних заходів

Ухвала про вжиття запобіжних заходів виконується негайно в порядку, встановленому для виконання судових рішень.

У разі забезпечення вимог заявника заставою ухвала про вжиття запобіжних заходів виконується негайно після внесення застави в повному розмірі.

Стаття 62^{7}. Відповідальність за невиконання ухвали про вжиття запобіжних заходів

Особа, винна у невиконанні ухвали про вжиття запобіжних заходів або в перешкоджанні її виконанню, за ухвалою суду може бути оштрафована до одного неоподатковуваного мінімуму доходів громадян, якщо ці діяння не тягнуть відповідно до закону кримінальну відповідальність. Крім того, заявник вправі стягнути з цієї особи збитки, завдані невиконанням ухвали про вжиття запобіжних заходів.

Стаття 62^{8}. Скасування ухвали про вжиття запобіжних заходів

На ухвалу про вжиття запобіжних заходів, постановлену за участю заявника без повідомлення особи, щодо якої вжито запобіжні заходи, остання протягом десяти днів з дня отримання копії ухвали може подати заяву про її скасування.

Подання заяви про скасування ухвали про вжиття запобіжних заходів не зупиняє виконання ухвали про вжиття запобіжних заходів.

Заява про скасування вжиття запобіжних заходів розглядається протягом трьох днів судом, який постановив ухвалу про їх вжиття. Неявка заінтересованих осіб не перешкоджає розглядові заяви.

За результатами розгляду заяви суд постановляє ухвалу про залишення без змін ухвали про вжиття запобіжних заходів або її зміну чи скасування.

Стаття 62^{9}. Оскарження ухвал щодо вжиття запобіжних заходів

На ухвалу про вжиття запобіжних заходів, ухвалу про відмову в задоволенні заяви про вжиття запобіжних заходів, а також на ухвалу про залишення без змін ухвали про вжиття запобіжних заходів або її зміну чи скасування може бути подано апеляційну скаргу.

Подання апеляційної скарги на ухвалу про вжиття запобіжних заходів не зупиняє виконання відповідної ухвали. Подання апеляційної скарги на ухвалу про скасування запобіжних заходів або їх зміну зупиняє виконання відповідної ухвали.

Стаття 62^{10}. Припинення запобіжних заходів

Запобіжні заходи припиняються у разі:

1) неподання заявником відповідної позовної заяви у строк, встановлений частиною третьою статті 62^{3} цього Кодексу;

2) відмови судом в прийнятті позовної заяви з підстав, передбачених частиною другою статті 136 цього Кодексу;

3) невиконання позивачем вимог, передбачених статтею 139 цього Кодексу;

4) постановлення судом ухвали про скасування ухвали про вжиття запобіжних заходів.

Стаття 62^{11}. Відшкодування шкоди, завданої вжиттям запобіжних заходів

У випадку припинення запобіжних заходів або у випадку відмови заявника від позову, або у випадку набрання законної сили рішенням щодо відмови у задоволенні позову особа, щодо якої вжито запобіжні заходи, має право на відшкодування шкоди, завданої вжиттям цих заходів.

У разі внесення заявником застави відшкодування шкоди, завданої вжиттям запобіжних заходів, в першу чергу здійснюється за рахунок цієї застави.

Застава повертається заявникові повністю, якщо суд задовольнив позов заявника, або якщо відповідачем було визнано позов, або якщо судом затверджено мирову угоду сторін.

У випадках, передбачених пунктами 2—4 статті 62^{10} цього Кодексу, а також під час розгляду справи по суті суд може вирішити питання щодо відшкодування шкоди, завданої вжиттям запобіжних заходів»;

5) доповнити статтею 67^{1} такого змісту:

«Стаття 67^{1}. Обчислення державного мита у разі вжиття запобіжних заходів

Позовна заява, подана після подання заяви про вжиття запобіжних заходів в порядку, встановленому статтею 62^{3} цього Кодексу, оплачується державним митом у встановленому законом розмірі, зменшеному на розмір державного мита, оплаченого за заяву про вжиття запобіжних заходів»;

6) частину першу статті 69 доповнити пунктом 6 такого змісту:

«6) неподання заявником відповідної позовної заяви у строк, встановлений частиною третьою статті 62^{3} цього Кодексу»;

7) частину першу статті 82 після цифр «48» доповнити цифрами «62^{7}»;

8) у статті 126:

у частині першій слова «авторського права, права на відкриття, винахід, корисну модель, промисловий зразок та раціоналізаторську пропозицію» замінити словами «права автора на об'єкт авторського права чи суміжних прав, винахід, корисну модель, промисловий зразок, раціоналізаторську пропозицію та інші результати інтелектуальної, творчої діяльності»;

доповнити після частини четвертої новою частиною такого змісту:

«Позови, пов'язані з порушенням майнових прав, що випливають з авторського права та суміжних прав, права на винахід, корисну модель, промисловий зразок, знак для товарів і послуг, зазначення походження товарів, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин можуть пред'являтися також за місцем вчинення порушення».

У зв'язку з цим частини п'яту — дванадцяту вважати відповідно частинами шостою — тринадцятою;

9) статтю 137 після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«Позовна заява у випадках, коли до її подання постановлялася ухвала про вжиття запобіжних заходів, повинна містити в собі, крім зазначеного в пунктах 1—7 частини другої цієї статті, відомості про вжиття запобіжних заходів відповідно до глави 4-А цього Кодексу».

У зв'язку з цим частину четверту вважати частиною п'ятою;

10) пункт 1 частини першої статті 218 виключити;

11) пункт 2 частини першої статті 291 після цифр «39» доповнити цифрами «62^{9}»;

12) у частині першій статті 422 слова «про стягнення винагороди за використання авторського права, права на відкриття, винахід, на який видано авторське свідоцтво, раціоналізаторську пропозицію і промисловий зразок» виключити.

2. У Господарському процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 6, ст. 56; 1993 р., № 33, ст. 347; 1995 р., № 14, ст. 90; 1996 р., № 9, ст. 44; 1997 р., № 25, ст. 171; 1999 р., № 42—43, ст. 378; 2000 р., № 30, ст. 233, № 50, ст. 436; 2001 р., № 10, ст. 44, № 11, ст. 56, № 31, ст. 147, № 36, ст. 188; 2002 р., № 17, ст. 117, № 32, ст. 221):

1) частину першу статті 1 доповнити словами «а також для вжиття передбачених цим Кодексом заходів, спрямованих на запобігання правопорушенням»;

2) статтю 16 після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

«Справи у спорах про порушення майнових прав інтелектуальної власності розглядаються господарським судом за місцем вчинення порушення».

У зв'язку з цим частину третю вважати частиною четвертою;

3) статтю 38 після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«Господарський суд може витребувати докази також до подання позову як запобіжний захід у порядку, встановленому статтями 43^{1}—43^{10} цього Кодексу».

У зв'язку з цим частини другу і третю вважати відповідно частинами третьою і четвертою;

4) доповнити розділом V^{1} такого змісту:

«Розділ V^{1}. Запобіжні заходи

Стаття 43^{1}. Підстави вжиття запобіжних заходів

Особа, яка має підстави побоюватись, що подача потрібних для неї доказів стане згодом неможливою або утрудненою, а також підстави вважати, що її права порушені або існує реальна загроза їх порушення, має право звернутися до господарського суду з заявою про вжиття запобіжних заходів до подання позову.

Стаття 43^{2}. Види запобіжних заходів

Запобіжні заходи включають:

1) витребування доказів;

2) огляд приміщень, в яких відбуваються дії, пов'язані з порушенням прав;

3) накладення арешту на майно, що належить особі, щодо якої вжито запобіжні заходи, і знаходиться в неї або в інших осіб.

Стаття 43^{3}. Заява про вжиття запобіжних заходів

Заява про вжиття запобіжних заходів повинна містити:

1) найменування господарського суду, до якого подається заява;

2) найменування заявника і особи, щодо якої просять вжити запобіжні заходи, їх поштові адреси; документи, що підтверджують за заявником-громадянином статус суб'єкта підприємницької діяльності;

3) вид і суть запобіжного заходу;

4) обставини, якими заявник обґрунтовує необхідність вжиття запобіжних заходів;

5) перелік документів та інших доказів, що додаються до заяви;

6) підпис заявника або його представника, якщо заява подається представником.

До заяви про вжиття запобіжних заходів додаються документи, які підтверджують сплату державного мита у встановлених законом порядку і розмірі. Разом з заявою про вжиття запобіжних заходів подаються її копії відповідно до кількості осіб, щодо яких просять вжити запобіжні заходи.

Заявник повинен подати відповідну позовну заяву протягом десяти днів з дня винесення ухвали про вжиття запобіжних заходів. Після подання заявником позовної заяви запобіжні заходи діють як заходи забезпечення позову.

Стаття 43^{4}. Порядок розгляду заяви про вжиття запобіжних заходів

Заява про вжиття запобіжних заходів розглядається не пізніше двох днів з дня її подання господарським судом, в районі діяльності якого належить провести ці процесуальні дії, з повідомленням заінтересованих осіб. Однак неявка їх не перешкоджає розглядові заяви.

У разі обґрунтованої вимоги заявника заява про вжиття запобіжних заходів розглядається лише за його участю без повідомлення особи, щодо якої просять вжити запобіжні заходи.

Господарський суд має право вимагати від заявника додати до заяви будь-який наявний у нього доказ про порушення або загрозу порушення його прав.

Господарський суд може зобов'язати заявника забезпечити його вимогу заставою, достатньою для того, щоб запобігти зловживанню запобіжними заходами, яка вноситься на депозит господарського суду.

Розмір застави визначається господарським судом з урахуванням обставин справи, але не повинен бути більшим від розміру заявленої шкоди.

Про вжиття запобіжних заходів господарський суд виносить ухвалу, в якій зазначає обрані запобіжні заходи, підстави їх обрання, порядок і спосіб їх виконання, розмір застави, якщо така призначена. Копії ухвали надсилаються заявнику та особі, щодо якої мають бути вжиті запобіжні заходи, негайно після її винесення. У разі винесення ухвали за участю заявника без повідомлення особи, щодо якої просять вжити запобіжні заходи, копія ухвали надсилається особі, щодо якої вжито запобіжні заходи, негайно після її виконання.

У разі відсутності підстав, встановлених статтею 43^{1} цього Кодексу, а також невиконання вимог, передбачених частиною третьою цієї статті, господарський суд виносить ухвалу про відмову в задоволенні заяви про вжиття запобіжних заходів.

Стаття 43^{5}. Наслідки подання заяви про вжиття запобіжних заходів, що не відповідає вимогам закону

Суддя, встановивши, що заяву про вжиття запобіжних заходів подано без додержання вимог, викладених у статті 43^{3} цього Кодексу, або не оплачено державним митом, виносить ухвалу про залишення заяви без руху, про що повідомляє заявника і надає йому строк для виправлення недоліків.

Коли заявник відповідно до вказівок судді у встановлений строк не виконає всі перелічені у статті 43^{3} цього Кодексу вимоги та не сплатить державне мито, заява вважається неподаною і повертається заявнику, про що суддя виносить мотивовану ухвалу.

Стаття 43^{6}. Виконання ухвали про вжиття запобіжних заходів

Ухвала про вжиття запобіжних заходів виконується негайно в порядку, встановленому для виконання судових рішень.

У разі забезпечення вимог заявника заставою ухвала про вжиття запобіжних заходів виконується негайно після внесення застави в повному розмірі.

Стаття 43^{7}. Скасування ухвали про вжиття запобіжних заходів

На ухвалу про вжиття запобіжних заходів, винесену за участю заявника без повідомлення особи, щодо якої вжито запобіжні заходи, остання протягом десяти днів з дня отримання копії ухвали може подати заяву про її скасування.

Подання заяви про скасування ухвали про вжиття запобіжних заходів не зупиняє виконання ухвали про вжиття запобіжних заходів.

Заява про скасування вжиття запобіжних заходів розглядається протягом трьох днів господарським судом, який виніс ухвалу про їх вжиття. Неявка заінтересованих осіб не перешкоджає розглядові заяви.

За результатами розгляду заяви господарський суд виносить ухвалу про залишення без змін ухвали про вжиття запобіжних заходів або її зміну чи скасування.

Стаття 43^{8}. Оскарження ухвал щодо вжиття запобіжних заходів

На ухвалу про вжиття запобіжних заходів, ухвалу про відмову в задоволенні заяви про вжиття запобіжних заходів, а також на ухвалу про залишення без змін ухвали про вжиття запобіжних заходів або її зміну чи скасування може бути подано апеляційну скаргу.

Подання апеляційної скарги на ухвалу про вжиття запобіжних заходів не зупиняє виконання відповідної ухвали. Подання апеляційної скарги на ухвалу про скасування запобіжних заходів або їх заміну зупиняє виконання відповідної ухвали.

Стаття 43^{9}. Припинення запобіжних заходів

Запобіжні заходи припиняються у разі:

1) неподання заявником відповідної позовної заяви у строк, встановлений частиною третьою статті 43^{3} цього Кодексу;

2) відмови господарським судом у прийнятті позовної заяви з підстав, передбачених частиною першою статті 62 цього Кодексу;

3) невиконання позивачем вимог, передбачених статтею 63 цього Кодексу;

4) винесення господарським судом ухвали про скасування ухвали про вжиття запобіжних заходів.

Згідно з Регламентом ВР України закони та інші акти, надруковані в «ГУ», є офіційною публікацією

Стаття 43^{10}. Відшкодування шкоди, завданої вжиттям запобіжних заходів

У випадку припинення запобіжних заходів або у випадку відмови заявника від позову, або у випадку набрання законної сили рішенням щодо відмови у задоволенні позову особа, щодо якої вжито запобіжні заходи, має право на відшкодування шкоди, завданої вжиттям цих заходів.

У разі внесення заявником застави відшкодування шкоди, завданої вжиттям запобіжних заходів, в першу чергу здійснюється за рахунок цієї застави.

Застава повертається заявникові повністю, якщо господарський суд задовольнив позов заявника, або якщо відповідачем було визнано позов, або якщо господарським судом затверджено мирову угоду сторін.

У випадках, передбачених пунктами 2—4 статті 43^{9} цього Кодексу, а також під час розгляду справи по суті господарський суд може вирішити питання щодо відшкодування шкоди, завданої вжиттям запобіжних заходів»;

5) статтю 45 після слів «позовні заяви» доповнити словами «заяви про вжиття запобіжних заходів»;

6) частину другу статті 54 доповнити пунктом 6^{1} такого змісту:

«6^{1}) відомості про вжиття запобіжних заходів відповідно до

розділу V^{1} цього Кодексу»;

7) статтю 87 доповнити словами «якщо інше не передбачено цим Кодексом».

3. Статті 176, 177 і 229 Кримінального кодексу України викласти у такій редакції:

«Стаття 176. Порушення авторського права і суміжних прав

1. Незаконне відтворення, розповсюдження творів науки, літератури і мистецтва, комп'ютерних програм і баз даних, а так само незаконне відтворення, розповсюдження виконань, фонограм, відеограм і програм мовлення, їх незаконне тиражування та розповсюдження на аудіо- та відеокасетах, дискетах, інших носіях інформації, або інше умисне порушення авторського права і суміжних прав, якщо це завдало матеріальної шкоди у великому розмірі, —караються штрафом від двохсот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або позбавленням волі на той самий строк, з конфіскацією всіх примірників творів, матеріальних носіїв комп'ютерних програм, баз даних, виконань, фонограм, відеограм, програм мовлення та знарядь і матеріалів, які спеціально використовувались для їх виготовлення.

2. Ті самі дії, якщо вони вчинені повторно, або за попередньою змовою групою осіб, або завдали матеріальної шкоди в особливо великому розмірі, — караються штрафом від тисячі до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або позбавленням волі на строк від двох до п'яти років, з конфіскацією всіх примірників творів, матеріальних носіїв комп'ютерних програм, баз даних, виконань, фонограм, відеограм, програм мовлення та знарядь і матеріалів, які спеціально використовувались для їх виготовлення.

3. Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені службовою особою з використанням службового становища щодо підлеглої особи, — караються штрафом від п'ятисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до двох років, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Примітка. У статтях 176 та 177 цього Кодексу матеріальна шкода вважається завданою у великому розмірі, якщо її розмір у двісті і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян, а завданою в особливо великому розмірі — якщо її розмір у тисячу і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

Стаття 177. Порушення прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію

1. Незаконне використання винаходу, корисної моделі, промислового зразка, топографії інтегральної мікросхеми, сорту рослин, раціоналізаторської пропозиції, привласнення авторства на них, або інше умисне порушення права на ці об'єкти, якщо це завдало матеріальної шкоди у великому розмірі, — караються штрафом від двохсот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або позбавленням волі на той самий строк, з конфіскацією відповідної продукції та знарядь і матеріалів, які спеціально використовувались для її виготовлення.

2. Ті самі дії, якщо вони вчинені повторно, або за попередньою змовою групою осіб, або завдали матеріальної шкоди в особливо великому розмірі, — караються штрафом від тисячі до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або позбавленням волі на строк від двох до п'яти років, з конфіскацією відповідної продукції та знарядь і матеріалів, які спеціально використовувались для її виготовлення.

3. Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені службовою особою з використанням службового становища щодо підлеглої особи, — караються штрафом від п'ятисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до двох років, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років»;

«Стаття 229. Незаконне використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару

1. Незаконне використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару, або інше умисне порушення права на ці об'єкти, якщо це завдало матеріальної шкоди у великому розмірі, — караються штрафом від двохсот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або позбавленням волі на той самий строк, з конфіскацією відповідної продукції та знарядь і матеріалів, які спеціально використовувались для її виготовлення.

2. Ті самі дії, якщо вони вчинені повторно, або за попередньою змовою групою осіб, або завдали матеріальної шкоди в особливо великому розмірі, — караються штрафом від тисячі до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або позбавленням волі на строк від двох до п'яти років з конфіскацією відповідної продукції та знарядь і матеріалів, які спеціально використовувались для її виготовлення.

3. Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені службовою особою з використанням службового становища щодо підлеглої особи, — караються штрафом від п'ятисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до двох років, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Примітка. Матеріальна шкода вважається завданою у великому розмірі, якщо її розмір у двісті і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян, а завданою в особливо великому розмірі — якщо її розмір у тисячу і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян».

4. У Кримінально-процесуальному кодексі України:

1) частину першу статті 20 після слова «державної» доповнити словами «або іншої захищеної законом»;

2) у статті 112:

частину першу після слів і цифр «частиною 3 статті 176» доповнити словами і цифрами «частиною 3 статті 177», а після цифр «211» доповнити словами і цифрами «частиною 3 статті 229»;

у частині другій слово і цифри «статтями 177» замінити словами і цифрами «частинами 1 і 2 статті 177, статтями», а цифри «229» замінити словами і цифрами «частинами 1 і 2 статті 229, статтями».

5. У Законі України «Про охорону прав на промислові зразки» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 7, ст. 34; 2001 р., № 8, ст. 37; 2002 р., № 16, ст. 114, № 35, ст. 256):

1) у статті 1:

в абзаці сьомому слово «громадянин» замінити словом «фізична»;

абзац дев'ятий після слова «заявку» доповнити словами «чи набула прав заявника в іншому встановленому законом порядку»;

абзац чотирнадцятий доповнити словами «та інших питань, віднесених до її компетенції цим Законом»;

2) у статті 5:

у пункті 1 слова «суспільним інтересам» замінити словами «публічному порядку»;

в абзаці четвертому пункту 3 слово «їм» замінити словами «до них»;

пункт 4 виключити;

пункт 6 викласти в такій редакції:

«6. Обсяг правової охорони, що надається, визначається сукупністю суттєвих ознак промислового зразка, представлених на зображенні (зображеннях) виробу, внесеному до Реєстру, і засвідчується патентом з наведеною у ньому копією внесеного до Реєстру зображення виробу.

Тлумачення ознак промислового зразка повинно здійснюватися в межах його опису»;

3) у статті 6:

у пункті 1 слова «і промислово придатним» виключити;

у пункті 2 слова «заявок, що раніше надійшли до Установи» замінити словами «раніше одержаних Установою заявок, за винятком тих, що на зазначену дату вважаються відкликаними, відкликані або за ними Установою прийняті рішення про відмову у видачі патентів і вичерпані можливості оскарження таких рішень»;

пункт 4 виключити;

4) у статті 10 слова «не відхилена» замінити словами «за нею Установою не прийняте рішення про відмову у видачі патенту, можливості оскарження якого вичерпані»;

5) у статті 11:

абзац третій пункту 4 викласти в такій редакції:

«комплект зображень виробу (власне виробу чи у вигляді його макета, або малюнка), що дають повне уявлення про його зовнішній вигляд»;

пункт 8 доповнити реченням такого змісту:

«Цей строк продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання»;

6) пункти 2, 3 та 4 статті 12 замінити пунктом 2 такого змісту:

«2. Дата подання заявки встановлюється згідно з пунктами 9, 10 та 11 статті 14 цього Закону»;

7) статтю 13 доповнити пунктом 7 такого змісту:

«7. Пріоритет промислового зразка може бути встановлено за датою одержання закладом експертизи додаткових матеріалів, оформлених відповідно до пункту 7 статті 14 цього Закону як самостійна заявка, якщо ця заявка подана протягом трьох місяців від дати одержання заявником повідомлення про те, що зазначені матеріали не беруться до уваги під час експертизи заявки, до якої вони були додані»;

8) статтю 14 викласти в такій редакції:

«Стаття 14. Експертиза заявки

1. Експертиза заявки має статус науково-технічної експертизи і проводиться закладом експертизи відповідно до цього Закону та правил, встановлених на його основі Установою.

2. Заклад експертизи здійснює інформаційну діяльність, необхідну для проведення експертизи заявок, і є центром міжнародного обміну виданнями відповідно до Конвенції про міжнародний обмін виданнями, прийнятої 3 грудня 1958 року Генеральною конференцією Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури.

3. Кінцеві результати експертизи заявки, що не вважається відкликаною або не відкликана, відображаються в обґрунтованому висновку експертизи за заявкою, що набирає чинності після затвердження його Установою. На підставі такого висновку Установа приймає рішення про видачу патенту або про відмову у видачі патенту. Рішення Установи надсилається заявнику.

Заявник має право протягом місяця від дати одержання ним рішення Установи затребувати копії матеріалів, що протиставлені заявці. Ці копії надсилаються заявнику протягом місяця.

4. Заявник має право з власної ініціативи чи на запрошення закладу експертизи особисто або через свого представника брати участь у встановленому Установою порядку в розгляді питань, що виникли під час проведення експертизи.

5. Заявник має право вносити до заявки виправлення помилок та зміни свого імені (найменування) і своєї адреси, адреси для листування, імені та адреси свого представника.

Заявник може вносити до заявки зміни, пов'язані зі зміною особи заявника, за умови згоди зазначених у заявці інших заявників. Такі зміни може за згодою всіх заявників вносити також особа, яка бажає стати заявником.

Ці виправлення та зміни враховуються, якщо вони одержані закладом експертизи не пізніше одержання ним документа про сплату державного мита за видачу патенту.

За подання заяви про виправлення помилки або про внесення будь-якої із зазначених змін сплачується збір, за умови, що помилка не є очевидною чи технічною, а зміна виникла через залежні від подавця заяви обставини.

6. Заклад експертизи може вимагати від заявника надання додаткових матеріалів, якщо без них проведення експертизи неможливе, або у разі виникнення обґрунтованих сумнівів у достовірності будь-яких відомостей чи елементів, що містяться в матеріалах заявки.

Заявник має право протягом місяця від дати одержання ним повідомлення чи висновку закладу експертизи із вимогою про надання додаткових матеріалів затребувати від нього копії матеріалів, що протиставлені заявці.

Додаткові матеріали мають бути подані заявником протягом двох місяців від дати одержання ним повідомлення чи висновку закладу експертизи або копій матеріалів, що протиставлені заявці. Строк подання додаткових матеріалів продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Цей строк, пропущений з поважних причин, поновлюється, якщо протягом шести місяців від його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Якщо заявник не подасть додаткові матеріали у встановлений строк, то заявка вважається відкликаною, про що йому надсилається повідомлення.

7. Якщо заявником подано додаткові матеріали, то в процесі експертизи з'ясовується, чи не виходять вони за межі розкритої у поданій заявці суті промислового зразка.

Додаткові матеріали виходять за межі розкритої у поданій заявці суті промислового зразка, якщо вони містять нові суттєві ознаки.

Додаткові матеріали в частині, що виходить за межі розкритої у поданій заявці суті промислового зразка, не беруться до уваги під час експертизи заявки і можуть бути, після одержання відповідного повідомлення закладу експертизи, оформлені заявником як самостійна заявка.

8. Під час проведення експертизи:

встановлюється дата подання заявки на підставі статті 12 цього Закону;

визначається, чи належить об'єкт, що заявляється, до об'єктів, зазначених у пункті 2 статті 5 цього Закону;

заявка перевіряється на відповідність формальним вимогам статті 11 цього Закону та правилам, встановленим на його основі Установою;

документ про сплату збору за подання заявки перевіряється на відповідність встановленим вимогам.

9. За відповідності матеріалів заявки вимогам статті 12 цього Закону та наявності документа про сплату збору за подання заявки заявнику надсилається повідомлення про встановлену дату подання заявки.

10. У разі невідповідності матеріалів заявки вимогам статті 12 цього Закону заявнику негайно надсилається про це повідомлення. Якщо невідповідність усунуто протягом двох місяців від дати одержання заявником повідомлення, то датою подання заявки вважається дата одержання закладом експертизи виправлених матеріалів. В іншому разі заявка вважається неподаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

11. Якщо в матеріалах заявки, що відповідає вимогам статті 12 цього Закону, є посилання на креслення (схему, карту), але такого креслення (схеми, карти) в ній немає, заявнику надсилається про це повідомлення і пропонується на його вибір надіслати креслення (схему, карту) чи вилучити посилання на нього у заявці. У разі подання креслення (схеми, карти) протягом двох місяців від дати одержання заявником повідомлення датою подання заявки вважається дата одержання закладом експертизи креслення (схеми, карти). Якщо у цей строк заявник не зробить запропонованого йому вибору, то заявка вважається неподаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

12. У разі порушення вимог пункту 8 статті 11 цього Закону заявка вважається відкликаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

13. Якщо є підстави вважати, що заявлений об'єкт не відповідає вимогам пункту 2 статті 5 або заявка не відповідає формальним вимогам статті 11 цього Закону та правил, встановлених на його основі Установою, чи документ про сплату збору за подання заявки не відповідає встановленим вимогам, то заклад експертизи надсилає заявнику про це обґрунтований попередній висновок з пропозицією надати мотивовану відповідь з усуненням, у разі необхідності, зазначених у висновку недоліків.

Відповідь заявника надається у строк, встановлений пунктом 6 цієї статті для додаткових матеріалів, та береться до уваги під час підготовки висновку експертизи за заявкою.

У випадку порушення вимоги єдності, встановленої пунктом 3 статті 11 цього Закону, заявник повинен зазначити у відповіді промисловий зразок, щодо якого слід проводити експертизу заявки, і у разі необхідності внести уточнення до заявки. При цьому щодо інших промислових зразків можуть бути подані самостійні заявки.

Якщо на пропозицію закладу експертизи вимогу єдності не буде виконано, експертиза заявки проводиться щодо промислового зразка, зазначеного в описі першим»;

9) у статті 15 слова «одержання ним рішення про» замінити словами «сплати державного мита за»;

10) статтю 16 викласти в такій редакції:

«Стаття 16. Публікація про видачу патенту

1. На підставі рішення про видачу патенту та за наявності документів про сплату державного мита за видачу патенту і збору за публікацію про видачу патенту здійснюється публікація в офіційному бюлетені відомостей про видачу патенту, визначених в установленому порядку. Зазначені мито та збір сплачуються після надходження до заявника рішення про видачу патенту.

Якщо протягом трьох місяців від дати надходження до заявника рішення про видачу патенту документи про сплату державного мита за видачу патенту і збору за публікацію про видачу патенту в розмірі та порядку, визначених законодавством, до закладу експертизи не надійшли, публікація не провадиться, а заявка вважається відкликаною.

Строк надходження цих документів продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Цей строк, пропущений з поважних причин, поновлюється, якщо протягом шести місяців від його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

2. Після публікації відомостей про видачу патенту будь-яка особа має право ознайомитися з матеріалами заявки в установленому порядку. За ознайомлення з матеріалами заявки сплачується збір»;

11) у статті 17:

пункт 2 після слова «Установою» доповнити словами «та одержати відповідно до свого клопотання виписку з Реєстру щодо відомостей про патент, за умови сплати збору за подання цього клопотання»;

абзац перший пункту 3 викласти в такій редакції:

«3. Помилки у внесених до Реєстру відомостях виправляються за ініціативою власника патенту або Установи»;

12) статтю 18 доповнити пунктом 4 такого змісту:

«4. У випадку втрати чи зіпсування патенту його власнику видається дублікат патенту у порядку, встановленому Установою, За видачу дубліката патенту сплачується збір»;

13) статтю 19 викласти в такій редакції:

«Стаття 19. Оскарження рішення за заявкою

1. Заявник може оскаржити рішення Установи за заявкою у судовому порядку, а також до Апеляційної палати протягом двох місяців від дати одержання рішення Установи чи копій матеріалів, затре-

(Продовження на 16—20-й стор.).

бування відповідно до пункту 3 статті 14 цього Закону.

2. Якщо рішення Установи за заявкою оскаржено у судовому порядку після державної реєстрації патенту, то суд вирішує разом і питання щодо дійсності відповідного патенту.

3. Право оскаржити рішення Установи до Апеляційної палати втрачається у разі сплати державного мита за видачу патенту.

4. Оскарження рішення Установи до Апеляційної палати здійснюється шляхом подання заперечення проти рішення у порядку, встановленому цим Законом та на його основі регламентом Апеляційної палати, затвердженим Установою. За подання заперечення сплачується збір. Якщо збір не сплачено у строк, зазначений у пункті 1 цієї статті, заперечення вважається неподаним, про що заявнику надсилається повідомлення.

5. У разі одержання Апеляційною палатою заперечення та документа про сплату збору за подання заперечення діловодство за заявкою зупиняється до затвердження рішення Апеляційної палати.

6. Заперечення проти рішення Установи за заявкою розглядається згідно з регламентом Апеляційної палати, протягом двох місяців від дати одержання заперечення та документа про сплату збору за подання заперечення, в межах мотивів, викладених заявником у запереченні та під час його розгляду. Строк розгляду заперечення продовжується за ініціативою заявника, але не більше ніж на два місяці, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

7. За результатами розгляду заперечення Апеляційна палата приймає мотивоване рішення, що затверджується наказом Установи та надсилається заявнику.

У разі задоволення заперечення повністю або частково збір за подання заперечення підлягає поверненню.

8. До затвердження рішення Апеляційної палати, в місячний строк від дати його прийняття, керівник Установи може внести мотивований письмовий протест на це рішення, який має бути розглянутий протягом місяця. Рішення Апеляційної палати, прийняте за цим протестом, є остаточним і може бути скасоване лише судом.

9. Заявник може оскаржити затверджене Установою рішення Апеляційної палати у судовому порядку протягом двох місяців від дати одержання рішення»;

14) у статті 20:

абзац третій пункту 2 викласти в такій редакції:

«Використанням промислового зразка визнається виготовлення виробу із застосуванням запатентованого промислового зразка, застосування такого виробу, пропонування для продажу, в тому числі через Інтернет, продаж, імпорт (ввезення) та інше введення його в цивільний оборот або зберігання такого виробу в зазначених цілях»;

абзац другий пункту 6 замінити двома абзацами такого змісту:

«Сторона договору має право на інформування невизначеного кола осіб про передачу права власності на промисловий зразок або видачу ліцензії на використання промислового зразка. Таке інформування здійснюється шляхом публікації в офіційному бюлетені відомостей в обсязі та порядку, встановлених Установою, з одночасним внесенням їх до Реєстру.

За опублікування зазначених відомостей та запропонованих стороною договору змін до відомостей про видачу ліцензії сплачуються збори»;

15) статтю 21 виключити;

16) у статті 22:

останній абзац пункту 2 доповнити словами «з повідомленням про таке використання власника патенту одразу як це стане практично можливим та виплатою йому відповідної компенсації»;

у пункті 3 слова «господарський» та «продукту» замінити відповідно словами «цивільний» та «виробу»;

17) у пункті 1 статті 23 слова «(арбітражного суду)» та «(арбітражний суд)» виключити;

18) у статті 25:

підпункт «в» пункту 1 викласти в такій редакції:

«в) видачі патенту внаслідок подання заявки з порушенням прав інших осіб»;

пункт 2 виключити;

19) абзац другий пункту 2 статті 26 викласти в такій редакції:

«Вимагати поновлення порушених прав власника патенту може за його згодою також особа, яка придбала ліцензію»;

20) статтю 27 викласти в такій редакції:

«Стаття 27. Способи захисту прав

1. Захист прав на промисловий зразок здійснюється у судовому та іншому встановленому законом порядку.

2. Юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у зв'язку з застосуванням цього Закону.

Суди відповідно до їх компетенції розв'язують, зокрема, спори про:

авторство на промисловий зразок;

встановлення факту використання промислового зразка;

встановлення власника патенту;

порушення прав власника патенту;

право попереднього користування;

компенсації»;

21) пункт 2 статті 29 виключити.

6. У Законі України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 7, ст. 36; 1999 р., № 32, ст. 266; 2001 р., № 8, ст. 37; 2002 р., № 7, ст. 51, № 16, ст. 114, № 35, ст. 256):

1) у статті 1:

в абзаці третьому слово «громадянин» замінити словом «фізична»;

в абзаці четвертому слово «однорідних» виключити;

абзац восьмий після слова «заявку» доповнити словами «чи набула прав заявника в іншому встановленому законом порядку»;

абзац дванадцятий доповнити словами «та інших питань, віднесених до її компетенції цим Законом»;

доповнити абзацом такого змісту:

«МКТП — Міжнародна класифікація товарів і послуг для реєстрації знаків»;

2) статті 5 і 6 викласти в такій редакції:

«Стаття 5. Умови надання правової охорони

1. Правова охорона надається знаку, який не суперечить публічному порядку, принципам гуманності і моралі та на який не поширюються підстави для відмови в наданні правової охорони, встановлені цим Законом.

2. Об'єктом знака може бути будь-яке позначення або будь-яка комбінація позначень. Такими позначеннями можуть бути, зокрема, слова, у тому числі власні імена, літери, цифри, зображувальні елементи, кольори та комбінації кольорів, а також будь-яка комбінація таких позначень.

3. Право власності на знак засвідчується свідоцтвом. Строк дії свідоцтва становить 10 років від дати подання заявки до Установи і продовжується Установою за клопотанням власника свідоцтва щоразу на 10 років, за умови сплати збору в порядку, встановленому пунктом 2 статті 18 цього Закону. Порядок продовження строку дії свідоцтва встановлюється Установою.

Дія свідоцтва припиняється достроково за умов, викладених у статті 18 цього Закону.

4. Обсяг правової охорони, що надається, визначається зображенням знака та переліком товарів і послуг, внесеними до Реєстру, і засвідчується свідоцтвом з наведеними у ньому копією внесеного до Реєстру зображення знака та переліком товарів і послуг.

5. Право на одержання свідоцтва у порядку, встановленому цим Законом, має будь-яка особа, об'єднання осіб або їх правонаступники.

6. Право на одержання свідоцтва має заявник, заявка якого має більш ранню дату подання до Установи або, якщо заявлено пріоритет, більш ранню дату пріоритету, за умови, що вказана заявка не вважається відкликаною, не відкликана або за нею Установою не прийнято рішення про відмову в реєстрації знака, можливості оскарження якого вичерпані.

Стаття 6. Підстави для відмови в наданні правової охорони

1. Згідно з цим Законом не можуть одержати правову охорону позначення, які зображують або імітують:

державні герби, прапори та інші державні символи (емблеми);

офіційні назви держав;

емблеми, скорочені або повні найменування міжнародних міжурядових організацій;

офіційні контрольні, гарантійні та пробірні клейма, печатки;

нагороди та інші відзнаки.

Такі позначення можуть бути включені до знака як елементи, що не охороняються, якщо на це є згода відповідного компетентного органу або їх власників. Компетентним органом щодо назви держави є колегіальний орган, утворений Установою.

2. Згідно з цим Законом не можуть одержати правову охорону також позначення, які:

звичайно не мають розрізняльної здатності та не набули такої внаслідок їх використання;

складаються лише з позначень, що є загальновживаними як позначення товарів і послуг певного виду;

складаються лише з позначень чи даних, що є описовими при використанні щодо зазначених у заявці товарів і послуг або у зв'язку з ними, зокрема вказують на вид, якість, склад, кількість, властивості, призначення, цінність товарів і послуг, місце і час виготовлення чи збуту товарів або надання послуг;

є оманливими або такими, що можуть ввести в оману щодо товару, послуги або особи, яка виробляє товар або надає послугу;

складаються лише з позначень, що є загальновживаними символами і термінами;

відображають лише форму, що обумовлена природним станом товару чи необхідністю отримання технічного результату, або яка надає товарові істотної цінності.

Позначення, вказані в абзацах другому, третьому, четвертому, шостому та сьомому цього пункту, можуть бути внесені до знака як елементи, що не охороняються, якщо вони не займають домінуючого положення в зображенні знака.

3. Не можуть бути зареєстровані як знаки позначення, які є тотожними або схожими настільки, що їх можна сплутати з:

знаками, раніше зареєстрованими чи заявленими на реєстрацію в Україні на ім'я іншої особи для таких самих або споріднених з ними товарів і послуг;

знаками інших осіб, якщо ці знаки охороняються без реєстрації на підставі міжнародних договорів, учасником яких є Україна, зокрема знаками, визнаними добре відомими відповідно до статті 6 bis Паризької конвенції про охорону промислової власності;

фірмовими найменуваннями, що відомі в Україні і належать іншим особам, які одержали право на них до дати подання до Установи заявки щодо таких же або споріднених з ними товарів і послуг;

кваліфікованими зазначеннями походження товарів (у тому числі спиртів та алкогольних напоїв), що охороняються відповідно до Закону України «Про охорону прав на зазначення походження товарів». Такі позначення можуть бути лише елементами, що не охороняються, знаків осіб, які мають право користуватися вказаними зазначеннями;

знаками відповідності (сертифікаційними знаками), зареєстрованими у встановленому порядку.

4. Не реєструються як знаки позначення, які відтворюють:

промислові зразки, права на які належать в Україні іншим особам;

назви відомих в Україні творів науки, літератури і мистецтва або цитати і персонажі з них, твори мистецтва та їх фрагменти без згоди власників авторського права або їх правонаступників;

прізвища, імена, псевдоніми та похідні від них, портрети і факсиміле відомих в Україні осіб без їх згоди»;

3) у статті 7:

в абзаці четвертому пункту 4 слова «Міжнародною класифікацією товарів і послуг для реєстрації знаків» замінити словом «МКТП»;

пункт 8 викласти в такій редакції:

«8. За подання заявки сплачується збір, розмір якого встановлюється з урахуванням кількості класів МКТП, якими охоплюються зазначені в заявці товари і послуги. Документ про сплату збору повинен надійти до Установи разом з заявкою або протягом двох місяців від дати подання заявки. Цей строк продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання»;

4) статтю 8 викласти в такій редакції:

«Стаття 8. Дата подання заявки

1. Датою подання заявки є дата одержання Установою матеріалів, що містять принаймні:

клопотання у довільній формі про реєстрацію знака, викладене українською мовою;

відомості про заявника та його адресу, викладені українською мовою;

достатньо чітке зображення позначення, що заявляється;

перелік товарів і послуг, для яких заявляється знак.

2. Дата подання заявки встановлюється згідно з пунктами 10 та 11 статті 10 цього Закону.

3. Після встановлення дати подання заявки будь-яка особа має право ознайомитися з матеріалами заявки в порядку, встановленому Установою. За ознайомлення з матеріалами заявки сплачується збір»;

5) статтю 10 викласти в такій редакції:

«Стаття 10. Експертиза заявки

1. Експертиза заявки має статус науково-технічної експертизи, складається з формальної експертизи та кваліфікаційної експертизи (експертизи по суті) і проводиться закладом експертизи відповідно до цього Закону та правил, встановлених на його основі Установою.

2. Заклад експертизи здійснює інформаційну діяльність, необхідну для проведення експертизи заявок, і є центром міжнародного обміну виданнями відповідно до Конвенції про міжнародний обмін виданнями, прийнятої 3 грудня 1958 року Генеральною конференцією Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури.

3. Кінцеві результати експертизи заявки, що не вважається відкликаною або не відкликана, відображаються в обґрунтованому висновку експертизи за заявкою, що набирає чинності після затвердження його Установою. На підставі такого висновку Установа приймає рішення про реєстрацію знака для всіх зазначених у заявці товарів і послуг або про відмову в реєстрації знака для всіх зазначених у заявці товарів і послуг, або про реєстрацію знака щодо частини зазначених у заявці товарів і послуг та відмову в реєстрації знака для іншої частини зазначених у заявці товарів і послуг. Рішення Установи надсилається заявнику.

Заявник має право протягом місяця від дати одержання ним рішення Установи затребувати копії матеріалів, що протиставлені заявці. Ці копії надсилаються заявнику протягом місяця.

4. Заявник має право з власної ініціативи чи на запрошення закладу експертизи особисто або через свого представника брати участь у встановленому Установою порядку в розгляді питань, що виникли під час проведення експертизи.

5. Заявник має право вносити до заявки виправлення помилок та зміни свого імені (найменування) і своєї адреси, адреси для листування, імені та адреси свого представника, а також зміни щодо скорочення переліку товарів і послуг.

Заявник може вносити до заявки зміни, пов'язані зі зміною особи заявника, за умови згоди зазначених у заявці інших заявників. Такі зміни може за згодою всіх заявників вносити також особа, яка бажає стати заявником.

Ці виправлення та зміни враховуються, якщо вони одержані закладом експертизи не пізніше одержання ним документа про сплату державного мита за видачу свідоцтва.

За подання заяви про виправлення помилки або про внесення будь-якої із зазначених змін сплачується збір, за умови, що помилка не є очевидною чи технічною, а зміна виникла через залежні від подавця заяви обставини.

6. Заклад експертизи може вимагати від заявника надання додаткових матеріалів, якщо без них проведення експертизи неможливе, або у разі виникнення обґрунтованих сумнівів у достовірності будь-яких відомостей чи елементів, що містяться в матеріалах заявки.

Заявник має право протягом місяця від дати одержання ним повідомлення чи висновку закладу експертизи із вимогою про надання додаткових матеріалів затребувати від нього копії матеріалів, що протиставлені заявці.

Додаткові матеріали мають бути подані заявником протягом двох місяців від дати одержання ним повідомлення чи висновку закладу експертизи або копій матеріалів, що протиставлені заявці. Строк подання додаткових матеріалів продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Цей строк, пропущений з поважних причин, поновлюється, якщо протягом шести місяців від його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Якщо заявник не подасть додаткові матеріали у встановлений строк, то заявка вважається відкликаною, про що йому надсилається повідомлення.

7. Якщо заявником подано додаткові матеріали, то в процесі експертизи з'ясовується, чи не виходять вони за межі розкритої у поданій заявці суті позначення та переліку зазначених у заявці товарів і послуг.

Додаткові матеріали виходять за межі розкритої у поданій заявці суті позначення, якщо вони містять ознаки, які слід включити до позначення, що заявляється як знак.

Додаткові матеріали в частині, що виходить за межі розкритої у поданій заявці суті позначення або доповнює перелік зазначених у заявці товарів і послуг, не беруться до уваги під час експертизи заявки і можуть бути, після одержання відповідного повідомлення закладу експертизи, оформлені заявником як самостійна заявка.

8. Будь-яка особа може подати до закладу експертизи мотивоване заперечення проти заявки щодо невідповідності наведеного в ній позначення умовам надання правової охорони, встановленим цим Законом.

За подання заперечення сплачується збір.

Заперечення розглядається, якщо воно одержане закладом експертизи не пізніше ніж за 5 днів до дати прийняття Установою рішення за заявкою.

Заклад експертизи надсилає копію заперечення заявнику.

Заявник вправі повідомити заклад експертизи про своє ставлення до заперечення протягом двох місяців від дати його одержання. Він може спростувати заперечення і залишити заявку без змін, внести до заявки зміни або відкликати її.

Результати розгляду заперечення відображаються в рішенні Установи за заявкою. Копія цього рішення надсилається подавцю заперечення.

9. Під час проведення формальної експертизи:

встановлюється дата подання заявки на підставі статті 8 цього Закону;

заявка перевіряється на відповідність формальним вимогам статті 7 цього Закону та правилам, встановленим на його основі Установою;

документ про сплату збору за подання заявки перевіряється на відповідність встановленим вимогам.

10. За відповідності матеріалів заявки вимогам статті 8 цього Закону та наявності документа про сплату збору за подання заявки заявнику надсилається повідомлення про встановлену дату подання заявки.

11. У разі невідповідності матеріалів заявки вимогам статті 8 цього Закону заявнику негайно надсилається про це повідомлення. Якщо невідповідність буде усунута протягом двох місяців від дати одержання заявником повідомлення, то датою подання заявки вважається дата одержання закладом експертизи виправлених матеріалів. В іншому разі заявка вважається неподаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

12. За відповідності заявки вимогам статті 7 цього Закону та документа про сплату збору за подання заявки встановленим вимогам заявнику надсилається про це повідомлення.

13. У разі порушення вимог пункту 8 статті 7 цього Закону заявка вважається відкликаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

14. У разі невідповідності заявки формальним вимогам статті 7 цього Закону та правилам, встановленим на його основі Установою, чи документа про сплату збору за подання заявки встановленим вимогам заявнику надсилається повідомлення із пропозиціями щодо усунення недоліків.

Якщо недоліки стосуються групування товарів і послуг, то в повідомленні наводиться перелік товарів і послуг, згрупованих закладом експертизи, та, за необхідності, зазначається сума збору за подання заявки, яку належить доплатити. У випадку, коли товар або послуга викладено у заявці як термін, що не дає можливості віднести його до певного класу МКТП, заявнику пропонується замінити цей термін або виключити його. Якщо заявник не виконає цю вимогу, то зазначений термін не включається до переліку товарів і послуг, згрупованих закладом експертизи.

Усунення зазначених у повідомленні недоліків проводиться у строк, встановлений пунктом 6 цієї статті для додаткових матеріалів.

15. Під час кваліфікаційної експертизи перевіряється відповідність заявленого позначення умовам надання правової охорони, визначеним цим Законом. При цьому використовуються інформаційна база закладу експертизи, в тому числі матеріали заявки, а також довідково-пошуковий апарат та відповідні офіційні видання.

16. Якщо є підстави вважати, що заявлене позначення не відповідає умовам надання правової охорони повністю або частково, то заклад експертизи надсилає заявнику про це обґрунтований попередній висновок з пропозицією надати мотивовану відповідь на користь реєстрації знака.

Відповідь заявника надається у строк, встановлений пунктом 6 цієї статті для додаткових матеріалів, та береться до уваги під час підготовки висновку експертизи за заявкою»;

6) у статті 11 слова «одержання ним рішення про реєстрацію знака» замінити словами «сплати державного мита за видачу свідоцтва»;

7) доповнити статтею 11^1 такого змісту:

«Стаття 11^1. Поділ заявки

1. Заявник має право поділити заявку на дві і більше заявок (виділені заявки) шляхом розподілу між ними перелічених у цій заявці товарів і послуг таким чином, щоб кожна з виділених заявок не містила товари і послуги, споріднені з товарами і послугами, переліченими в інших заявках.

2. Поділ заявки здійснюється шляхом подання заявником заяви про внесення до заявки відповідних змін та виділеної заявки (заявок), за умови сплати зборів за подання зазначених заяви та заявки.

3. Дата подання виділеної заявки є такою самою, як дата подання поділеної заявки. Дата пріоритету виділеної заявки встановлюється, якщо на це є підстава, такою самою, як дата пріоритету поділеної заявки»;

8) статтю 12 викласти в такій редакції:

«Стаття 12. Публікація про видачу свідоцтва

На підставі рішення про реєстрацію знака та за наявності документів про сплату державного мита за видачу свідоцтва і збору за публікацію про видачу свідоцтва здійснюється публікація в офіційному бюлетені відомостей про видачу свідоцтва, визначених в установленому порядку. Зазначені мито та збір сплачуються після надходження до заявника рішення про реєстрацію знака.

Якщо протягом трьох місяців від дати надходження до заявника рішення про реєстрацію знака документи про сплату державного мита за видачу свідоцтва і збору за публікацію про видачу свідоцтва в розмірі та порядку, визначених законодавством, до закладу експертизи не надійшли, публікація не провадиться, а заявка вважається відкликаною.

Строк надходження цих документів продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Цей строк, пропущений з поважних причин, поновлюється, якщо протягом шести місяців від його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання»;

9) у статті 13:

у назві слово «знаку» замінити словом «знака»;

пункт 2 доповнити словами «та одержати відповідно до свого клопотання виписку з Реєстру щодо відомостей про свідоцтво, за умови сплати збору за подання цього клопотання»;

абзац перший пункту 3 викласти в такій редакції:

«3. Помилки у внесених до Реєстру відомостях виправляються за ініціативою власника свідоцтва або Установи»;

10) статтю 14 доповнити пунктом 4 такого змісту:

«4. У випадку втрати чи зіпсування свідоцтва його власнику видається дублікат свідоцтва у порядку, встановленому Установою. За видачу дубліката свідоцтва сплачується збір»;

11) статтю 15 викласти в такій редакції:

«Стаття 15. Оскарження рішення за заявкою

1. Заявник може оскаржити рішення Установи за заявкою у судовому порядку або до Апеляційної палати протягом двох місяців від дати одержання рішення Установи чи копій матеріалів, затребуваних відповідно до пункту 3 статті 10 цього Закону.

2. Якщо рішення Установи за заявкою оскаржено у судовому порядку після державної реєстрації знака, то суд вирішує разом і питання щодо дійсності відповідного свідоцтва.

3. Право оскаржити рішення Установи до Апеляційної палати втрачається у разі сплати державного мита за видачу свідоцтва.

4. Оскарження рішення Установи до Апеляційної палати здійснюється шляхом подання заперечення проти рішення у порядку, встановленому цим Законом та на його основі регламентом Апеляційної палати, затвердженим Установою. За подання заперечення сплачується збір. Якщо збір не сплачено у строк, зазначений у пункті 1 цієї статті, заперечення вважається неподаним, про що заявнику надсилається повідомлення.

5. У разі одержання Апеляційною палатою заперечення та документа про сплату збору за подання заперечення діловодство за заявкою зупиняється до затвердження рішення Апеляційної палати.

6. Заперечення проти рішення Установи за заявкою розглядається згідно з регламентом Апеляційної палати, протягом двох місяців від дати одержання заперечення та документа про сплату збору за подання заперечення, в межах мотивів, викладених заявником у запереченні та під час його розгляду. Строк розгляду заперечення продовжується за ініціативою заявника, але не більше ніж на два місяці, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

7. За результатами розгляду заперечення Апеляційна палата приймає мотивоване рішення, що затверджується наказом Установи та надсилається заявнику.

У разі задоволення заперечення повністю або частково збір за подання заперечення підлягає поверненню.

8. До затвердження рішення Апеляційної палати, в місячний строк від дати його прийняття, керівник Установи може внести мотивований письмовий протест на це рішення, який має бути розглянутий протягом місяця. Рішення Апеляційної палати, прийняте за цим протестом, є остаточним і може бути скасоване лише судом.

9. Заявник може оскаржити затверджене Установою рішення Апеляційної палати у судовому порядку протягом двох місяців від дати одержання рішення»;

12) статті 16 і 17 викласти в такій редакції:

«Стаття 16. Права, що випливають із свідоцтва

1. Права, що випливають із свідоцтва, діють від дати подання заявки. Строк дії свідоцтва продовжується за умови сплати відповідного збору.

2. Свідоцтво надає його власнику право використовувати знак та інші права, визначені цим Законом.

3. Взаємовідносини при використанні знака, свідоцтво на який належить кільком особам, визначаються угодою між ними. У разі відсутності такої угоди кожний власник свідоцтва може використовувати знак на свій розсуд, але жоден з них не має права давати дозвіл (видавати ліцензію) на використання знака та передавати право власності на знак іншій особі без згоди решти власників свідоцтва.

4. Використанням знака визнається:

нанесення його на будь-який товар, для якого знак зареєстровано, упаковку, в якій міститься такий товар, вивіску, пов'язану з ним, етикетку, нашивку, бирку чи інший прикріплений до товару предмет, зберігання такого товару із зазначеним нанесенням знака з метою пропонування для продажу, пропонування його для продажу, продаж, імпорт (ввезення) та експорт (вивезення);

застосування його під час пропонування та надання будь-якої послуги, для якої знак зареєстровано;

застосування його в діловій документації чи в рекламі та в мережі Інтернет, у тому числі в доменних іменах.

Знак визнається використаним, якщо його застосовано у формі зареєстрованого знака, а також у формі, що відрізняється від зареєстрованого знака лише окремими елементами, якщо це не змінює в цілому відмітності знака.

5. Свідоцтво надає його власнику виключне право забороняти іншим особам використовувати без його згоди, якщо інше не передбачено цим Законом:

зареєстрований знак стосовно наведених у свідоцтві товарів і послуг;

зареєстрований знак стосовно товарів і послуг, споріднених з наведеними у свідоцтві, якщо внаслідок такого використання можна ввести в оману щодо особи, яка виробляє товари чи надає послуги;

позначення, схоже із зареєстрованим знаком, стосовно наведених у свідоцтві товарів і послуг, якщо внаслідок такого використання ці позначення і знак можна сплутати;

позначення, схоже із зареєстрованим знаком, стосовно товарів і послуг, споріднених з наведеними у свідоцтві, якщо внаслідок такого використання можна ввести в оману щодо особи, яка виробляє товари чи надає послуги, або ці позначення і знак можна сплутати.

6. Виключне право власника свідоцтва забороняти іншим особам використовувати без його згоди зареєстрований знак не поширюється на:

здійснення будь-якого права, що виникло до дати подання заявки або, якщо було заявлено пріоритет, до дати пріоритету заявки;

використання знака для товару, введеного під цим знаком в цивільний оборот власником свідоцтва чи за його згодою, за умови, що власник свідоцтва не має вагомих підстав забороняти таке використання у зв'язку з подальшим продажем товару, зокрема у разі зміни або погіршення стану товару після введення його в цивільний оборот;

використання кваліфікованого зазначення походження товару, що охороняється відповідно до Закону України «Про охорону прав на зазначення походження товарів»;

некомерційне використання знака;

усі форми повідомлення новин і коментарів новин;

добросовісне застосування ними своїх імен чи адрес.

7. Власник свідоцтва може передавати будь-якій особі право власності на знак повністю або відносно частини зазначених у свідоцтві товарів і послуг, на підставі договору.

Передача права власності на знак не допускається, якщо вона може стати причиною введення в оману споживача щодо товару і послуги або щодо особи, яка виготовляє товар чи надає послугу.

8. Власник свідоцтва має право дати будь-якій особі дозвіл (видати ліцензію) на використання знака на підставі ліцензійного договору.

Ліцензійний договір повинен містити умову про те, що якість товарів і послуг, виготовлених чи наданих за ліцензійним договором, не буде нижчою від якості товарів і послуг власника свідоцтва і що останній здійснюватиме контроль за виконанням цієї умови.

9. Договір про передачу права власності на знак і ліцензійний договір вважаються дійсними, якщо вони укладені у письмовій формі і підписані сторонами.

Сторона договору має право на інформування невизначеного кола осіб про передачу права власності на знак або видачу ліцензії на використання знака. Таке інформування здійснюється шляхом публікації в офіційному бюлетені відомостей в обсязі та порядку, встановлених Установою, з одночасним внесенням їх до Реєстру.

За опублікування відомостей про передачу права власності на знак повністю і видачу ліцензії на використання знака, а також запропонованих стороною договору змін до відомостей про видачу ліцензії сплачуються збори.

У разі опублікування відомостей про передачу права власності на знак стосовно частини зазначених у свідоцтві товарів і послуг Установа видає нове свідоцтво на ім'я особи, якій передане це право, за наявності документа про сплату державного мита за видачу свідоцтва.

10. Власник свідоцтва має право проставляти поряд із знаком попереджувальне маркування, яке вказує на те, що цей знак зареєстровано в Україні.

11. Власник свідоцтва, який здійснює посередницьку діяльність, має право на основі договору з виробником товарів або особою, що надає послуги, використовувати свій знак поряд із знаком зазначених осіб, а також замість їх знака.

Стаття 17. Обов'язки, що випливають із свідоцтва

Власник свідоцтва повинен добросовісно користуватися правами, що випливають із свідоцтва»;

13) у статті 18:

в абзаці першому пункту 2 слово «двох» замінити словом «шести»;

у пункті 3 слова «(арбітражного суду)» виключити;

доповнити пунктом 4 такого змісту:

«4. Якщо знак не використовується в Україні повністю або щодо частини зазначених у свідоцтві товарів і послуг протягом трьох років від дати публікації відомостей про видачу свідоцтва або від іншої дати після цієї публікації, будь-яка особа має право звернутися до суду із заявою про дострокове припинення дії свідоцтва повністю або частково.

У цьому разі дія свідоцтва може бути припинена повністю або частково лише за умови, що власник свідоцтва не зазначить поважні причини такого невикористання. Такими поважними причинами, зокрема є:

обставини, що перешкоджають використанню знака незалежно від волі власника свідоцтва, такі як обмеження імпорту чи інші вимоги до товарів і послуг, встановлені законодавством;

можливість введення в оману щодо особи, яка виробляє товари або надає послуги, під час використання знака особою, що звернулася до суду, чи іншою особою щодо товарів і послуг, відносно яких висунута вимога про припинення дії свідоцтва.

Для цілей цього пункту використанням знака власником свідоцтва вважається також використання його іншою особою за умови контролю з боку власника свідоцтва»;

14) підпункт «в» пункту 1 статті 19 викласти в такій редакції:

«в) видачі свідоцтва внаслідок подання заявки з порушенням прав інших осіб»;

15) у статті 20:

пункт 1 після слова «Закону» доповнити словами «в тому числі вчинення без згоди власника свідоцтва дій, що потребують його згоди, та готування до вчинення таких дій»;

абзац третій пункту 2 викласти в такій редакції:

«Вимагати поновлення порушених прав власника свідоцтва може за його згодою також особа, яка придбала ліцензію»;

16) статтю 21 викласти в такій редакції:

«Стаття 21. Способи захисту прав

1. Захист прав на знак здійснюється у судовому та іншому встановленому законом порядку.

2. Юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у зв'язку з застосуванням цього Закону.

Суди відповідно до їх компетенції розв'язують, зокрема, спори про:

встановлення власника свідоцтва;

укладання та виконання ліцензійних договорів;

порушення прав власника свідоцтва»;

17) у статті 22 слово «статтею» замінити словами та цифрами «пунктами 1—3 статті»;

18) пункт 2 статті 24 викласти в такій редакції:

«2. У разі реєстрації знака в іноземних державах згідно з Мадридською угодою про міжнародну реєстрацію знаків та/або Протоколом до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків заявка на міжнародну реєстрацію та відповідні їй заява про територіальне розширення і заява про продовження міжнародної реєстрації подаються через Установу за умови сплати національного збору за подання кожної з них»;

19) доповнити статтею 25 такого змісту:

«Стаття 25. Охорона прав на добре відомий знак

1. Охорона прав на добре відомий знак здійснюється згідно з статтею 6 bis Паризької конвенції про охорону промислової власності та цим Законом на підставі визнання знака добре відомим Апеляційною палатою або судом.

2. При визначенні того, чи є знак добре відомим в Україні, можуть розглядатися, зокрема, такі фактори, якщо вони є доречними:

ступінь відомості чи визнання знака у відповідному секторі суспільства;

тривалість, обсяг та географічний район будь-якого використання знака;

тривалість, обсяг та географічний район будь-якого просування знака, включаючи рекламування чи оприлюднення та представлення на ярмарках чи виставках товарів та/або послуг, щодо яких знак застосовується;

тривалість та географічний район будь-яких реєстрацій та/або заявок на реєстрацію знака за умови, що знак використовується чи є визнаним;

свідчення успішного відстоювання прав на знак, зокрема територія, на якій знак визнано добре відомим компетентними органами;

цінність, що асоціюється зі знаком.

3. Порядок визнання Апеляційною палатою знака добре відомим в Україні встановлюється Установою. За подання заяви про визнання знака добре відомим сплачується збір.

Рішення Апеляційної палати щодо визнання знака добре відомим в Україні може бути оскаржено у судовому порядку.

4. З дати, на яку за визначенням Апеляційної палати чи суду знак став добре відомим в Україні, йому надається правова охорона така сама, якби цей знак був заявлений на реєстрацію в Україні. При цьому вона поширюється також на товари і послуги, що не споріднені з тими, для яких знак визнано добре відомим в Україні, якщо використання цього знака іншою особою стосовно таких товарів і послуг вказуватиме на зв'язок між ними та власником добре відомого знака і його інтересам, ймовірно, буде завдано шкоди таким використанням».

7. У Законі України «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 8, ст. 28; 1999 р., № 34, ст. 274; 2001 р., № 8, ст. 37; 2002 р., № 16, ст. 114, № 35, ст. 256):

1) у статті 1:

абзац третій доповнити словами «та інших питань, віднесених до її компетенції цим Законом»;

абзац дванадцятий після слів «топографії ІМС» доповнити словами «чи набула прав заявника в іншому встановленому законом порядку»;

2) у статті 4:

у пункті 3:

в абзаці першому слова «за умови, що від цієї дати до дати подачі заявки до Установи пройшло не більше ніж два роки» виключити;

останнє речення абзацу другого виключити;

3) статтю 6 доповнити пунктом 4 такого змісту:

«4. У разі перегляду умов угоди щодо складу авторів Установа за спільним клопотанням осіб, зазначених у заявці як автори, а також авторів, не зазначених у заявці як такі, вносить зміни до відповідних документів у порядку, що встановлюється Установою»;

4) у статті 8 слова «не відхилена» замінити словами «за нею Установою не прийнято рішення про відмову в реєстрації топографії ІМС, можливості оскарження якого вичерпані»;

5) у статті 9:

пункт 3 викласти в такій редакції:

«3. Заявка на реєстрацію топографії ІМС повинна стосуватися тільки однієї топографії ІМС»;

пункт 11 викласти в такій редакції:

«11. За подання заявки сплачується збір. Документ про сплату збору повинен надійти до Установи разом із заявкою або протягом двох місяців від дати подання заявки. Цей строк продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання»;

6) статті 10, 11 та 12 викласти в такій редакції:

«Стаття 10. Дата подання заявки

1. Датою подання заявки є дата одержання Установою заявки, що відповідає вимогам пунктів 4—6 статті 9 цього Закону.

2. Дата подання заявки встановлюється згідно з пунктами 8 та 9 статті 11 цього Закону.

Стаття 11. Експертиза заявки

1. Експертиза заявки має статус науково-технічної експертизи і проводиться закладом експертизи відповідно до цього Закону та правил, встановлених на його основі Установою.

2. Заклад експертизи здійснює інформаційну діяльність, необхідну для проведення експертизи заявок, і є центром міжнародного обміну виданнями відповідно до Конвенції про міжнародний обмін виданнями, прийнятої 3 грудня 1958 року Генеральною конференцією Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури.

3. Кінцеві результати експертизи ▼

заявки, що не вважається відкликаною або не відкликана, відображаються в обґрунтованому висновку експертизи за заявкою, що набирає чинності після затвердження його Установою. На підставі такого висновку Установа приймає рішення про реєстрацію топографії ІМС або про відмову в реєстрації топографії ІМС. Рішення Установи надсилається заявнику.

Заявник має право протягом місяця від дати одержання ним рішення Установи затребувати копії матеріалів, що протиставлені заявці. Ці копії надсилаються заявнику протягом місяця.

4. Заявник має право з власної ініціативи чи на запрошення закладу експертизи особисто або через свого представника брати участь у встановленому Установою порядку в розгляді питань, що виникли під час проведення експертизи.

5. Заявник має право вносити до заявки виправлення помилок та зміни свого імені (найменування) і своєї адреси, адреси для листування, імені та адреси свого представника.

Заявник може вносити до заявки зміни, пов'язані зі зміною особи заявника, за умови згоди зазначених у заявці інших заявників. Такі зміни може за згодою всіх заявників вносити також особа, яка бажає стати заявником.

Ці виправлення та зміни враховуються в матеріалах заявки, якщо вони одержані закладом експертизи не пізніше одержання ним документа про сплату державного мита за реєстрацію топографії ІМС.

За подання заяви про виправлення помилки або про внесення будь-якої із зазначених змін сплачується збір, за умови, що помилка не є очевидною чи технічною, а зміна виникла через залежні від подавця заяви обставини.

6. Заклад експертизи може вимагати від заявника надання додаткових матеріалів, якщо без них проведення експертизи неможливе, або у разі виникнення обґрунтованих сумнівів у достовірності будь-яких відомостей чи елементів, що містяться в матеріалах заявки.

Заявник має право протягом місяця від дати одержання ним повідомлення чи висновку закладу експертизи із вимогою про надання додаткових матеріалів затребувати від нього копії матеріалів, що протиставлені заявці.

Додаткові матеріали мають бути подані заявником протягом двох місяців від дати одержання ним повідомлення чи висновку закладу експертизи або копій матеріалів, що протиставлені заявці. Строк подання додаткових матеріалів продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Цей строк, пропущений з поважних причин, поновлюється, якщо протягом шести місяців від його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Якщо заявник не подасть додаткові матеріали у встановлений строк, то заявка вважається відкликаною, про що йому надсилається повідомлення.

7. Під час проведення експертизи:

встановлюється дата подання заявки на підставі статті 10 цього Закону;

визначається, чи є об'єкт, що заявляється, топографією ІМС;

заявка перевіряється на відповідність формальним вимогам статті 9 цього Закону та правилам, встановленим на його основі Установою;

документ про сплату збору за подання заявки перевіряється на відповідність встановленим вимогам.

8. За відповідності матеріалів заявки вимогам статті 10 цього Закону та наявності документа про сплату збору за подання заявки заявнику надсилається повідомлення про встановлену дату подання заявки.

9. У разі невідповідності матеріалів заявки вимогам статті 10 цього Закону заявнику негайно надсилається про це повідомлення. Якщо невідповідність усунуто протягом двох місяців від дати одержання заявником повідомлення, то датою подання заявки вважається дата одержання закладом експертизи виправлених матеріалів. В іншому разі заявка вважається неподаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

10. У разі порушення вимог пункту 11 статті 9 цього Закону заявка вважається відкликаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

11. Якщо є підстави вважати, що заявлений об'єкт належить до об'єктів, зазначених у пункті 2 статті 4 цього Закону, або документи заявки не відповідають формальним вимогам статті 9 цього Закону та правил, встановлених на його основі Установою, чи документ про сплату збору за подання заявки не відповідає встановленим вимогам, то заклад експертизи надсилає заявнику про це обґрунтований попередній висновок з пропозицією надати мотивовану відповідь з усуненням, у разі необхідності, зазначених у висновку недоліків.

Відповідь заявника надається у строк, встановлений пунктом 6 цієї статті для додаткових матеріалів, та береться до уваги під час підготовки висновку експертизи за заявкою.

12. У разі відмови в реєстрації топографії ІМС надані заявником матеріали, що ідентифікують топографію ІМС, і зразки ІМС, що включають дану топографію, зберігаються протягом року від дати прийняття рішення про відмову в реєстрації топографії ІМС. Після цього строку на вимогу заявника зазначені матеріали повертаються заявнику, а за відсутності такої вимоги вони знищуються.

Стаття 12. Реєстрація топографії ІМС

1. Після прийняття рішення про реєстрацію заявленої топографії ІМС Установа здійснює реєстрацію заявленої топографії ІМС, для чого вносить до Реєстру відповідні відомості.

Форма Реєстру та порядок його ведення визначаються Установою.

2. Державна реєстрація топографії ІМС здійснюється за наявності документів про сплату державного мита за реєстрацію топографії ІМС і збору за публікацію про реєстрацію топографії ІМС. Зазначені мито та збір сплачуються після надходження до заявника рішення про реєстрацію топографії ІМС.

Якщо протягом трьох місяців від дати одержання заявником рішення про реєстрацію заявленої топографії ІМС документи про сплату державного мита за реєстрацію топографії ІМС і збору за публікацію про реєстрацію топографії ІМС у розмірі та порядку, визначених законодавством, до закладу експертизи не надійшли, заявка вважається відкликаною.

Строк надходження цих документів продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Цей строк, пропущений з поважних причин, поновлюється, якщо протягом шести місяців від його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

3. Після внесення до Реєстру відомостей щодо реєстрації топографії ІМС будь-яка особа має право ознайомитися з ними у порядку, що визначається Установою, та одержати відповідно до свого клопотання виписку з Реєстру щодо відомостей про топографію ІМС, за умови сплати збору за подання цього клопотання.

4. Помилки у внесених до Реєстру відомостях виправляються за ініціативою власника свідоцтва або Установи.

До Реєстру за ініціативою власника свідоцтва можуть бути внесені зміни згідно з установленим переліком можливих змін. За внесення до Реєстру змін щодо реєстрації топографії ІМС сплачується збір.

5. Реєстрація топографії ІМС здійснюється під відповідальність заявника за її охороноздатність»;

7) у статті 13:

пункт 1 викласти в такій редакції:

«1. Одночасно з державною реєстрацією топографії ІМС здійснюється публікація в офіційному бюлетені відомостей про реєстрацію топографії ІМС, визначених в установленому порядку»;

пункт 2 доповнити реченням такого змісту: «За ознайомлення з матеріалами заявки сплачується збір»;

8) статтю 14 доповнити пунктом 4 такого змісту:

«4. У випадку втрати чи зіпсування свідоцтва його власнику видається дублікат свідоцтва у порядку, встановленому Установою. За видачу дубліката свідоцтва сплачується збір»;

9) статтю 15 викласти в такій редакції:

«Стаття 15. Оскарження рішення за заявкою

1. Заявник може оскаржити рішення Установи за заявкою у судовому порядку, а також до Апеляційної палати протягом двох місяців від дати одержання рішення Установи чи копій матеріалів, затребуваних відповідно до пункту 3 статті 11 цього Закону.

2. Якщо рішення Установи за заявкою оскаржено у судовому порядку після державної реєстрації топографії ІМС, то суд вирішує разом і питання щодо дійсності відповідного свідоцтва.

3. Право оскаржити рішення Установи до Апеляційної палати втрачається у разі сплати державного мита за реєстрацію топографії ІМС.

4. Оскарження рішення Установи до Апеляційної палати здійснюється шляхом подання заперечення проти рішення у порядку, встановленому цим Законом та на його основі регламентом Апеляційної палати, затвердженим Установою. За подання заперечення сплачується збір. Якщо збір не сплачено у строк, зазначений у пункті 1 цієї статті, заперечення вважається неподаним, про що заявнику надсилається повідомлення.

5. У разі одержання Апеляційною палатою заперечення та документа про сплату збору за подання заперечення діловодство за заявкою зупиняється до затвердження рішення Апеляційної палати.

6. Заперечення проти рішення Установи за заявкою розглядається згідно з регламентом Апеляційної палати, протягом двох місяців від дати одержання заперечення та документа про сплату збору за подання заперечення, в межах мотивів, викладених заявником у запереченні та під час його розгляду. Строк розгляду заперечення продовжується за ініціативою заявника, але не більше ніж на два місяці, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

7. За результатами розгляду заперечення Апеляційна палата приймає мотивоване рішення, що затверджується наказом Установи та надсилається заявнику.

У разі задоволення заперечення повністю або частково збір за подання заперечення підлягає поверненню.

8. До затвердження рішення Апеляційної палати, в місячний строк від дати його прийняття, керівник Установи може внести мотивований письмовий протест на це рішення, який має бути розглянутий протягом місяця. Рішення Апеляційної палати, прийняте цим протестом, є остаточним і може бути скасоване лише судом.

9. Рішення Апеляційної палати заявник може оскаржити у судовому порядку протягом двох місяців від дати одержання рішення»;

10) у статті 16:

абзац десятий пункту 3 викласти в такій редакції:

«пропонування для продажу, в тому числі через Інтернет, продаж та інше введення в цивільний оборот або зберігання в зазначених цілях ІМС, виготовлених із застосуванням топографії ІМС, та будь-яких виробів, що містять такі ІМС»;

абзац другий пункту 5 замінити абзацами такого змісту:

«Сторона договору має право на офіційне загальнодоступне інформування інших осіб про передачу права власності на топографію ІМС або видачу ліцензії на використання топографії ІМС. Таке інформування здійснюється шляхом публікації в офіційному бюлетені відомостей в обсязі та порядку, встановлених Установою, з одночасним внесенням їх до Реєстру.

За опублікування зазначених відомостей та запропонованих стороною договору змін до відомостей про видачу ліцензії сплачуються збори»;

11) абзац п'ятий пункту 1 статті 17 доповнити словами «з повідомленням про таке використання власника прав на топографію ІМС одразу як це стане практично можливим та виплатою йому відповідної компенсації»;

12) статтю 19 викласти в такій редакції:

«Стаття 19. Використання зареєстрованої топографії ІМС без дозволу власника прав на неї

1. З метою забезпечення здоров'я населення, екологічної безпеки та інших інтересів суспільства Кабінет Міністрів України може дозволити використання зареєстрованої топографії ІМС визначеній ним особі без згоди власника прав на топографію ІМС у разі його безпідставної відмови видати ліцензію на її використання. При цьому:

1) дозвіл на таке використання надається виходячи з конкретних обставин;

2) обсяг і тривалість такого використання визначаються ціллю наданого дозволу, воно має бути лише некомерційним використанням органами державної влади чи виправленням антиконкурентної практики за рішенням відповідного органу державної влади;

3) дозвіл на таке використання не позбавляє власника прав на зареєстровану топографію ІМС права надавати дозволи на її використання;

4) право на таке використання не передається, крім випадку, коли воно передається разом з тією частиною підприємства чи ділової практики, в якій здійснюється це використання;

5) використання дозволяється в першу чергу для забезпечення потреб внутрішнього ринку;

6) про надання дозволу на використання зареєстрованої топографії ІМС власнику прав на неї надсилається повідомлення одразу, як це стане практично можливим;

7) дозвіл на використання відміняється, якщо перестають існувати обставини, через які його видано;

8) власнику прав на зареєстровану топографію ІМС сплачується адекватна компенсація відповідно до економічної цінності топографії ІМС.

2. Рішення Кабінету Міністрів України про надання дозволу на використання зареєстрованої топографії ІМС, строк і умови його надання, відміну дозволу на використання, розмір та порядок виплати винагороди власнику прав на зареєстровану топографію ІМС можуть бути оскаржені в судовому порядку»;

13) у статті 20:

пункт 1 доповнити підпунктом «в» такого змісту:

«в) реєстрації топографії ІМС внаслідок подання заявки з порушенням прав інших осіб»;

пункт 2 виключити;

14) статті 21 та 22 викласти в такій редакції:

«Стаття 21. Порушення прав власника зареєстрованої топографії ІМС

1. Порушенням прав власника зареєстрованої топографії ІМС, що тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством України, вважається будь-яке посягання на його права, передбачені статтею 16 цього Закону.

2. На вимогу власника прав на зареєстровану топографію ІМС таке порушення повинно бути припинено, а порушник зобов'язаний відшкодувати власнику прав заподіяні збитки.

Вимагати поновлення порушених прав власника зареєстрованої топографії ІМС може за його згодою також особа, яка придбала ліцензію.

Стаття 22. Способи захисту прав

1. Захист прав на топографію ІМС здійснюється у судовому та іншому встановленому законом порядку.

2. Юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у зв'язку з застосуванням цього Закону.

Суди відповідно до їх компетенції розв'язують, зокрема, спори про:

авторство на топографію ІМС;

встановлення факту використання топографії ІМС;

встановлення власника свідоцтва;

порушення прав власника свідоцтва;

укладання та виконання ліцензійних договорів;

компенсації»;

15) у тексті Закону слово «обіг» замінити словом «оборот».

8. У Законі України «Про охорону прав на зазначення походження товарів» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 32, ст. 267; 2001 р., № 8, ст. 37; 2002 р., № 16, ст. 114):

1) у статті 1:

абзац третій доповнити словами «та інших питань, віднесених до її компетенції цим Законом»;

абзац сьомий доповнити реченням такого змісту: «Ним може бути і назва географічного місця, яка вживається для позначення товару або як складова частина такого позначення»;

в абзацах одинадцятому та дванадцятому слова «як позначення у назві» замінити словами «для позначення»;

2) у частині першій статті 5 слова «за винятком тих, що встановлені міжнародними договорами України» замінити словами «відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України»;

3) частину другу статті 7 виключити;

4) у статті 8:

у підпункті «б» частини першої слова «суспільним інтересам» замінити словами «публічному порядку»;

у частині третій слова «товарний знак» замінити словами «знак для товарів і послуг»;

5) у статті 11:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Експертиза заявки має статус науково-технічної експертизи і проводиться закладом експертизи відповідно до цього Закону та правил, встановлених на його основі Установою.

Заклад експертизи здійснює інформаційну діяльність, необхідну для проведення експертизи заявок, і є центром міжнародного обміну виданнями відповідно до Конвенції про міжнародний обмін виданнями, прийнятої 3 грудня 1958 року Генеральною конференцією Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури»;

частину дев'яту доповнити реченням такого змісту: «За ознайомлення з матеріалами заявки сплачується збір»;

6) статтю 13 викласти в такій редакції:

«Стаття 13. Оскарження рішення за заявкою

1. Заявник може оскаржити рішення Установи за заявкою у судовому порядку, а також до Апеляційної палати протягом двох місяців від дати одержання рішення Установи.

2. Якщо рішення Установи за заявкою оскаржено у судовому порядку після реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання кваліфікованого зазначення походження товару, то суд вирішує разом і питання щодо дійсності відповідної реєстрації.

3. Право оскаржити рішення Установи до Апеляційної палати втрачається у разі сплати державного мита за видачу свідоцтва.

4. Оскарження рішення Установи до Апеляційної палати здійснюється шляхом подання заперечення проти рішення у порядку, встановленому цим Законом та на його основі регламентом Апеляційної палати, затвердженим Установою. За подання заперечення сплачується збір. Якщо збір не сплачено у строк, зазначений у частині першій цієї статті, заперечення вважається неподаним, про що заявнику надсилається повідомлення.

5. У разі одержання Апеляційною палатою заперечення та документа про сплату збору за подання заперечення діловодство за заявкою зупиняється до затвердження рішення Апеляційної палати.

6. Заперечення проти рішення Установи за заявкою розглядається згідно з регламентом Апеляційної палати, протягом двох місяців від дати одержання заперечення та документа про сплату збору за подання заперечення, в межах мотивів, викладених заявником у запереченні та під час його розгляду. Строк розгляду заперечення продовжується за ініціативою заявника, але не більше ніж на два місяці, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

7. За результатами розгляду заперечення Апеляційна палата приймає мотивоване рішення, що затверджується наказом Установи та надсилається заявнику.

У разі задоволення заперечення повністю або частково збір за подання заперечення підлягає поверненню.

8. До затвердження рішення Апеляційної палати, в місячний строк від дати його прийняття, керівник Установи може внести мотивований письмовий протест на це рішення, який має бути розглянутий протягом місяця. Рішення Апеляційної палати, прийняте за цим протестом, є остаточним і може бути скасоване лише судом.

9. Заявник може оскаржити затверджене Установою рішення Апеляційної палати у судовому порядку протягом двох місяців від дати одержання рішення»;

7) частину сьому статті 14 виключити;

8) у статті 15:

частину першу доповнити абзацом другим такого змісту:

«Строк сплати державного мита продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Цей строк, пропущений з поважних причин, поновлюється, якщо протягом шести місяців від його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання»;

доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«5. У випадку втрати чи зіпсування свідоцтва його власнику видається дублікат свідоцтва у порядку, встановленому Установою. За видачу дубліката свідоцтва сплачується збір»;

9) у підпункті «б» частини четвертої статті 17 слово «неправомірного» виключити;

10) в абзаці першому частини другої статті 20 слова «може бути визнана судом недійсною, якщо вона» замінити словами «та свідоцтво, що посвідчує право на використання кваліфікованого зазначення походження товару, можуть бути визнані судом недійсними, якщо реєстрація»;

11) у статті 21:

у назві слово «охорони» виключити;

підпункт «а» частини третьої викласти в такій редакції:

«а) за рішенням суду у зв'язку з втратою товаром особливих властивостей або інших характеристик, описаних у Реєстрі, від дати, встановленої судом»;

12) у статті 23:

частину другу та абзац перший частини третьої після слова «свідоцтва» доповнити словами «про реєстрацію права»;

у підпункті «а» частини третьої та підпункті «б» частини четвертої слово «право» замінити словами «реєстрацію права»;

13) статтю 24 виключити;

14) статтю 25 викласти в такій редакції:

«Стаття 25. Способи захисту прав

1. Захист прав на зазначення походження товару здійснюється у судовому та іншому встановленому законом порядку.

2. Юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у зв'язку з застосуванням цього Закону.

Суди відповідно до їх компетенції розв'язують, зокрема, спори про:

правомірність реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару;

встановлення факту використання кваліфікованого зазначення походження товару;

порушення прав власника свідоцтва про реєстрацію права на використання кваліфікованого зазначення походження товару;

компенсації».

9. У Законі України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 37, ст. 307; 2001 р., № 8, ст. 37; 2002 р., № 16, ст. 114, № 35, ст. 256):

1) у статті 1:

абзац третій доповнити словами «та інших питань, віднесених до її компетенції цим Законом»;

абзац четвертий викласти в такій редакції:

«винахід (корисна модель) — результат інтелектуальної діяльності людини в будь-якій сфері технології»;

абзац п'ятий виключити;

абзац тринадцятий викласти в такій редакції:

«винахідник — людина, інтелектуальною, творчою діяльністю якої створено винахід (корисну модель)»;

в абзаці шістнадцятому слова «та експертизи на локальну новизну» виключити;

абзаци двадцять перший і двадцять другий виключити;

в абзаці двадцять шостому слова «(деклараційного патенту) на винахід чи деклараційного патенту на корисну модель» виключити;

абзац двадцять сьомий після слова «заявку» доповнити словами «чи набула прав заявника в іншому встановленому законом порядку»;

в абзаці двадцять дев'ятому слова «з охорони» замінити словами «про охорону»;

2) у статті 6:

у частині першій слова «суспільним інтересам» замінити словами «публічному порядку»;

частини другу та третю викласти в такій редакції:

«2. Об'єктом винаходу (корисної моделі), правова охорона якому (якій) надається згідно з цим Законом, може бути:

продукт (пристрій, речовина, штам мікроорганізму, культура клітин рослини і тварини тощо);

процес (спосіб), а також нове застосування відомого продукту чи процесу.

3. Правова охорона згідно з цим Законом не поширюється на такі об'єкти технології:

сорти рослин і породи тварин;

біологічні в своїй основі процеси відтворення рослин та тварин, що не відносяться до небіологічних та мікробіологічних процесів;

топографії інтегральних мікросхем;

результати художнього конструювання»;

абзац п'ятий частини четвертої доповнити реченням такого змісту: «За подання клопотання сплачується збір»;

3) у статті 12:

в абзаці другому частини п'ятої слова «з проведенням кваліфікаційної експертизи» виключити;

у частині одинадцятій:

абзац перший доповнити реченням такого змісту: «Цей строк продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання»;

абзац другий виключити;

4) статті 13 та 14 викласти в такій редакції:

«Стаття 13. Дата подання заявки

1. Датою подання заявки є дата одержання Установою матеріалів, що містять принаймні:

заяву у довільній формі про видачу патенту (деклараційного патенту), викладену українською мовою;

відомості про заявника та його адресу, викладені українською мовою;

матеріал, що справляє враження опису винаходу (корисної моделі), викладений українською або іншою мовою. В останньому випадку для збереження дати подання заявки переклад цього матеріалу українською мовою повинен надійти до Установи протягом двох місяців від дати подання заявки.

2. Дата подання заявки встановлюється згідно з частинами десятою, одинадцятою та дванадцятою статті 16 цього Закону.

Стаття 14. Міжнародна заявка

1. Порядок одержання патенту на підставі міжнародної заявки є таким самим, як порядок одержання патенту на підставі національної заявки, за винятками, що випливають з Договору про патентну кооперацію.

2. Експертиза міжнародної заявки проводиться за умови одержання закладом експертизи до спливу 31 місяця від її дати пріоритету поданих заявником перекладу цієї заявки українською мовою та документа про сплату збору за подання заявки. Цей строк продовжується, але не більше ніж на 2 місяці, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

З одержанням у встановлений строк зазначених документів заявнику надсилається повідомлення про прийняття міжнародної заявки на експертизу.

3. У разі невиконання вимог частини другої цієї статті дія міжнародної заявки в Україні вважається припиненою. Якщо заявник виконав принаймні одну з цих вимог, то про таке припинення йому надсилається повідомлення.

4. За клопотанням заявника дію міжнародної заявки в Україні може бути поновлено, якщо вимоги частини другої цієї статті не були виконані з поважних причин. За подання клопотання сплачується збір.

Таке клопотання може бути подано протягом 2 місяців від дати припинення обставин, що стали причиною недотримання встановленого частиною другою цієї статті строку в 31 місяць, або протягом 12 місяців від його спливу, залежно від того, який з них настає першим. При цьому на дату подання клопотання заявник має виконати всі дії щодо заявки, передбачені цим Законом, які мали бути виконаними на цю дату.

5. Якщо на дату одержання закладом експертизи клопотання про поновлення дії міжнародної заявки в Україні вимоги частини четвертої цієї статті не виконані, заявнику надсилається повідомлення про можливість відмови у задоволенні клопотання.

Якщо протягом 2 місяців від дати одержання заявником цього повідомлення невідповідність вимогам частини четвертої цієї статті не буде усунуто, заявнику надсилається повідомлення про відмову у задоволенні клопотання.

6. Установа публікує в своєму офіційному бюлетені визначені нею відомості про міжнародну заявку, прийняту на експертизу міжнародну заявку»;

5) у статті 15:

у частині першій та в абзаці першому частини другої слова «з охорони» замінити словами «про охорону»;

доповнити частиною восьмою такого змісту:

«8. Пріоритет винаходу (корисної моделі) може бути встановлено за датою одержання закладом експертизи додаткових матеріалів, оформлених відповідно до частини сьомої статті 16 цього Закону як самостійна заявка, якщо ця заявка подана протягом трьох місяців від дати одержання заявником повідомлення про те, що зазначені матеріали не беруться до уваги під час експертизи заявки, до якої вони були додані»;

6) статтю 16 викласти в такій редакції:

«Стаття 16. Експертиза заявки

1. Експертиза заявки має статус науково-технічної експертизи, складається з попередньої експертизи, формальної експертизи та, за заявкою стосовно патенту на винахід (секретний винахід), — кваліфікаційної експертизи і проводиться закладом експертизи відповідно до цього Закону та правил, встановлених на його основі Установою.

2. Заклад експертизи здійснює інформаційну діяльність, необхідну для проведення експертизи заявок, і є центром міжнародного обміну виданнями відповідно до Конвенції про міжнародний обмін виданнями, прийнятої 3 грудня 1958 року Генеральною конференцією Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури.

3. Кінцеві результати експертизи заявки, що не вважається відкликаною або не відкликана, відображаються в обґрунтованому висновку експертизи за заявкою, що набирає чинності після затвердження його Установою. На підставі такого висновку Установа приймає рішення про видачу патенту або про відмову у видачі патенту. Рішення Установи надсилається заявнику.

Заявник має право протягом місяця від дати одержання ним рішення Установи затребувати копії матеріалів, що протиставлені заявці. Ці копії надсилаються заявнику протягом місяця.

4. Заявник має право з власної ініціативи чи на запрошення закладу експертизи особисто або через свого представника брати участь у встановленому Установою порядку в розгляді питань, що виникли під час проведення експертизи.

5. Заявник має право вносити до заявки виправлення помилок та зміни свого імені (найменування) і своєї адреси, адреси для листування, імені та адреси свого представника.

Заявник може вносити до заявки зміни, пов'язані зі зміною особи заявника, за умови згоди зазначених у заявці інших заявників. Такі зміни може за згодою всіх заявників вносити також особа, яка бажає стати заявником.

Ці виправлення та зміни враховуються, якщо вони одержані закладом експертизи не пізніше одержання ним документа про сплату державного мита за видачу патенту.

При публікації відомостей про заявку на видачу патенту на винахід зазначені виправлення та зміни враховуються, якщо вони надійшли до закладу експертизи за 6 місяців до дати публікації.

За подання заяви про виправлення помилки або про внесення будь-якої із зазначених змін сплачується збір, за умови, що помилка не є очевидною чи технічною, а зміна виникла через залежні від подавця заяви обставини.

6. Заклад експертизи може вимагати від заявника надання додаткових матеріалів, якщо без них проведення експертизи неможливе, або у разі виникнення обґрунтованих сумнівів у достовірності будь-яких відомостей чи елементів, що містяться в матеріалах заявки.

Заявник має право протягом місяця від дати одержання ним повідомлення чи висновку закладу експертизи із вимогою про надання додаткових матеріалів затребувати від нього копії матеріалів, що протиставлені заявці.

Додаткові матеріали мають бути подані заявником протягом двох місяців від дати одержання ним повідомлення чи висновку закладу експертизи або копій матеріалів, що протиставлені заявці. Строк подання додаткових матеріалів продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Цей строк, пропущений з поважних причин, поновлюється, якщо протягом шести місяців від його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Якщо заявник не подасть додаткові матеріали у встановлений строк, то заявка вважається відкликаною, про що йому надсилається повідомлення.

7. Якщо заявником подано додаткові матеріали, то в процесі експертизи з'ясовується, чи не виходять вони за межі розкритої у поданій заявці суті винаходу (корисної моделі).

Додаткові матеріали виходять за межі розкритої у поданій заявці суті винаходу (корисної моделі), якщо вони містять ознаки, які необхідно включити до формули винаходу (корисної моделі).

Додаткові матеріали в частині, що виходить за межі розкритої у поданій заявці суті винаходу (корисної моделі), не беруться до уваги під час експертизи заявки і можуть бути, після одержання відповідного повідомлення закладу експертизи, оформлені заявником як самостійна заявка.

8. Під час проведення попередньої експертизи заявка, яка не містить пропозиції заявника щодо віднесення винаходу (корисної моделі) до державної таємниці, розглядається на предмет наявності в ній відомостей, які можуть бути віднесені згідно із Зводом відомостей, що становлять державну таємницю, до державної таємниці.

За наявності в заявці таких відомостей, а також якщо заявка містить пропозицію заявника про віднесення винаходу (корисної моделі) до державної таємниці, матеріали заявки надсилаються відповідному Державному експерту з питань таємниць (далі — Державний експерт) для прийняття рішення щодо віднесення винаходу (корисної моделі) до державної таємниці.

Державний експерт надсилає своє рішення разом з матеріалами заявки до закладу експертизи протягом місяця від дати одержання ним матеріалів заявки.

Строк, протягом якого може діяти рішення про віднесення інформації, викладеної у заявці, до державної таємниці, встановлюється Державним експертом з урахуванням ступеня секретності інформації.

Якщо Державний експерт прийняв рішення про віднесення заявленого винаходу (корисної моделі) до державної таємниці, він визначає коло осіб, які можуть мати доступ до нього, і все наступне діловодство за заявкою здійснюється у режимі секретності.

Про рішення Державного експерта заклад експертизи негайно повідомляє заявника. Якщо у заявці не було пропозиції заявника про віднесення винаходу (корисної моделі) до державної таємниці, а Державний експерт відніс винахід (корисну модель) до державної таємниці, то заявник, у разі незгоди, може подати до закладу експертизи мотивоване клопотання про розсекречування матеріалів заявки чи оскаржити рішення Державного експерта до суду.

9. Під час проведення формальної експертизи:

встановлюється дата подання заявки на підставі статті 13 цього Закону;

визначається, чи належить об'єкт, що заявляється, до об'єктів технології, зазначених у частині другій статті 6 цього Закону, та чи не відноситься він до об'єктів технології, зазначених у частині третій статті 6 цього Закону;

заявка перевіряється на відповідність формальним вимогам статті 12 цього Закону та правилам, встановленим на його основі Установою;

документ про сплату збору за подання заявки перевіряється на відповідність встановленим вимогам.

10. За відповідності матеріалів заявки вимогам статті 13 цього Закону та наявності документа про сплату збору за подання заявки заявнику надсилається повідомлення про встановлену дату подання заявки.

11. У разі невідповідності матеріалів заявки вимогам статті 13 цього Закону заявнику негайно надсилається про це повідомлення. Якщо невідповідність усунуто протягом двох місяців від дати одержання заявником повідомлення, то датою подання заявки вважається дата одержання закладом експертизи виправлених матеріалів. В іншому разі заявка вважається неподаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

12. Якщо в матеріалах заявки, що відповідає вимогам статті 13 цього Закону, є посилання на креслення, але такого креслення в ній немає, заявнику надсилається про це повідомлення і пропонується на його вибір надіслати креслення чи вилучити посилання на нього у заявці. У разі подання креслення протягом двох місяців від дати одержання заявником повідомлення датою подання заявки вважається дата одержання закладом експертизи креслення. Якщо у цей строк заявник не зробить запропонованого йому вибору, то заявка вважається неподаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

13. У разі порушення вимог частини одинадцятої статті 12 цього Закону заявка вважається відкликаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

14. За належності об'єкта, що заявляється, до об'єктів технології, зазначених у частині другій статті 6 цього Закону, відповідності документів заявки формальним вимогам до них статті 12 цього Закону та правил, встановлених на його основі Установою, та відповідності документа про сплату збору за подання заявки встановленим вимогам заявнику надсилається за заявкою стосовно:

патенту на винахід — повідомлення про завершення формальної експертизи та можливість проведення кваліфікаційної експертизи;

деклараційного патенту на винахід (корисну модель) — рішення Установи про видачу деклараційного патенту на винахід (корисну модель).

15. Якщо є підстави вважати, що заявлений об'єкт не належить до об'єктів технології, зазначених у частині другій статті 6 цього Закону, або заявка не відповідає формальним вимогам статті 12 цього Закону та правил, встановлених на його основі Установою, чи документ про сплату збору за подання заявки не відповідає встановленим вимогам, то заклад експертизи надсилає заявнику про це обґрунтований попередній висновок з пропозицією надати мотивовану відповідь з усуненням, у разі необхідності, зазначених у висновку недоліків.

Відповідь заявника надається у строк, встановлений частиною шостою цієї статті, та береться до уваги під час підготовки висновку експертизи за заявкою.

У випадку порушення вимоги єдності, встановленої частиною четвертою статті 12 цього Закону, заявник повинен зазначити у відповіді винахід (корисну модель), щодо якого слід проводити експертизу заявки, і у разі необхідності внести уточнення до заявки. При цьому щодо інших винаходів (корисних моделей) можуть бути подані самостійні заявки.

Якщо на пропозицію закладу експертизи вимогу єдності не буде виконано, експертиза заявки проводиться щодо винаходу (корисної моделі), зазначеного у його формулі першим.

16. По закінченні 18 місяців від дати подання заявки на видачу патенту на винахід, а якщо заявлено пріоритет, то від дати її пріоритету, Установа публікує у своєму офіційному бюлетені визначені нею відомості про заявку за умови, що вона не відкликана, не вважається відкликаною або за нею не прийнято рішення про відмову у видачі патенту.

За клопотанням заявника Установа публікує відомості про заявку раніше зазначеного строку. За подання клопотання сплачується збір.

Після публікації відомостей про заявку будь-яка особа має право ознайомитися з матеріалами заявки в установленому порядку. За ознайомлення з матеріалами заявки сплачується збір.

У разі виявлення в опублікованих відомостях очевидних помилок заявник має право подати клопотання про їх виправлення.

Відомості про заявку на видачу деклараційного патенту на винахід (корисну модель) не публікуються.

Відомості про заявки, щодо яких Державний експерт прийняв рішення про віднесення їх до державної таємниці, не публікуються.

17. Під час кваліфікаційної експертизи перевіряється відповідність заявленого винаходу умовам патентоздатності, визначеним статтею 7 цього Закону.

Кваліфікаційна експертиза проводиться після одержання закладом експертизи відповідної заяви будь-якої особи та документа про сплату збору за її проведення.

Заявник може подати зазначені заяву та документ протягом трьох років від дати подання заявки. Інша особа може подати їх після публікації відомостей про заявку на винахід, але не пізніше трьох років від дати подання заявки. При цьому вона не бере участі у вирішенні питань щодо заявки, їй надсилається лише затверджений Установою висновок експертизи за заявкою. ▼

(Закінчення. Початок на 14—19-й стор.).

Строк подання зазначених заяви та документа продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Цей строк, пропущений з поважних причин, поновлюється, якщо протягом дванадцяти місяців від його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Якщо заявник не подасть зазначені заяву та документ у встановлений строк, то заявка вважається відкликаною, про що йому надсилається повідомлення.

18. Якщо є підстави вважати, що заявлений винахід не відповідає умовам патентоздатності, то заклад експертизи надсилає заявнику про це обґрунтований попередній висновок з пропозицією надати мотивовану відповідь з усуненням, у разі необхідності, зазначених у висновку недоліків.

Відповідь заявника надається у строк, встановлений частиною шостою цієї статті для додаткових матеріалів, та береться до уваги під час підготовки висновку експертизи за заявкою. При цьому питання щодо дотримання вимоги єдиності винаходу вирішуються відповідно до частини п'ятнадцятої цієї статті»;

7) статтю 17 після слова «патенту» доповнити словами «(деклараційного патенту) на секретний винахід чи деклараційного патенту на секретну корисну модель або до дати сплати державного мита за видачу патенту (деклараційного патенту) на винахід чи деклараційного патенту на корисну модель»;

8) статтю 18 доповнити частиною третьою такого змісту:

«За подання заяви про перетворення заявки сплачується збір»;

9) статтю 20 виключити;

10) у статті 21:

у частині першій слово «дванадцятою» замінити словом «шістнадцятою»;

у частині четвертій слова «її публікації» замінити словами «публікації відомостей про неї»;

11) у статті 22:

частину другу викласти в такій редакції:

«2. Державна реєстрація патенту (деклараційного патенту) на винахід та деклараційного патенту на корисну модель здійснюється за наявності документів про сплату державного мита за його видачу і збору за публікації про видачу патенту. Зазначені мито та збір сплачуються після надходження до заявника рішення про видачу патенту.

Якщо протягом трьох місяців від дати надходження до заявника рішення про видачу патенту документи про сплату державного мита за видачу патенту і збору за публікації про видачу патенту до закладу експертизи не надійшли, державна реєстрація патенту не здійснюється, а заявка вважається відкликаною.

Строк надходження цих документів продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Цей строк, пропущений з поважних причин, поновлюється, якщо протягом шести місяців від його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання»;

абзац перший частини третьої викласти у такій редакції:

«Після внесення до Реєстру відомостей будь-яка особа має право ознайомитися з ними у порядку, що визначається Установою, та одержати відповідно до свого клопотання виписку з Реєстру щодо відомостей про певний патент, за умови сплати збору за подання цього клопотання»;

абзац перший частини четвертої викласти в такій редакції:

«4. Помилки у внесених до Реєстру відомостях виправляються за ініціативою власника патенту та Установи»;

12) частину третю статті 23 доповнити реченням такого змісту: «За ознайомлення з матеріалами заявки сплачується збір»;

13) статтю 24 викласти в такій редакції:

«Стаття 24. Оскарження рішення за заявкою

1. Заявник може оскаржити рішення Установи за заявкою у судовому порядку, а також до Апеляційної палати протягом двох місяців від дати одержання рішення Установи чи копій матеріалів, затребуваних відповідно до частини третьої статті 16 цього Закону.

2. Якщо рішення Установи за заявкою оскаржено у судовому порядку після державної реєстрації патенту, то суд вирішує разом і питання щодо дійсності відповідного патенту.

3. Право оскаржити рішення Установи до Апеляційної палати втрачається у разі сплати державного мита за видачу патенту (деклараційного патенту) на винахід чи деклараційного патенту на корисну модель.

4. Оскарження рішення Установи до Апеляційної палати здійснюється шляхом подання заперечення проти рішення у порядку, встановленому цим Законом та на його основі регламентом Апеляційної палати, затвердженим Установою. За подання заперечення сплачується збір. Якщо збір не сплачено у строк, зазначений у частині першій цієї статті, заперечення вважається неподаним, про що заявнику надсилається повідомлення.

5. У разі одержання Апеляційною палатою заперечення та документа про сплату збору за подання заперечення діловодство за заявкою зупиняється до затвердження рішення Апеляційної палати.

6. Заперечення проти рішення Установи за заявкою розглядається згідно з регламентом Апеляційної палати, протягом двох місяців від дати одержання заперечення та документа про сплату збору за подання заперечення, в межах мотивів, викладених заявником у запереченні та під час його розгляду. Строк розгляду заперечення продовжується за ініціативою заявника, але не більше ніж на два місяці, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

7. За результатами розгляду заперечення Апеляційна палата приймає мотивоване рішення, що затверджується наказом Установи та надсилається заявнику.

У разі задоволення заперечення повністю або частково збір за подання заперечення підлягає поверненню.

8. До затвердження рішення Апеляційної палати, в місячний строк від дати його прийняття, керівник Установи може внести мотивований письмовий протест на це рішення, який має бути розглянутий протягом місяця. Рішення Апеляційної палати, прийняте за цим протестом, є остаточним і може бути скасоване лише судом.

9. Заявник може оскаржити затверджене Установою рішення Апеляційної палати у судовому порядку протягом двох місяців від дати одержання рішення»;

14) статтю 25 доповнити частиною четвертою такого змісту:

«4. У випадку втрати чи зіпсування патенту його власнику видається дублікат патенту у порядку, встановленому Установою. За видачу дубліката патенту сплачується збір»;

15) у статті 26:

частину першу викласти в такій редакції:

«Власник деклараційного патенту на винахід або його правонаступник з метою перетворення деклараційного патенту на винахід в патент на винахід може подати стосовно заявки, за якою видано деклараційний патент, заяву проведення кваліфікаційної експертизи заявки. Заява повинна надійти до закладу експертизи не пізніше трьох років від дати подання заявки, за якою видано деклараційний патент. За подання заяви сплачується збір»;

в частині третій слова «за клопотанням про» замінити словами «з метою»;

16) у статті 28:

у частині другій:

абзац п'ятий викласти в такій редакції:

«виготовлення продукту із застосуванням запатентованого винаходу (корисної моделі), застосування такого продукту, пропонування для продажу, в тому числі через Інтернет, продаж, імпорт (ввезення) та інше введення його в цивільний оборот або зберігання такого продукту в зазначених цілях»;

в абзаці шостому слова «способу» та «спосіб» замінити відповідно словами «процесу» та «процес»;

абзац сьомий виключити;

в абзаці дев'ятому слово «Спосіб» замінити словом «Процес»;

доповнити абзацами такого змісту:

«Будь-який продукт, процес виготовлення якого охороняється патентом, за відсутності доказів протилежного вважається виготовленим із застосуванням цього процесу за умови виконання принаймні однієї з двох вимог:

продукт, виготовлений із застосуванням процесу, що охороняється патентом, є новим;

існують підстави вважати, що зазначений продукт виготовлено із застосуванням даного процесу і власник патенту не в змозі шляхом прийнятних зусиль визначити процес, що застосовувався при виготовленні цього продукту.

В такому разі обов'язок доведення того, що процес виготовлення продукту, ідентичного тому, що виготовляється із застосуванням процесу, який охороняється патентом, відрізняється від останнього, покладається на особу, щодо якої є достатні підстави вважати, що вона порушує права власника патенту»;

частину п'яту після слова «власнику» доповнити словом «виключне»;

частину сьому викласти в такій редакції:

«7. Власник патенту має право дати будь-якій особі дозвіл (видати ліцензію) на використання винаходу (корисної моделі) на підставі ліцензійного договору, а щодо секретного винаходу (корисної моделі) такий дозвіл надається тільки за погодженням із Державним експертом»;

у частині восьмій:

абзац другий викласти в такій редакції:

«Сторона договору має право на офіційне загальнодоступне інформування інших осіб про передачу права власності на винахід (корисну модель) або видачу ліцензії на використання винаходу (корисної моделі). Таке інформування здійснюється шляхом публікації в офіційному бюлетені відомостей в обсязі та порядку, встановлених Установою, з одночасним внесенням їх до Реєстру»;

доповнити абзацом третім такого змісту:

«За опублікування зазначених відомостей та запропонованих стороною договору змін до відомостей про видачу ліцензії сплачуються збори»;

17) у статті 30:

в абзаці першому частини першої:

слово «неповністю» замінити словом «недостатньо»;

слова «на умовах невиключної ліцензії» виключити;

в абзаці другому:

слова «на умовах невиключної ліцензії» виключити;

доповнити реченням такого змісту: «При цьому право власника патенту надавати дозволи на використання винаходу (корисної моделі) не обмежується»;

частину третю викласти в такій редакції:

«3. З метою забезпечення здоров'я населення, екологічної безпеки та інших інтересів суспільства Кабінет Міністрів України може дозволити використання запатентованого винаходу (корисної моделі) визначеній ним особі без згоди власника патенту (деклараційного патенту) у разі його безпідставної відмови у видачі ліцензії на використання винаходу (корисної моделі). При цьому:

1) дозвіл на таке використання надається виходячи з конкретних обставин;

2) обсяг і тривалість такого використання визначаються метою наданого дозволу, і у випадку напівпровідникової технології воно має бути лише некомерційним використанням органами державної влади чи виправленням антиконкурентної практики за рішенням відповідного органу державної влади;

3) дозвіл на таке використання не позбавляє власника патенту права надавати дозволи на використання винаходу (корисної моделі);

4) право на таке використання не передається, крім випадку, коли воно передається разом з тією частиною підприємства чи ділової практики, в якій здійснюється це використання;

5) використання дозволяється переважно для забезпечення потреб внутрішнього ринку;

6) про надання дозволу на використання винаходу (корисної моделі) власнику патенту надсилається повідомлення одразу, як це стане практично можливим;

7) дозвіл на використання відміняється, якщо перестають існувати обставини, через які його видано;

8) власнику патенту сплачується адекватна компенсація відповідно до економічної цінності винаходу (корисної моделі).

Рішення Кабінету Міністрів України про надання дозволу на використання винаходу (корисної моделі), строк і умови його надання, відміну дозволу на використання, розмір та порядок виплати винагороди власнику патенту можуть бути оскаржені в судовому порядку»;

абзац другий частини четвертої викласти в такій редакції:

«Якщо зазначена особа не може досягти із власником такого патенту згоди щодо видачі ліцензії, Кабінет Міністрів України має право дозволити їй використання секретного винаходу (корисної моделі) відповідно до частини третьої цієї статті»;

18) у частині другій статті 31:

абзац п'ятий доповнити словами «з повідомленням власника патенту одразу, як це стане практично можливим, та виплатою йому відповідної компенсації»;

останній абзац виключити;

19) у статті 33:

частину першу доповнити пунктом «г» такого змісту:

«г) видачі патенту внаслідок подання заявки з порушенням прав інших осіб»;

20) у статті 34:

частину другу викласти в такій редакції:

«2. На вимогу власника патенту таке порушення повинно бути припинено, а порушник зобов'язаний відшкодувати власнику патенту заподіяні збитки.

Вимагати поновлення порушених прав власника патенту може за його згодою також особа, яка придбала ліцензію»;

21) статтю 35 викласти в такій редакції:

«Стаття 35. Способи захисту прав

1. Захист прав на винахід (корисну модель) здійснюється у судовому та іншому встановленому законом порядку.

2. Юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у зв'язку з застосуванням цього Закону.

Суди відповідно до їх компетенції розв'язують, зокрема, спори про:

авторство на винахід (корисну модель);

встановлення факту використання винаходу (корисної моделі);

встановлення власника патенту;

порушення прав власника патенту;

укладання та виконання ліцензійних договорів;

право попереднього користування;

компенсації»;

22) текст статті 37 викласти в такій редакції:

«1. Будь-яка особа має право запатентувати винахід (корисну модель) в іноземних державах за умови попереднього подання заявки на винахід (корисну модель) до Установи та ненадходження до цієї особи протягом трьох місяців від дати подання зазначеної заявки повідомлення про віднесення заявленого винаходу (корисної моделі) до державної таємниці.

За клопотанням заявника йому надсилається повідомлення щодо можливості патентування винаходу (корисної моделі) в іноземних державах раніше зазначеного строку. За подання клопотання сплачується збір.

2. Якщо патентування винаходу (корисної моделі) провадиться за процедурою Договору про патентну кооперацію, міжнародна заявка подається до Установи».

10. У Законі України «Про авторське право і суміжні права» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 43, ст. 214):

1) статтю 1 доповнити абзацом такого змісту:

«державна система правової охорони інтелектуальної власності —Установа і сукупність експертних, наукових, освітніх, інформаційних та інших державних закладів відповідної спеціалізації, що входять до сфери управління Установи»;

2) частину першу статті 4 після тринадцятого абзацу доповнити новим абзацом такого змісту:

«сприяє діяльності організацій колективного управління майновими правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав, пов'язаної з виконанням функцій, які визначені статтею 49 цього Закону».

У зв'язку з цим абзац чотирнадцятий вважати абзацом п'ятнадцятим;

3) у пункті 11 частини першої статті 8 слова «якщо вони не охороняються законами України про правову охорону об'єктів промислової власності» виключити;

4) в абзаці третьому частини п'ятої статті 15 слово «індексації» замінити словом «застосування»;

5) пункт 5 частини першої статті 21 викласти в такій редакції:

«5) відтворення у каталогах творів, виставлених на доступних публіці виставках, аукціонах, ярмарках або у колекціях для висвітлення зазначених заходів, без використання цих каталогів у комерційних цілях»;

6) підпункт «в» пункту 1 статті 22 виключити;

7) підпункт «в» пункту 2 статті 23 виключити;

8) абзац перший частини першої статті 24 після слів «правомірно володіє» доповнити словами «правомірно виготовленим»;

9) у статті 25:

пункт «г» частини першої виключити;

частину другу викласти у такій редакції:

«2. Твори і виконання, зафіксовані у фонограмах, відеограмах, їх примірниках, а також аудіовізуальні твори та їх примірники допускається відтворювати у домашніх умовах виключно в особистих цілях або для кола сім'ї без дозволу автора (авторів), виконавців, виробників фонограм, виробників відеограм, але з виплатою їм винагороди. Особливості виплати винагороди у цьому випадку визначені статтею 42 цього Закону»;

10) частину дев'яту статті 28 викласти в такій редакції:

«9. Строк дії авторського права після смерті автора і строки, встановлені частинами третьою — сьомою цієї статті, починаються від дня смерті автора чи з дня настання подій, передбачених у зазначених частинах, але відліковуються з 1 січня року, наступного за роком смерті чи роком, в якому відбулася зазначена подія»;

11) підпункт «г» частини сьомої статті 48 викласти в такій редакції:

«г) про укладання договорів управління майновими правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав»;

12) у частині першій статті 49:

пункт «в» викласти в такій редакції:

«в) збирати, розподіляти і виплачувати зібрану винагороду за використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав суб'єктам авторського права і (або) суміжних прав, правами яких вони управляють, а також іншим суб'єктам прав відповідно до цього Закону»;

пункт «г» викласти в такій редакції:

«г) вчиняти інші дії, передбачені чинним законодавством, необхідні для захисту прав, управління якими здійснює організація, в тому числі звертатися до суду за захистом прав суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав відповідно до статутних повноважень та доручення цих суб'єктів»;

пункт «д» виключити;

13) підпункт «а» абзацу другого частини першої статті 52 після слів «своїх прав» доповнити словами «у тому числі заборонити дії, що порушують авторське право і (або) суміжні права чи створюють загрозу їх порушення»;

14) у тексті Закону слова «звичайного кола сім'ї» і «звичайного кола однієї сім'ї» замінити словами «коло сім'ї» у відповідних відмінках.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Установити, що:

заявки на видачу патентів на промислові зразки та свідоцтв на знаки для товарів і послуг, діловодство щодо яких не завершене до введення в дію цього Закону, розглядаються у порядку, встановленому цим Законом. При цьому відповідність промислових зразків умовам патентоспроможності та знаків для товарів і послуг умовам надання правової охорони визначається згідно із законодавством, що діяло на дату подання заявки;

патенти на промислові зразки та свідоцтва на знаки для товарів і послуг можуть бути визнані недійсними у порядку, встановленому цим Законом, у разі невідповідності промислового зразка умовам патентоспроможності та знаків для товарів і послуг умовам надання правової охорони, визначеним законодавством, що діяло на дату подання заявки.

3. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування органами виконавчої влади прийнятих ними нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
22 травня 2003 року.
№ 850-IV.

ПЛАТНЕ ЗДОРОВ'Я В ГАЛУЗІ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ

Особливі умови життя «неелітних» дітей

РЕАБІЛІТАЦІЯ

Цей рік, як відомо, оголошено Роком інвалідів. А це означає, що суспільство зобов'язується ставитися з підвищеною увагою та батьківською турботою до тих, хто через вроджені або набуті тілесні каліцтва та хвороби потребують особливих умов життя. Відкриття спеціалізованих шкіл-інтернатів — вияв державного піклування про тих, кому воно найбільше потрібне. Однак київські діти, хворі на інсулінозалежний діабет, такого опікування позбавлені.

Мал. Вадима СИМИНОГА.

Починаючи з 1999 року, активісти київського благодійного фонду «Діабетик» клопочуться про відкриття загальноосвітньої санаторної школи-інтернату для дітей, хворих на цукровий діабет. Ідею цю столична адміністрація підтримала і включила створення школи до міської комплексної програми медико-соціальної програми «Цукровий діабет». Навіть було надано приміщення під школу-інтернат. Деякі батьки, щоб бути ближче до своїх хворих дітей, навіть обміняли квартири на цей район міста. Але приміщення майбутньої школи заселив приватний вищий навчальний заклад, розпорядженням міської та районної адміністрації знехтували.

Судитися з приватними підприємцями батьки дітей-інвалідів не стали. Вони знову пішли колами бюрократичного пекла. Але до жодного з приміщень, обіцяних діабетикам владою, дітлахи, які потребують особливого режиму та догляду, вселитися так і не змогли. Всі запропоновані дитячі садки перебувають у тривалій оренді. Один із чиновників на чергове клопотання батьків парирував — ваші діти не є елітою нації. Напевно, такими самими категоріями «еліти» та «покидьків» міркують і в Управлінні освіти, чиновники якого на словах обіцяють підтримку, але коли доходить до реальних справ, починають демагогічні розмови про те, що така школа місту в принципі не потрібна.

У звичайній школі дітей-діабетиків охрестили «наркоманами»

— Дуже багато діабетиків мешкають у родинах або неблагополучних, або в неповних, — каже голова фонду «Діабетик» Наталя Власенко. — Це не лише медична, а й соціальна проблема. Два роки тому ми проводили анкетування сімей, в яких є хворі на діабет. Ми самі були вражені результатами цього опитування. З'ясувалося, що майже 90 відсотків матерів утримують і виховують своїх дітей без чоловіків. Чоловіки йдуть із сім'ї, стикаючися зі щоденними проблемами, пов'язаними з діабетом: постійний контроль цукру, 4—5 ін'єкцій на день, дружина вже не може приділяти стільки уваги чоловікові, вона змушена переключатися на дитину. До того ж на засоби самоконтролю та профілактики ускладнень діабету щомісяця в такій родині необхідно витратити щонайменше 500 грн.

Утім, санаторна школа-інтернат потрібна не лише дітям із неблагополучних сімей. Діабетики, які не знають дефіциту в домашній опіці, також потребують щоденного особливого піклування, і учителів, і медпрацівників. У звичайних школах їм ніхто цього надати не може. Не лише педагоги, а й не всі медсестри знають, як поводитися, коли, приміром, дитина через різке зниження рівня цукру в крові раптом знепритомніла. Деякі діти змушені були поміняти школу, тому що однокласники їх охрестили «наркоманами». Так реагували деякі підлітки на те, що їхнім ровесникам доводиться робити ін'єкції інсуліну в громадських місцях. До речі, відсутність таких спеціальних місць, де дитина могла б визначити рівень цукру в крові та ввести необхідну дозу інсуліну, ще один аргумент на користь створення спеціальної школи.

Такі школи вже створено в Харкові та Дніпропетровську, готують до відкриття інтернат для діабетиків і в Запоріжжі. Чи буде такий навчальний заклад у Києві, сьогодні залежить від чиновників.

Вадим ДИШКАНТ.

ОФІЦІЙНО

МОЗ попереджає цілителів

Міністерство охорони здоров'я взялося за конкурентів. А саме — за незаконну медичну діяльність у галузі народної та нетрадиційної медицини.

У спеціальному наказі Міністр охорони здоров'я України зазначив, що в регіонах країни під виглядом цілителів здійснюють медичну практику із застосуванням методів народної і нетрадиційної медицини особи, які не мають необхідних документів (спеціальних дозволів з народної і нетрадиційної медицини та ліцензій МОЗ України). І забов'язав своїх підлеглих ужити заходів з виявлення таких осіб. Але притягнення до відповідальності порушників законодавства не входить до компетенції Міністерства охорони здоров'я.

Сьогодні 415 осіб отримали відповідні документи на право здійснення медичної практики у сфері нетрадиційної та народної медицини. Дозвіл дійсний протягом трьох років, після чого особа може пройти переатестацію. Нерідко цілителі, котрі рекламують діяльність, що не належить до медичної практики (зняття пристріту, вороження, гадання тощо), «прикриваються» ліцензією МОЗ.

Дозвільні документи на діяльність народного цілителя видає Міністерство охорони здоров'я на певний вид діяльності (мануальна терапія, фіто-, енергоінформотерапія тощо). Народний цілитель повинен працювати під наглядом лікаря, спеціальність якого зазначено в дозвільних документах. Лікар контролює діяльність народного цілителя, ведення журналу реєстрації пацієнтів тощо. Існує перелік хвороб та станів, лікувати які народний цілитель не має права (онкологічні захворювання, психічні розлади тощо). Також в Україні заборонено масові сеанси та гіпнотичний вплив.

Ольга ВІТЕР.

За допомогу тому, хто помирає, і сісти можна

ТАБЛЕТКИ І ПІГУЛКИ

Аптечний заклад два роки умовляв завмеда одного з санаторіїв відкрити аптечний кіоск. Раптом завмед, який сам чинив опір, звернувся з таким проханням. З'ясувалося, в санаторії померла людина через те, що вчасно не змогла прийняти нітрогліцерин. Це був не відпочивальник, а відряджений, тож він не користувався послугами лікаря санаторію. Чоловік, вочевидь, соромився попросити допомогу в чергової медсестри і намагався перебороти біль у серці силою волі. Якби в той час у санаторії працювала аптека, то, можливо, він залишився б живий...

Професіонали можуть поділитися досвідом, розповісти, до яких трагедій інколи призводить відсутність під рукою необхідного препарату.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Строгість щодо зберігання і застосування наркотичних лікарських засобів призвела до того, що онкологічні хворі волають і стогнуть, помираючи вдома, від того, що укол морфію чи омнопону для них — проблема. Адже перевезення наркотичних ліків дозволено лише в автомобілі державної форми власності. А родич, що зголосився привезти своєю машиною медсестру з таким препаратом до хворого, щоб вона зробила знеболювальну ін'єкцію, ризикує сісти до в'язниці на 7 років. Його дії розцінюються як злочинні, бо він порушує визначену статтю Кримінального кодексу, що стосується незаконного обороту наркотиків.

Учені-медики домоглися того, що в наборі автомобільної аптечки є ампула наркотику — знеболювального засобу. Його ін'єкція під час ДТП рятує потерпілому життя і, погодьтеся, не впливає на нелегальний оборот наркотиків у країні. Тож чому закон забороняє привезти ще одну ампулу онкологічному хворому приватним автотранспортом.

У селищах міського типу, селах аптечних кіосків немає. Місцеве самоуправління не має права оголосити населений пункт таким, що прирівнений до сільської місцевості, і дозволити відкрити аптечну точку за відповідними ліцензійними умовами. А вони, ці умови, всюди однакові. І там, де надміру аптек, і там, де їх немає. Вважається, що вся країна або має жити, як столиця, або помирати від відсутності медпрепаратів. І все-таки варто враховувати регіональні відмінності між містом і селом. Адже згідно з проектом Державної програми забезпечення населення лікарськими препаратами право на їх отримання має кожний громадянин України.

Олександр ШУСТОВ, голова постійної планової, фінансової, економічної комісії Сімеїзької селищної ради.

ТЕРМОМЕТР

Такою водою лише воші виводити

Мешканці села Турівки, що в Підволочиському районі на Тернопільщині, раптом почули зі своїх криниць запах дусту. Вода до вживання була непридатна. Санітарні лікарі в кількох із півсотні обстежених криниць виявили забруднення цілющої препаратами групи ДДТ (дусту) і ГХЦГ (гексахлорциклогексану), давно заборонених до використання.

Довго не могли знайти джерело зараження, аж поки одна жінка не вказала на покинуту сусідню хату. Там, у погребі, зберігалися кимось давно забуті хімікати. Під час паводків отрута просотилася у грунтові води. Нині шкідливі препарати вивезли, а підвальчик замурували.

Таких небезпечних «точок» в області понад 200, де зберігається 144 тонни отрутохімікатів. Для знищення лише однієї тонни потрібно від чотирьох до восьми тисяч гривень. Утім, коштів на це в бюджеті не передбачено.

А тим часом у деяких селах розбирають склади. Скажімо, у Марковій Монастирського району отрутохімікати опинилися під відкритим небом, бо люди розтягли шифер, дошки.

Тож сільська влада лишається наодинці з проблемою — міні-Хіросімою, яка може вибухнути будь-коли.

Марта ЛІТИНСЬКА.

Тернопільська область.

«Богдан» мчить на допомогу

Пересувний флюорограф отримав Черкаський обласний протитуберкульозний диспансер. Придбано його за бюджетні кошти. Мобільний кабінет медичної рентгенодіагностики у Харкові на базі черкаського автобуса «Богдан». Обстеження сільських жителів вестиметься безплатно. Нове обладнання дасть змогу виявляти на ранніх стадіях не лише туберкульоз, а й серцево-судинні захворювання, рак.

За словами головного лікаря диспансеру Мирона Олійника, для боротьби з туберкульозом також украй необхідно будівництво бактеріологічної лабораторії. Захворюваність на підступну недугу зростає. Нині в області кількість зареєстрованих хворих на туберкульоз сягнула понад 20 тисяч.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Курйозний експонат

У музеї Рівненської обласної клінічної лікарні є куточок, де зібрано колекцію чужорідних предметів, видалених хірургами з жовчного міхура, нирок, стравоходу, шлунка людей. У дітей здебільшого це монети, гудзики, в дорослих — камінці. Найбільший із них, вагою 145 грамів, видалили хірурги з Млинова із сечового міхура у хворої В.

А ось курйозний експонат — гиря з перепиляною ручкою. Її знімали хірурги-урологи з дітородного органа пацієнта, який з допомогою цього предмета намагався поліпшити ерекцію. Самотужки зняти її чоловік не зміг — довелося просити допомоги в лікарів, які замість хірургічних інструментів змушені були працювати слюсарними.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Затримано «ін'єкційного терориста»

У Вінниці затримано людину, яку підозрюють в «ін'єкційному насильстві».

Протягом останнього місяця у Вінниці зареєстровано три випадки, коли просто на вулиці дівчатам було зроблено укол шприцем з невідомою речовиною, **повідомляє «Інтерфакс-Україна»**. Перші два інциденти сталися 5 та 18 червня. Потерпілі звернулися із заявами до міліції. За цими фактами порушено кримінальні справи за статтею «хуліганство».

Правоохоронці поки що не оприлюднюють мотиви злочинних дій 52-річного затриманого. У разі підтвердження його причетності до скоєння злочину йому загрожує до трьох років позбавлення волі відповідно до статті 296 Кримінального кодексу (злісне хуліганство). Останній випадок зафіксовано 22 червня.

Закінчився перший етап медичних аналізів першої постраждалої. Аналіз на ВІЛ-інфекцію дав негативний результат. А щодо аналізу на гепатит, то експертиза триває. Залишається невідомим, що саме колов жінкам злочинець. У деяких ЗМІ з'явилася інформація про те, що міліція як одну з версій розглядає зв'язок між цими фактами хуліганства і вибухами в маршрутних таксі міста, відповідальність за які взяв на себе невідомий.

Вінниця.

Літо кличе до Криму

ВІДПОЧИНЬМО!

На півострові людно. Багато неорганізованих відпочивальників, оздоровниці заповнені більше, ніж удалого минулого року. Кількість машин автотуристів, що минуть до пляжів, перевищила дві тисячі щодоби. Іногороднім та іноземним подорожуючим на колесах надано «зелене світло» у всіх куточках курорту. Водночас, щоб створити належний порядок на вдвічі переповнених улітку машинами з номерами з усіх усюд трасах, ДАІ Криму посилила контроль і режим роботи автоінспекторів. Кримські залізничники розраховують перевезти за курортний сезон близько шести мільйонів пасажирів. Новий літній розклад передбачив 13 додаткових пасажирських і 16 електропотягів.

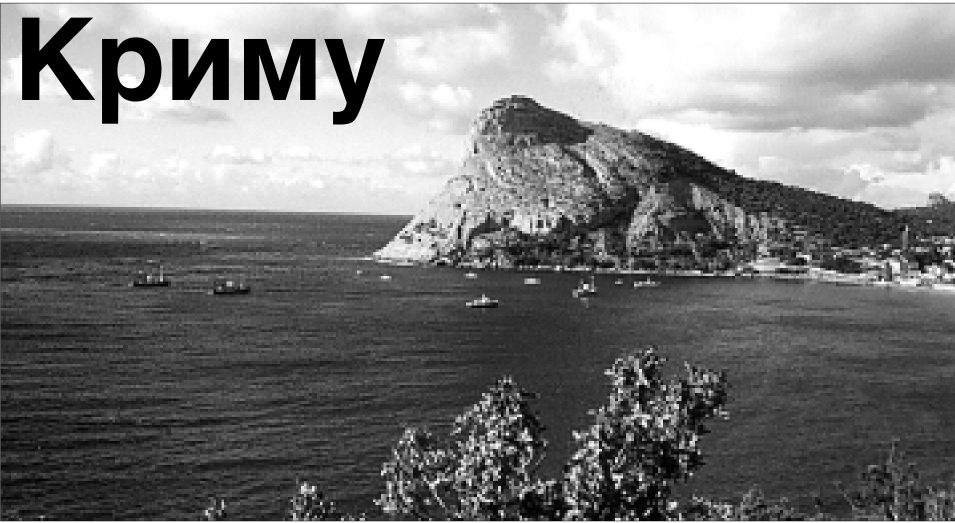

З головних «автобусних воріт» Сімферополя —автостанції «Курортна» на залізничному вокзалі, на Ялту за 9—11 грн. машини відправляються через кожні 5—7 хвилин, Євпаторію і Севастополь за 6—7 грн. — кожні 20 хвилин. Середня вартість квитка до Алушти 5 грн., до Пісчаного — 4. Численні «маршрутки» снують без всякого графіку руху, його диктує заповнення машин курортниками.

Кримські пляжі (чимало з яких позмивали шторми) так і не стали безплатними, комфортними і безпечними. Будьте обережні на воді, бо Кримської рятувально-водолазної служби не існує. Деякі рятувальні станції передали МНС, частину викупили приватні фірми, комісії понині складають акти про нездатність рятувальних станцій виконувати свої функції. Хто і як рятуватиме людей, невідомо і дотепер.

Зате відпала актуальна торік проблема з водою, оскільки всі водосховища питного, зрошувального і комплексного призначення мають, як ніколи, значний запас вологи. На жаль, влада не змогла й цього року вирішити проблеми пізнього шуму, стихійної торгівлі різноманітними продуктами прямо із землі або імпровізованих прилавків у вигляді порожніх ящиків, безпринципових перекупників харчів, товарів і путівок, навали часто згубного для здоров`я фальсифікату, куп невивезеного небезпечного в спеку сміття, неналежної санітарної очистки, браку контейнерів і прибиральної техніки, локальних очисних споруд у деяких містах, селищах, селах і сезонних базах відпочинку.

У невідремонтованих підземних переходах, велелюдних місцях відпочинку вражає величезна кількість жебраків і бомжів, які зібралися «погрітися» в Криму, здається, з усіх безмежних просторів колишнього СРСР. Як завжди, і сьогодні господарями курорту і його цін вважають себе натовпи посередників на вокзалах і уздовж головних трас до моря, бо дійового механізму боротьби з ними влада ще не придумала. Квартироздавачі запевняють, що встановлюють ціни залежно від притоку курортників, проте не вище «надто зашкалених» минулорічних. Хоча відпочивальники зауважили — житло дорожчає: замість минулорічного долара чи двох просять 3—5, а в розпал сезону — 25 умовних одиниць. Комфортний номер у пансіонаті чи готелі стане в 100—150 доларів на добу. Номер на дві особи з холодильником і телевізором комфорту ще радянських часів з харчуванням коштує 20 у. о., в липні часто підскакує до 25—35, залежно від рівня комфортності, розташування оздоровниці, віддаленості від моря. Відповідно «пухнуть» і літні ціни на продукти, які ще торік перескочили київські вдвічі.

І сьогодні підтверджується результат проведеного минулого літа Кримським центром гуманітарних досліджень опитування чотирьох тисяч туристів на залізничному вокзалі Сімферополя: більшість тих, хто відпочивав у Ялті і Алушті, найвище оцінили місцеву природу, розмаїття розваг, сервіс, доглянутість парків і пляжів та... дорожнечу. Близько половини опитаних, що відпочивали в інших містах, назвали найдоброзичливішими на півострові жителів Керчі, Судака і Сак. Виокремили Євпаторію і Феодосію за якістю екскурсійного обслуговування. Завоював першість у рейтингу популярності кримських міст і Севастополь, куди курортники прагнуть приїхати і цього року, хоча всі зауважили ще надто низький рівень тамтешнього сервісу.

Голова Постійної комісії Верховної Ради Криму з рекреаційного, санаторно-курортного комплексу і туризму, чверть віку незмінний керівник Ради з туризму і екскурсій, реорганізованої в АТ «Кримтур», Євген Михайлов вважає: «Змінилося життя — змінилася і галузь». Нині у частини тих, хто свого часу назавжди полюбив Крим, просто немає матеріальної можливості сюди приїхати. Тому змінився і турист. Він за свої, за нинішніми мірками, чималі гроші хоче відпочити влітку на морському узбережжі в найкомфортніших умовах. Для цього, ще недавно колишні скромні, розраховані на невибагливих гостей півострова, бази після старанних реконструкцій перетворили на найсучасніші дорогі готелі. Водночас чарівність Криму, ліси, гори, музеї, численні пам`ятки культури, пляжі, як і колись, повсякчас і нині до послуг усіх, зокрема, й негрошовитих мандрівників, туристів і курортників. Для кожної категорії постійно збільшують вибір екскурсій, на будь-який смак і можливості гаманців. Особлива увага нині до відродження старих, забутих останніми роками туристських стоянок і лісових будиночків, недорогих, романтичних, оповитих красою неповторних пейзажів, захопливих пішохідних маршрутів з рюкзаком, наметами, димком багаття, активним відпочинком. Для молоді і літніх туристів відкривають нові пізнавальні тури, опоряджували турбазу «Ангарський перевал», де за помірну плату можуть зупинитися школярі та студенти.

Але, на жаль, недосконалість наших законів ще дає змогу залишатися «в тіні» значній частині рекреаційного комплексу. Якщо прибуток оздоровниць, де гості відпочивають за путівками, можна обрахувати, отже — обкласти відповідним податком, то з приватним сектором складніше. Останнім часом на узбережжі з`явилося багато пристойних приватних палаців-пансіонатів з чудовим сервісом, «люкси з гаражами», «елінги з яхтами», квартири і кімнати з саунами і джакузі, на самісінькому березі моря і в паркових зонах. Та чимало їх господарів намагаються не афішувати свою діяльність, щоб уникнути податків — переконують, що їх оздоровниці, то лише приватні помешкання, де влітку відпочиває лише рідня і друзі. Платять вони податок, у кращому разі, як рядові квартироздавачі — по 20 грн. на місяць, тоді як отримують щонайменше по 30 доларів щоденно з кожного курортника. За воду, електрику, газ, каналізацію платять, як рядові жителі. А ще величезні гроші осідають у кишенях сучасних остапів бендерів, котрі без усяких квитків, чеків і квитанцій збирають під час літньої навали відпочивальників гроші за парковку машин, підходи до історичних пам`яток і унікальних витворів природи, вимагають кілька гривень за підозрілий чебурек, пахлаву, мініатюрний кульок тухлих креветок, склянку нерідко отруйної «бормотухи» чи теплої мінералки, щонайменше шість гривень — за філіжанку низькопробної розчинної кави... Плямують вони не лише добре ім`я кримчан — паплюжать давній славний імідж Криму.

— Тому, щоб створити правову основу для виведення вже достатньо розвиненого приватного бізнесу з «тіні» на сонце, наша комісія спільно з міністерством курортів і туризму автономії підготувала, а сесія ВР АРК ухвалила положення про приватні малі готелі, мотелі та пансіонати, — каже Євген Анатолієвич Михайлов. Чекаємо відповідного закону України. Та «хороші і різні» документи цієї тематики у Верховній Раді держави готуються неспішно. Великі надії поклали кримчани на закони про курорти і туризм. Але й після їх прийняття, досі немає підзаконних актів, які дозволяли б виконувати і використовувати законодавчі норми реально, на практиці, у щоденному житті. Нині готуються доповнення до законів, що містять і пропозиції кримчан. Чекають їх найшвидшого ухвалення, адже йдеться про вирішення багатьох проблем усього національного рекреаційного комплексу — долі унікальної мальовничої України, як туристичної держави, що стає дедалі цікавішою і принаднішою для усього світу.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Проект турботи про дітей вулиці

З січня 2002 по червень 2003 року в семи областях України (Житомирській, Івано-Франківській, Київській, Луганській, Рівненській, Тернопільській, Харківській) реалізовано проект Тасіс LIEN «Надання допомоги дітям вулиці та соціально незахищеним дітям і підліткам», за фінансової підтримки Євросоюзу та недержавних організацій-партнерів — Інтернаціонального союзу (ФРН) і Ліги соціальних працівників України.

Головною метою проекту було створення спеціалізованих консультативних пунктів, центрів тимчасового перебування дітей, які опинилися в особливо важких життєвих умовах.

Таку допомогу, якщо вона існує не лише на папері та в цифрах звітності, мають надавати кваліфіковані фахівці, підготовлені для роботи з дітьми вулиці та їхніми сім'ями саме в непростих «вулично-польових» умовах. Ця робота потребує від соціального педагога досконалого знання сучасних технологій соціальної допомоги саме таким категоріям.

Тому питання підготовки фахівців було вкрай важливе впродовж всього періоду реалізації проекту. В цьому розумінні дуже корисним для українських учасників було вивчення теоретичного і практичного досвіду роботи фахівців Інтернаціонального союзу з дітьми, які мають життєві проблеми.

Безперечно, Німеччина й Україна мають різну законодавчо-нормативну базу, і підходи, притаманні Німеччині, не завжди можуть бути використані в Україні. Однак технології роботи з клієнтами, їхніми батьками, найближчим оточенням, особистісний чинник соціального працівника залишаються незмінними.

Результатами діяльності на початковому рівні реалізації проекту стало проведення п'яти семінарів (двох з них у Німеччині, Дрездені і Галле, і трьох в Україні). Керівники регіональних відділень ліги передавали знання, отримані на міжнародних семінарах, фахівцям у регіонах, а ті, у свою чергу, далі — іншій ланці, волонтерам. Важливо, що саме волонтери мають добру нагоду працювати з безпритульними підлітками за принципами «рівний рівному», без вікових перепон і позитивно впливати на ситуацію перших контактів, коли з боку занедбаних дітей проявляється недовіра і психологічне напруження. На початковому етапі залучені діти ставилися до цього саме так.

Робота консультативних пунктів і центрів змінила їхнє ставлення на краще. Вони відчули відвертість, індивідуальний підхід і побачили можливість спілкуватися з ровесниками. Серед дітей вулиці добре розвинена так звана циганська пошта, саме тому кількість дітей-клієнтів проекту швидко збільшувалась. Це стало найпереконливішим свідченням, що проект «працює»: вирішення проблем окремих дітей і сімей сформували їхнє позитивне ставлення до консультативних пунктів і центрів. Головне досягнення проекту в тім, що в регіонах України, як і було заплановано, створено десять консультативних пунктів і два центри тимчасового перебування для «дітей вулиці». Це результат роботи, спрямованої на формування розуміння проблеми «дітей вулиці» не тільки фахівцями, а й державними службовцями різних рівнів, лідерами громадських організацій, релігійних конфесій, підприємців, жителів міст і сіл.

Свідченням підтримки місцевою владою і громадою консультативних пунктів і центрів роботи з «дітьми вулиці» є те, що після завершення проекту усі вони діятимуть за кошти місцевого бюджету.

Окремо зазначимо зміну позиції громадських організацій до проблем «дітей вулиці». Якщо на початку партнером ліги в реалізації цього проекту була одна громадська організація, то через рік їх стало майже 30.

Але матеріальні проблеми ще є. У деяких регіонах дотепер не розв'язано проблему приміщень, харчування дітей у центрі, забезпечення їх одягом та взуттям. Це не дивно, бо у проекті вирішується чи не найболючіша проблема суспільства — знедолених дітей, а на це потрібні терпіння, кошти і час. І хоча проект «Надання допомоги дітям вулиці і соціально незахищеним дітям і підліткам» перебуває на фінальній стадії, свою професійну та людяну місію він продовжуватиме. Головне, що зроблено перші важливі кроки в налагодженні партнерських зв'язків, створено дієву інфраструктуру, здатну допомагати людям і повертати їм втрачені надії на повноцінне життя.

Ліга соціальних працівників України, Інтернаціональний союз (ФРН).

ОГОЛОШЕННЯ

Господарським судом Івано-Франківської області (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Грюнвальдська, 11) порушено справу № Б-7/96 про визнання банкрутом Відкритого акціонерного товариства «Рожнятівський молокозавод». (77600, Івано-Франківська область смт. Рожнятів, уроч. Підмонастир) код ЄДРПОУ 03353621, р/р 26006301301 в Рожнятівському відділенні Ощадного банку України, МФО 336633. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Мартинюка Василя Миколайовича (ліц. № 250333 від 15.02.2002 року, м. Івано-Франківськ, вул. Південний бульвар, 42, кв. 9, тел. 55-29-18).
Претензії кредиторів і санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Полтавської області порушив справу № 7/147 про банкрутство Комбінату комунальних підприємств (Полтавська область, смт. Козельщина, вул. Горького, 49), код ЄДРПОУ 03351668, р/р 260043133 в Козельщинському відділенні Ощадбанку, МФО 391065. Арбітражним керуючим призначено Чорноконодратенко Інессу Петрівну (ліцензія АА № 047555 від 21.06.01, м. Кременчук, вул. В. Бойка, 13/12).

Господарський суд Київської області (01033, м. Київ, вул. Жилянська, 58-б) порушив справу № 38/26-2003 про банкрутство Приватного підприємства «Юніком» (09100, м. Біла Церква, вул. 60-річчя Жовтня, 20, код ЄДРПОУ 23583731, р/р № 26002874, № 26004924 в Білоцерковській філії «Аваль», МФО 321121, р/р № 26005300050001, № 26049300050001 в Святошинській філії АТ «Укрінбанк», МФО 321047).
Розпорядником майна призначено — Борисенко Анатолія Миколайовича, ліцензія № АА № 250339 від 28.02.2002 р., видана Міністерством економіки та з питань Європейської інтеграції України, адреса: м. Біла Церква, вул. Водопійна, 14а, кв.49.

Хозяйственным судом Автономной Республики Крым (95000, г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) возбуждено дело № 2-5/2294-2003 о банкротстве Украинско-Кипрского Совместного предприятия «Крымвнештранс», (95000, г. Симферополь, ул. Киевская, 114), р/сч № 26007301320981 в КЦО «Проминвестбанк», МФО 324430, ОКПО 14275947) по заявлению ГНИ в г. Симферополе.
Распорядителем имущества назначен Герасимов Илья Анатольевич (г. Симферополь, ул. Гагарина, 36, кв.52).
Претензии кредиторов и возможных санаторов принимаются в течение месяца со дня публикации объявления.

Господарський суд Луганської області (91000, м. Луганськ, площа Героїв ВВВ, 3а) ухвалою від 08.05.2003 року порушив справу № 10/109б про банкрутство малого спільного підприємства «Кедр-1» (91000, м. Луганськ, с. Ювілейне, вул. К. Маркса, 11, р/р № 2600530181540, МФО 304308 в ТО БО № 3 ЛГО ПІБ «Україна», м. Луганськ, код ОКПО 20163767).
Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Мерзлякова Ігоря Едуардовича (ліцензія АА № 484229 від 12.02.2003 р.).
Претензії кредиторів та заяви від можливих санаторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення за адресою: 91021, м. Луганськ, вул. А. Ліньова, 75, тел.: 8 (0642)59-90-65.

Ліквідатор АТ «Велико-Октябрський цукрозавод» продає на відкритий торгах кредиторські вимоги до наступних дебіторів: КСП «Тучненське», ПСП «Корпачинське», КОП-Агрофірма «Шевченка», КСП «Зоря», ТОВ «Агрофірма Сула», Фермерське господарство «Коваленко», ТОВ «Агрофірма Річки», ПСП «Тучне», ТОВ «Великобудське», ВАТ «Будильський експериментальний завод», ВАТ «Велико-Октябрський бурякорадгосп», ПСП «Схід», АФ «Обрій», ПСП «Червона Зірка», ПСП «Перемога», ПСП «Рассвет», ПСП «Вільшана», ПСП «Червоний прапор», ПСП «Ясна Зірка», КСП «Нива», Жовтневе РТП, ВАТ «Наумовський спиртзавод».
Реалізація кредиторських вимог здійснюється за ціною, що становить 40% від суми вимог.
Заявки приймаються до 15 липня 2003 року за адресою: м. Київ, Кловський узвіз, 9/2, офіс 70, тел. 261-04-65, факс — 290-50-96. Ліквідатор Лінкевич О. М.
Відкриті торги відбудуться 16 липня 2003 року за м. Київ, Кловський узвіз, 9/2, офіс 70.

Господарським судом Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) порушено справу № Б15/39/03 про визнання банкрутом Дочірнього підприємства державної акціонерної компанії «Хліб України» «Криворізького комбінату хлібопродуктів № 1» (Юридична адреса: 50099, Дніпропетровська область, м. Кривий Ріг, вул. Сиволапа, 51, поточний рахунок 26001301140955 в Центральному міському відділенні ПІБ, МФО 305493, код за ЄДРПОУ 00953898).
Розпорядник майна Брикун Олександр Олексійович ліцензія АА № 315409, м. Київ, пр. 40-річчя Жовтня, будинок 116а, квартира 205.

Господарський суд Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) ухвалою по справі № 14/62 від 28.05.2003 р. порушив процедуру банкрутства ТОВ «АВІА ХІМ» (25006, м. Кіровоград, вул. Виставочна, 1А), код ЄДРПОУ 30869883, р/р 2600130012317 у Кіровоградській філії «Укрсоцбанк», МФО 323293.
Розпорядником майна призначено Охінченка Сергія Михайловича, ліцензія № 047776, серія АА від 19.10.01 р., адреса для кореспонденції: 25006, м. Кіровоград, головпошта АС 1/14, тел. (0522) 22-54-73, 24-13-83. Заяви кредиторів приймаються протягом місяця за адресою: 25022, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29 господарський суд Кіровоградської області.

Господарський суд Сумської області (40030, м. Суми, вул. Рибалко, 2) порушив провадження у справах про банкрутство: сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Березівське» справа № 12/54 (поштова адреса: Сумська обл., Глухівський р-н, с. Береза, вул. Леніна, 5), р/р 26007388 в ГФ АППБ «Аваль», МФО 337524, код 00453405 та Спільного підприємства «Райкоопзаготпром» справа № 7/25 (поштова адреса: Сумська область, м. Білопілля, вул. Маяковського, 9), р/р 260043786, БВ СОД АППБ «Аваль», МФО 337483, код 01785718.
Розпорядником майна призначено Сисоєва Олексія Валерійовича ліцензія серії АА № 315441 (адреса: м. Суми, вул. Петропавловська, 86, кімн.7).

Постановою від 15.04.2003 р. № 24/649-б Господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) визнане банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Канна», код ЄДРПОУ 21550868, розташоване за адресою: м. Київ, пров. Жуковського, 22, р/р 26000320481001 в АКБ «Аллонж», МФО 321659.
Ліквідатором призначено Галічеву Валентину Олександрівну (ліцензія № 651 від 22.05.2001 р.), 01054, Київ, вул. Дмитрівська, 13-а, к.46, тел. 417-57-17.

Ухвалою Господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21/1) від 02 червня 2003 р. порушено справу про банкрутство № 18/38-19/52 Товариства з обмеженою відповідальністю «Промислова паливно-енергетична компанія «Серіол» (69057, м. Запоріжжя, вул. 40-років Радянської України, 90, п/р 26007202770060 в Запорізькому РУ ПриватБанку, МФО 313399, код ЄДРПОУ 22134573).
Розпорядником майна призначено Войтановича Олександра Йосиповича (ліцензія АА № 419243 від 29.10.02), який мешкає за адресою: м. Запоріжжя, вул. Жукова, буд.14, кв.168.

ТОВ «Металтрейд» (код ЗКПО 30637250) ліквідується.

ТОВ «Метал-експорт» (Код ЗКПО 24592554) ліквідується.

Господарським судом Сумської області (40000, м. Суми, вул. Рибалко, 2) порушено справу № 7/35 про банкрутство дочірнього підприємства відкритого акціонерного товариства «Восход» «Кролевецькі меблі», ідентифікаційний код 30134952, юридична адреса: 41300, Сумська обл., м. Кролевець, вул. Куйбишева, 9; р/р 26000301710971 в ПІБ м. Шостка, МФО 337397.
Розпорядник майна Ковтуненко Вячеслав Миколайович (ліцензія № 249752 від 19.10.2001 р.)
Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Кіровоградської області (м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) постановою від 03.06.2003 р. у справі № 14/113 визнав державне комунальне автотранспорте підприємство «Спецкомунтранс» (м. Олександрія, Дніпропетровське шосе, 3, р/р 26001849 в АППБ «Аваль», м. Олександрія, МФО 323538, код ЄДРПОУ 03346839) банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Кобець Ірину Володимирівну (ліцензія серія АА № 249536 від 11.10.2001 р., м. Олександрія, вул. 50-років Жовтня, 22, кв. 4, тел. (05235) 23159).

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, б.1а) 12.06.2003 р. по справі № Б26/44/01 постановив визнати ЗАТ «Стрічка» (53400, Дніпропетровської обл., м. Марганець, вул. Промислова, б.1; код за ЄДРПОУ 20265373) банкрутом і відкрити ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено Гришина М. А. (ліцензія АА № 047924). Тел: (056) 370-96-17.

Господарський суд Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) порушив справу про банкрутство:
1. ЗАТ «Ініціатива», код ЄДРПОУ 31167203, Дніпропетровська область, Софіївський район, смт. Софіївка, вул. Перемоги, 1, р/р 26002220600100 в АППБ «Аваль», МФО 305653, справа № Б 15/53/03. Розпорядник майна — Гуляєв В. П., 51900, м. Дніпродзержинськ, вул. Москворецька, 19, р. т. — (292) 22590.
2. ЗАТ «Мар'ївське», код ЄДРПОУ 30852162, Дніпропетровська область, Софіївський район, смт. Мар'ївка, вул. Гагаріна, 2, р/р 260071481 у АППБ «Аваль» (м. Кривий Ріг), МФО 306748, справа № Б 15/50/03. Розпорядник майна — Гуляєв В. П., 51900, м. Дніпродзержинськ, вул. Москворецька, 19, р. т. — (292) 22590.

Кіровоградська філія Агентство з питань банкрутства (організатор торгів) проводить публічні торги з продажу майнового комплексу підприємства-банкрута ВАТ **«Семеновський завод гірського воску»** (Кіровоградської обл., м. Олександрія, с. Димитрово) до складу якого входять: комплекс по виробництву вуглелужного регенту та гірського воску, підсобне господарство (свиноферма), транспортні засоби цех погонажних виробів та склади БСО, товарна продукція, товарно-матеріальні цінності.
Початкова ціна продажу — 1850000 грн.
Публічні торги відбудуться 4 серпня 2003 р. за адресою: м. Кіровоград, вул. Леніна, 64/53.
Засоби платежу: грошові кошти.
Реєстраційний збір (20 грн. 40 коп.) та застава 2,5 % від початкової ціни продажу вносяться на рахунок 260095483 в ОД АППБ «Аваль», МФО 323538, код ОКПО 26297434, одержувач — Кіровоградська філія Агентства з питань банкрутства.
Заяви для участі в публічних торгах приймаються з 9.00 до 18.00 годин (крім суботи та неділі) за адресою, м. Кіровоград, вул. Леніна, 64/53 кім. 202, тел. 24-88-71. Кінцевий термін 31 липня 2003 року.
Умови продажу: оформлення права власності на придбане майно — за рахунок покупця, на кінцеву ціну продажу нараховується ПДВ у розмірі 20 %.
Ознайомитися з об'єктами можна за місцем їх знаходження. Додаткова інформація за адресою: м. Кіровоград, вул. Леніна, 64/53, кім, 202 тел. 24-88-71.

Хозяйственным судом АРК (95000, г. Симферополь, ул. К. Маркса-18) определением № 2-6/8343-2003 от 14.05.03 года возбуждено дело о банкротстве Дочернего предприятия «Ялтинское специализированное управление экскавации закрытого акционерного общества «Фирма «Укрпромспецстрой» (98600, г. Ялта, ул. Ореховая-32, ОКПО 05424035, р/с 26000301440539 в ЯФ КБ «Национальный кредит», МФО 384715).
Распорядителем имущества назначен арбитражный управляющий Вудуд Г. И., имеющий лицензию № 249853 (95000, г. Симферополь, ул. Аксакова-7).
Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Господарський суд Львівської області (м. Львів, вул. Личаківська, 81,) порушив справу № 6/121-4/85 про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Розжалів» (поштова адреса: Львівська область, Радехівський район, с. Розжалів). Р/р 260067023 у ВАТ СКБ «Дністер», МФО 325569, ЗКПО 20780744.
Розпорядником майна призначено Кравчука Івана Володимировича, ліцензія серії АА № 419463 (адреса: Львівська область, м. Червоноград, вул. Набережна, 23, кв.38).

ТОВ «Поступ-ХХ» (Код ЗКПО 24743088) ліквідується.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Арбатель ЛТД» ЗКПО 23507374 в Шевченківській ДПІ м. Києва, ліквідується. Претензії приймаються протягом 2-х місяців.

Совместно Украинско-Российское Общество с ограниченной ответственностью «ЛЕСНОЙ ТОРГОВЫЙ ДОМ» (код ЗКПО 23730563) зарегистрированное в Подольской районной государственной администрации Подольского района г. Киева 16.07.1996 г. регистрационный номер № 285-264, юридический адрес: 04070, к. Киев, ул. В. Вал, 70, объявляет о своей ликвидации.
Претензии принимаются по телефону: 417-85-07 в течение двух месяцев со дня опубликования.

Господарський суд Чернігівської області (14000, м. Чернігів, пр-т. Миру, 20) порушив справу № 9/105б про банкрутство дочірнього сільськогосподарського підприємства «Рівнопілля» підприємства «Укрсервіскомплект» (код. ЄДРПОУ 30686789, с. Рівнопілля, Чернігівського району, Чернігівської області, р/р 26009004505 АКБ «Полікомбінат» м. Чернігів, МФО 353100).
Розпорядником майна боржника призначено Глаголєва Володимира Федоровича (ліцензія Мінекономіки АА № 419439 від 07.11.02 р., м. Чернігів, вул. Щорса, 62а, тел. 163-656).
Заяви кредиторів приймаються протягом одного місяця від дня публікації оголошення.

Господарський суд Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) ухвалою по справі № 14/63 від 28.05.2003 р. порушив процедуру банкрутства СТОВ «Агровіта» (317231, Кіровоградська область, Бобринецький район, с. Кетрісанівка), код ЄДРПОУ 30385005, р/р 26007435101240 в ТВБВ № 435 «Укрсоцбанк», МФО 323293.
Розпорядником майна призначено Охінченка Сергія Михайловича, ліцензія № 047776, серія АА від 19.10.01 р., адреса для кореспонденції: 25006, м. Кіровоград, головпошта АС 1/14, тел.(0522) 22-54-73, 24-13-83. Заяви кредиторів приймаються протягом місяця за адресою: 25022, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29 господарський суд Кіровоградської області.

Господарський суд Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) ухвалою по справі № 14/64 від 28.05.2003 р. порушив процедуру банкрутства агрофірми у формі ТОВ «Світанок» (27250, Кіровоградська область, Бобринецький район, с. Миколо-Бабанка), код ЄДРПОУ 30702880, р/р 26002435031490 в ТВБВ № 435 «Укрсоцбанк», МФО 323293.
Розпорядником майна призначено Охінченка Сергія Михайловича, ліцензія № 047776, серія АА від 19.10.01 р., адреса для кореспонденції: 25006, м. Кіровоград, головпошта, АС 1/14, тел. (0522) 22-54-73, 24-13-83. Заяви кредиторів приймаються протягом місяця за адресою: 25022, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29, господарський суд Кіровоградської області.

Тигр Іван — мов турецький султан

(має двох дружин, а замість Дня Конституції відзначає День тигра)

ЗООХАЩІ

Смугасті «кішки» Київського зоопарку мали привід для піднесеного настрою. Адже їх вітали з Днем тигра — акцією, організованою в підтримку міжнародної кампанії Європейської асоціації зоопарків і акваріумів (ЄАЗА) із збереження цих тварин. Діти в різноманітних конкурсах малювали тигрів і на папері, й на асфальті. Маленьких природолюбів розважав клоунський синдикат «Арт-Обстріл». А у зоовікторині дітлахи виборювали звання найкращого «тигрознавця».

Володарем м'якого суперпризу — звісно, тигра — стала дванадцятирічна Оленка Шиян. Вона правильно назвала кількість амурських хижаків, які нині мешкають у Київському зоопарку. Їх троє: дві відловлені на волі самиці — Фарта й Унзі та уродженець одного з німецьких зоопарків самець Іван. Загалом в Україні цих тварин налічується близько десятка.

На нашій планеті нині залишилося від п'яти до семи з половиною тисяч тигрів.

Сергій ХОМІНСЬКИЙ.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ЗНАК БІДИ

Кількість хворих на гепатит зростає

А Кабінет Міністрів тим часом зволікає

(Початок на 1-й стор.).

Однак провести вакцинацію всіх мешканців області немає можливості. За підрахунками фахівців, для цього потрібно близько 50 млн. грн. (на одну особу більше 200 грн.).

Як запевнив на брифінгу для журналістів глава облдержадміністрації Олександр Єфремов, у Суходольську все робиться для того, щоб протягом місяця там було налагоджено якісне водопостачання. Та для цього також потрібно значні кошти. На позачерговій сесії депутати обласної ради прийняли рішення виділити із свого резервного фонду мільйон гривень. А ось допомоги від Кабінету Міністрів поки що не надійшло.

До речі, ще у 2001 році на прохання керівників області урядом було прийнято рішення про виділення для реконструкції водопровідно-каналізаційних мереж міста 1,4 млн. гривень. З цієї суми надійшло лише 540 тисяч. З обіцяних Прем'єр-міністром Віктором Януковичем, який нещодавно побував у Суходольську, 860 тисяч гривень поки що не надійшло ні копійки. Втішає те, що в уряді ніби готують документи для виділення 10,6 млн. гривень, які будуть спрямовані на відновлення і будівництво водопровідно-каналізаційних мереж, водопониження й підготовку до зими житла Краснодона й Суходольська.

Що ж, трапляється, обіцяного три роки чекають... Ось тільки гепатит не чекає, а робить своє.

А тим часом і сальмонельоз розгулює. Після «завітання» його до дитячого табору «Відпочинок» у Харківській області (наша газета повідомляла про це) наприкінці червня він з'явився на Миколаївщині. Як повідомила прес-служба МНС, у селищі Березнегувате з цим діагнозом було госпіталізовано 14 осіб, з них сім дітей. Причина захворювання там та сама — вживання неякісної їжі.

Алла АНТИПОВА.
Яків ГАЛЬЧЕНКО.

ФЕСТИВАЛІ

Сеньківка дружбанить

Майже 30 тисяч росіян, українців та білорусів узяли участь у Міжнародному молодіжному фестивалі поблизу чернігівської Сеньківки, розташованої на кордоні України, Росії та Білорусі. Програма зустрічі була насичена спортивними змаганнями, «круглими столами», концертами, суперництвом команд КВК, політичними дискусіями тощо. Діяло палаткове містечко «Дружба-2003». А біля монумента Дружби відбувся мітинг, на якому виступали представники влади трьох сусідніх держав та молодь.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

ІНІЦІАТИВИ

Дунайські хвилі пам'яті

Днями 19 ветеранів з Донецької області вирушили до Відня. Колишні солдати відвідають цвинтар, де поховані загиблі однополчани, і пам'ятник воїну-визволителю. Таку соціальну акцію організовано з ініціативи обласної ради. Перевезення за маршрутом Донецьк—Відень узяла на себе авіакомпанія «Донбас». Авіатори готові прийняти на борт усіх визволителів Відня, які мешкають в області. Але декому з ветеранів здійснити переліт не дає змоги здоров'я.

У боях за визволення Австрії віддали життя понад 17 тисяч радянських солдатів і офіцерів (за іншими джерелами — близько 30 тисяч). На Центральному меморіальному цвинтарі у Відні поховано майже три тисячі наших воїнів. Загалом в Австрії налічується понад 210 поховань часів другої світової війни.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Нова сторінка «Оболоні»–2003

ФУТБОЛ

У Києві стартував дев'ятий міжнародний юнацький турнір «Оболонь-2003». Голова його оргкомітету, відомий у минулому форвард київського «Динамо», а нині директор школи «Арсенал» і віце-голова столичної федерації футболу Віктор Хлус розповів:

— На старт вийшло 70 команд. Представлено багато регіонів України. Одразу шість команд із Грузії захотіли брати участь у нашому турнірі. Очевидно, колективи, котрі успішно грали торік, зробили рекламу нашому заходові.

Приймаємо також команди з Росії (Москва, Мурманськ), Естонії, Латвії та Білорусі. А ще чекаємо приїзду футболістів з Польщі та Угорщини.

Відкриття турніру відбулося на стадіоні ФК «Оболонь».

— А на яких іще стадіонах столиці проводитимете ігри?

— Школи «Зміна», «Єдність», що на Оболоні, АТЕК, «Старт», «Хімволокно», «Схід», стадіон у парку «Партизанської слави», Республіканського училища фізкультури, «Лепсе».

— Які вікові групи змагаються нині?

— П'ять груп — команди, в яких гравці 1987, 1989, 1991, 1992 і 1993 років народження.

— Хто допомагає матеріально?

— Звісно, як і в минулі роки, основні матеріальні витрати бере на себе ЗАТ «Оболонь» і його почесний керівник народний депутат України Олександр Слободян. В оргкомітеті активно працює великий ентузіаст, директор знаменитої середньої школи № 174, де навчалися Шовковський, Федоров, Ващук, Віталій Заболотний. Назву ще міську федерацію футболу (голова Микола Гуриненко).

— У минулі роки суддівство на турнірі було на найвищому рівні...

— Це так. Адже головним суддею увесь цей час був арбітр ФІФА, чудова людина Анатолій Арановський, мій близький друг, який, на жаль, нещодавно пішов із життя. І ці змагання певною мірою світла пам'ять про нього. На зміну товаришеві прийшов авторитетний арбітр Олександр Литвиненко. Ігри обслуговуватимуть досвідчені судді з київської колегії...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Реванш заполонив його думки

Бокс. Виступаючи на прес-конференції минулої неділі в Києві, Віталій Кличко заявив, що мріє про матч-реванш з Ленноксом Льюїсом.

На знімку: лікарі чудово попрацювали над обличчям нашого улюбленця, бо наслідки недавнього бою майже не помітні.

Фото УНІАН.

Звідусіль

Легка атлетика. Українка Інга Бабакова, якій 26 червня виповнилося 36 років, з результатом два метри і сантиметр виграла змагання зі стрибків у висоту на першому етапі змагань «Golden League», що відбувся в Осло. А наші співвітчизниці — Вікторія Паламар та Ірина Михалченко — були відповідно другою і третьою з однаковим результатом — 1,99. Ще одне золото для України виборола Ірина Лісинська. Вона виграла забіг на 1 500 метрів з результатом 4:04.62, випередивши російську Олену Задорожню та угорку Юдіт Варгу.

Художня гімнастика. Киянка Ганна Безсонова продовжує вдало виступати на етапах серії Гран-прі. У неділю вона виграла змагання з обручем та булавами, що проходили в Німеччині. Аня стала також бронзовою призеркою у змаганнях з м'ячем, пропустивши вперед болгарку Пейчеву та свою головну конкурентку — росіянку Кабаєву. У змаганнях зі стрічкою Безсонова не виступала, але тут її гідно замінила дебютантка серії Наталка Годунко, яка також виборола «бронзу». В активі нашої Тамари Єрофеєвої срібна та бронзова відзнаки.

Футбол. Збірна Франції виграла Кубок Конфедерацій. У фінальному матчі вона перемогла збірну Камеруну —1:0. Гол на 97-й хвилині забив нападник лондонського «Арсенала» Тьєррі Анрі.

Селекціонери київського «Динамо», схоже, не сидять склавши руки. Нещодавно контракт з клубом підписав півоборонець збірної України Денис Онищенко, котрий донедавна виступав в Ізраїлі. Імовірно, що в складі клубу з'явиться грузинський воротар Георгій Ломая, за яким полювали навіть лондонські «канононіри». І от ще одна дзвінка угода. З'явилася інформація, що до київського «Динамо» збирається плеймейкер уругвайського клубу «Данубіо» Марсело Соса. Цей футболіст на прізвисько «Качка» (тільки б це не виявилося газетною «уткою») вже вирішив усі трансферні питання з чемпіонами України і днями приєднається до своєї нової команди. Півоборонець підпише трирічний контракт із правом продовження його ще на два роки. Кияни звернули увагу на нього в переможному матчі уругвайців на чемпіонаті світу проти Кореї (2:0 у Сеулі). Усього на рахунку півзахисника чотири матчі за національну збірну.

Марсело Фабіан Соса Фаріас народився 2 червня 1978 року в Монтевідео, зріст — 179 см, вага — 71 кг. У «Данубіо» — з 1996 року. За останні три роки забив тринадцять м'ячів.

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія:
Леонід БРОВЧЕНКО,
Анатолій ГОРЛОВ,
Сергій ДЕМСЬКИЙ,
Віталій ЖЕЖЕРА,
Іван ІЛЛЯШ,
Світлана ПИСАРЕНКО,
Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою:
www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311116. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos